

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 23 Ιουνίου 2022
(OR. en)

10607/22

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0195 (COD)**

**ENV 656
CODEC 1007
CLIMA 317**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	23 Ιουνίου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 304 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την αποκατάσταση της φύσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 304 final.

σνημμ.: COM(2022) 304 final

Βρυξέλλες, 22.6.2022
COM(2022) 304 final

2022/0195 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αποκατάσταση της φύσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final} - {SWD(2022) 168 final}

ανθεκτικά συστήματα τροφίμων⁵. Τα στοιχεία δείχνουν ότι η αποκατάσταση των γεωργικών οικοσυστημάτων έχει θετικές επιπτώσεις στην παραγωγικότητα των τροφίμων μακροπρόθεσμα, και η αποκατάσταση της φύσης λειτουργεί ως ασφαλιστήριο για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας της ΕΕ.

Στην τελική έκθεση της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, που δημοσιεύτηκε στις 9 Μαΐου 2022⁶, στις προτάσεις τους σχετικά με τη γεωργία, την παραγωγή τροφίμων, τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα, τη ρύπανση, οι πολίτες ζήτησαν ειδικότερα «τη δημιουργία, την αποκατάσταση, την καλύτερη διαχείριση και την επέκταση των προστατευόμενων περιοχών —για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας»· την «προστασία των εντόμων, ιδίως των αυτόχθονων εντόμων και των εντόμων επικονίασης, μεταξύ άλλων μέσω της προστασίας από χωροκατακτητικά είδη και της καλύτερης επιβολής της ισχύουσας νομοθεσίας»· καθώς και τον «καθορισμό δεσμευτικών εθνικών στόχων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ για την αναδάσωση με φύτευση αυτόχθονων δένδρων και τοπικής χλωρίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εθνικές καταστάσεις και ιδιαιτερότητες». Όσον αφορά τις προτάσεις τους σχετικά με την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση, τον διάλογο και τον τρόπο ζωής, οι πολίτες ζήτησαν ειδικότερα «να συμπεριληφθεί η παραγωγή τροφίμων και η προστασία της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου του πλεονεκτήματος των μη επεξεργασμένων τροφίμων έναντι των επεξεργασμένων τροφίμων, καθώς και η προώθηση των σχολικών κήπων, η επιδότηση έργων αστικής κηπουρικής και κάθετης γεωργίας» και «να εξεταστεί το ενδεχόμενο η βιοποικιλότητα να αποτελέσει υποχρεωτικό μάθημα στα σχολεία και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για τη βιοποικιλότητα μέσω της χρήσης εκστρατειών στα μέσα ενημέρωσης και της παροχής κινήτρων για “διαγωνισμούς” σε ολόκληρη την ΕΕ»⁷. Ως εκ τούτου, απαιτείται πιο αποφασιστική δράση για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα για το 2030 και για το 2050, καθώς και για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων.

Επομένως, απαιτείται να αναληφθεί πιο αποτελεσματική δράση για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και το 2050 και για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁸ δεσμεύεται για την προστασία και την αποκατάσταση της φύσης. Αναφέρει ότι η Επιτροπή θα προσδιορίσει μέτρα, μεταξύ άλλων νομικά μέτρα, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν και να επαναφέρουν τα κατεστραμμένα και τα πλούσια σε άνθρακα οικοσυστήματα σε καλή οικολογική κατάσταση. Στην Πράσινη Συμφωνία τονίζεται επίσης ότι όλες οι δράσεις και οι πολιτικές της ΕΕ θα πρέπει να συντονιστούν για να βοηθήσουν την ΕΕ στην επίτευξη μιας επιτυχούς και δίκαιης μετάβασης προς ένα βιώσιμο μέλλον.

Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030⁹ έθεσε στόχους για την περαιτέρω προστασία της φύσης στην ΕΕ. Ωστόσο, υπογράμμισε ότι η προστασία από μόνη

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων [COM(2022) 133 final].

⁶ Η διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης πραγματοποιήθηκε από τον Απρίλιο του 2021 έως τον Μάιο 2022. Ήταν μια μοναδική άσκηση της διαβουλευτικής δημοκρατίας, με πρωτοβουλία των πολιτών, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, με τη συμμετοχή χιλιάδων ευρωπαίων πολιτών, καθώς και πολιτικών παραγόντων, κοινωνικών εταίρων, εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών και βασικών ενδιαφερόμενων μερών.

⁷ Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης — Έκθεση για τα τελικά αποτελέσματα, Μάιος 2022, πρόταση 2 σ. 44, και πρόταση 6, σ. 48.

⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

⁹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_el.

της δεν είναι αρκετή: για να αντιστραφεί η απώλεια της βιοποικιλότητας, απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες ώστε να επανέλθει η φύση σε καλή υγεία σε ολόκληρη την ΕΕ, σε προστατευόμενες περιοχές και πέραν αυτών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να προτείνει νομικά δεσμευτικούς στόχους για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων της ΕΕ, ιδίως εκείνων που διαθέτουν το μεγαλύτερο δυναμικό απορρόφησης και αποθήκευσης άνθρακα, και για την πρόληψη και τη μείωση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών.

Η ΕΕ δεν έχει καταφέρει μέχρι στιγμής να αναχαιτίσει την απώλεια της βιοποικιλότητας. Πρόσφατη μελέτη¹⁰ που ολοκληρώθηκε στο πλαίσιο της αξιολόγησης της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020¹¹ καταδεικνύει ότι η ΕΕ δεν μπόρεσε να αναχαιτίσει την απώλεια βιοποικιλότητας μεταξύ 2011 και 2020. Δεν ανταποκρίθηκε στον εθελοντικό στόχο για αποκατάσταση τουλάχιστον του 15 % των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων μέχρι το 2020 (σύμφωνα με τον στόχο 15 του Aichi της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα¹²). Οι προοπτικές για τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα είναι ζοφερές και καταδεικνύουν ότι η τρέχουσα προσέγγιση δεν λειτουργεί.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επέμειναν, επίσης, στην ενίσχυση των προσπαθειών για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, όπως εκφράζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2019¹³ και σε ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Ιανουάριο του 2020¹⁴. Το ψήφισμα του Κοινοβουλίου καλούσε την Επιτροπή να «εγκαταλείψει τις εθελοντικές δεσμεύσεις και να προτείνει μια φιλόδοξη και χωρίς αποκλεισμούς στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, η οποία θα θέτει νομικά δεσμευτικούς (και, κατά συνέπεια, εκτελεστούς) στόχους για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της». Στο ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2021¹⁵, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επικρότησε θερμά τη δέσμευση της Επιτροπής να καταρτίσει νομοθετική πρόταση για την αποκατάσταση της φύσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης.

Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων έχει επίσης υψηλή προτεραιότητα στη διεθνή ατζέντα. Το όραμα του 2050 στο πλαίσιο της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα¹⁶, η

¹⁰ Trinomics B.V. (2021) Support to the evaluation of the EU Biodiversity Strategy to 2020, and follow-up: Final study report (Στήριξη της αξιολόγησης της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 και παρακολούθηση: Τελική έκθεση μελέτης) (Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, 2022). Για τη σύνοψη των κύριων σχετικών πορισμάτων: βλ. παράρτημα ΙΧ της εκτίμησης επιπτώσεων. Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 αναμένεται τον Απρίλιο του 2022.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Η ασφάλεια ζωής μας, το φυσικό μας κεφάλαιο: στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 [COM(2011) 244 τελικό].

¹² Το *στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2011-2020 της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα* περιλάμβανε 20 «στόχους του Aichi για τη βιοποικιλότητα». Ο στόχος 15 του Aichi αναφέρει ότι «μέχρι το 2020, η ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων και η συμβολή της βιοποικιλότητας στα αποθέματα άνθρακα έχει ενισχυθεί, μέσω της διατήρησης και αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης τουλάχιστον 15 % των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, συμμετέχοντας στις δράσεις μετριασμού και προσαρμογής της κλιματικής αλλαγής και στην καταπολέμηση της απερίμενης», διαθέσιμο στη διεύθυνση <https://www.cbd.int/sp/targets/rationale/target-15/>.

¹³ Προετοιμασία του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020 – Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα (ΣΒΠ) – Συμπεράσματα του Συμβουλίου (15272/19) της 19ης Δεκεμβρίου 2019.

¹⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με τη 15η σύνοδο της Διάσκεψης των μερών (COP15) της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα [2019/2824(RSP)].

¹⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2021 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας [2020/2273(INI)].

¹⁶ Πρώτο σχέδιο του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020, διαθέσιμο στη διεύθυνση <https://www.cbd.int/doc/c/914a/eca3/24ad42235033f031badf61b1/wg2020-03-03-en.pdf>.

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης (UNCCD)¹⁷, το θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη (Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης)¹⁸ και η δεκαετία του ΟΗΕ για την αποκατάσταση¹⁹ απαιτούν την προστασία και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων. Η αποκατάσταση είναι επίσης απαραίτητη ώστε η ΕΕ να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις της βάσει της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και της συμφωνίας του Παρισιού²⁰. Οικοσυστήματα όπως οι τυρφώνες, οι υγρότοποι, οι ωκεανοί και τα δάση μπορούν —εάν βρίσκονται σε καλή κατάσταση— να απορροφούν και να αποθηκεύουν μεγάλες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα, καθώς επίσης και να συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση του αντικτύπου της κλιματικής αλλαγής.

Η πρόταση κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης καθορίζει έναν πρωταρχικό στόχο: τη συμβολή στη συνεχή, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της ΕΕ, μέσω της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων, καθώς και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην εκπλήρωση των διεθνών δεσμεύσεών της.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η πρόταση καθορίζει πολλαπλούς δεσμευτικούς στόχους και υποχρεώσεις αποκατάστασης σε ένα ευρύ φάσμα οικοσυστημάτων. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 20 % των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ έως το 2030 και όλα τα οικοσυστήματα που χρειάζονται αποκατάσταση έως το 2050. Η πρόταση υποστηρίζεται περαιτέρω από πλαίσιο εφαρμογής για τη μετατροπή των στόχων σε δράση, με την εκπόνηση και εκτέλεση εθνικών σχεδίων αποκατάστασης.

Η πρόταση έχει ως στόχο να δώσει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αναλάβει επείγουσα δράση και να ξεκινήσει να αποκαθιστά τα οικοσυστήματα με βάση δεσμευτικούς στόχους και υποχρεώσεις που μπορούν ήδη να μετρούνται και να παρακολουθούνται. Έτσι, διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να ξεκινήσουν τις εργασίες αποκατάστασης χωρίς καθυστέρηση. Σε μεταγενέστερα στάδια μπορούν να συμπεριληφθούν περισσότερα οικοσυστήματα με την ανάπτυξη κοινών μεθόδων για τον καθορισμό περαιτέρω στόχων μέσω της τροποποίησης του κανονισμού.

Συνεπώς, η πρόταση ανοίγει τον δρόμο για ένα ευρύ φάσμα οικοσυστημάτων στην ΕΕ που θα πρέπει να αποκατασταθούν και να διατηρηθούν έως το 2050, με μετρήσιμα αποτελέσματα έως το 2030 και το 2040. Επιτρέπει στην ΕΕ να συμβάλει στην ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας και στην αποκατάσταση της καλής υγείας της φύσης. Επιτρέπει επίσης στην ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως όσον αφορά την προστασία της φύσης, ιδίως κατά τη διάσκεψη των μερών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα που θα πραγματοποιηθεί αργότερα το 2022.

¹⁷ Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης στις χώρες εκείνες που αντιμετωπίζουν σοβαρή ξηρασία ή/και απερίμωση, ιδιαίτερα στην Αφρική (UNCCD), διαθέσιμη στη διεύθυνση https://www.unccd.int/sites/default/files/relevant-links/2017-01/UNCCD_Convention_ENG_0.pdf.

¹⁸ Ηνωμένα Έθνη: ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης της 25ης Σεπτεμβρίου 2015 — «Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: το θεματολόγιο του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη)», διαθέσιμο στη διεύθυνση https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁹ Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης της 1ης Μαρτίου 2019 — Δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων (2021-2030), διαθέσιμο στη διεύθυνση <https://www.decadeonrestoration.org/about-un-decade>.

²⁰ Συμφωνία του Παρισιού, διαθέσιμη στη διεύθυνση https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση στοχεύει να συμπληρώσει την υφιστάμενη περιβαλλοντική πολιτική. Έχει σχεδιαστεί ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά σε συνέργεια με την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ. Η πρόταση θα δώσει επίσης ώθηση στη βελτίωση του συντονισμού και της εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, η πρόταση θα συμπληρώσει τα εξής κείμενα:

Τις οδηγίες για τα πτηνά²¹ και τους οικοτόπους²², με τον καθορισμό προθεσμιών για την επίτευξη των στόχων και την επιβολή στα κράτη μέλη της υποχρέωσης να αποκαθιστούν οικοσυστήματα και εκτός του δικτύου Natura 2000·

την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα²³, με τον καθορισμό πρόσθετων απαιτήσεων για την αποκατάσταση της συνέχειας ποταμού και τη διασφάλιση καλών συνθηκών για τις πλημμυρικές περιοχές·

την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική²⁴, με συγκεκριμένα μέτρα και λεπτομερείς στόχους για συγκεκριμένους θαλάσσιους οικοτόπους που χρήζουν αποκατάστασης·

τον κανονισμό για τα χωροκατακτητικά ξένα είδη²⁵.

Θα συνεργάζεται επίσης στενά και λεπτομερώς με την κοινή αλιευτική πολιτική και θα διασφαλίζει συνοχή και συμπληρωματικότητα, όπου απαιτείται.

Η πρόταση έχει άμεσους δεσμούς και συμβάλλει στη νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030²⁶ με μέτρα αποκατάστασης που θα βελτιώσουν τη δασική βιοποικιλότητα και ανθεκτικότητα χάρη σε συγκεκριμένους στόχους και υποχρεώσεις για τους δασικούς οικοτόπους.

Όσον αφορά την κοινή γεωργική πολιτική, η πρόταση βασίζεται σε συγκεκριμένους στόχους για τους οικοτόπους λειμώνων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, αλλά και ευρύτερα όλων των γεωργικών οικοσυστημάτων της ΕΕ με βάση την απόδειξη της βελτίωσης ενός συνόλου δεικτών που ενισχύουν τη βιοποικιλότητα. Η πρόταση έχει σαφείς δεσμούς με τη στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος, επειδή πολλά χερσαία οικοσυστήματα εξαρτώνται και αλληλεπιδρούν με τα υποκείμενα εδάφη. Τυχόν άλλοι στόχοι που σχετίζονται με το έδαφος θα ενσωματωθούν στη μελλοντική νομοθεσία που θα διέπει τα εδάφη.

---

²¹ Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

²² Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

²³ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

²⁴ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 35).

²⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030 [COM(2021) 572 final].

Επιπλέον, ο προτεινόμενος στόχος για την αναστροφή της μείωσης των επικονιαστών θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας της ΕΕ για τους επικονιαστές²⁷. Οι στόχοι της πρότασης για αύξηση των χώρων πρασίνου στις αστικές περιοχές θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στη στρατηγική για την πράσινη υποδομή²⁸.

Τα μέτρα πολιτικής στο πλαίσιο άλλων περιβαλλοντικών στρατηγικών, όπως το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη²⁹ και το σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα και του εδάφους³⁰, θα συμβάλουν στην ανακούφιση της πίεσης που ασκείται στα οικοσυστήματα με τη μείωση των διαφόρων μορφών ρύπων. Μέτρα όπως η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη (που πρόκειται να εγκριθεί από το Συμβούλιο στις 16 Ιουνίου 2022)³¹ μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων για τη στήριξη της αποκατάστασης της φύσης.

Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και η ενίσχυση της βιοποικιλότητας αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η διασφάλιση υγιών οικοσυστημάτων και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής συνδέονται εγγενώς. Η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει άμεσο αντίκτυπο στα οικοσυστήματα με μακροχρόνιες ή μη αναστρέψιμες επιπτώσεις, όπως η απώλεια οικοσυστημάτων. Οι πολιτικές της ΕΕ για το κλίμα, όπως το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα³², και οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στη δέσμη μέτρων «Fit for 55» (ιδίως η πρόταση κανονισμού για τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοκομία³³) δίνουν έμφαση στην κρίσιμη σημασία των φυσικών καταβοθρών για τη δέσμευση και την αποθήκευση άνθρακα. Για να γίνεται αυτό αποτελεσματικά, οικοσυστήματα όπως οι υγρότοποι και τα δάση πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση. Ως εκ τούτου, μπορεί να αναμένεται ότι ο παρών κανονισμός θα συμβάλει σημαντικά στις πολιτικές για το κλίμα.

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές [COM(2018) 395 final].

²⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Πράσινη Υποδομή (ΠΥ) — Ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ευρώπης [COM(2013) 0249 final].

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία – Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη [COM(2020) 98 final].

³⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους – Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους [COM(2021) 400 final].

³¹ Βάσει της πρότασης της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα [COM(2022) 11 final].

³² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999.

³³ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/841 όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, την απλούστευση των κανόνων συμμόρφωσης, τον καθορισμό των στόχων των κρατών μελών για το 2030 και τη δέσμευση για συλλογική επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2035 στον τομέα της χρήσης γης, της δασοκομίας και της γεωργίας, και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 όσον αφορά τη βελτίωση της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης της προόδου και της επανεξέτασης [COM(2021) 554 final].

Η αποκατάσταση της καλής κατάστασης των οικοσυστημάτων συνεπάγεται την παροχή λύσεων που βασίζονται στη φύση οι οποίες συμβάλλουν τόσο στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής όσο και στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή³⁴. Τα υγιή οικοσυστήματα με μεγαλύτερη βιοποικιλότητα είναι πιο ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή, καθώς και αποτελεσματικά στην πρόληψη καταστροφών και στη μείωση των κινδύνων τους. Βάσει του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και εφαρμόζουν εθνικές στρατηγικές προσαρμογής οι οποίες προωθούν λύσεις που βασίζονται στη φύση και μια προσαρμογή που βασίζεται στα οικοσυστήματα. Τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης θα συνδέονται στενά με τις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής βάσει του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, καθώς και με τη νομοθεσία της ΕΕ για την πολιτική προστασία³⁵. Τα παραπάνω αλληλοενισχύονται.

Η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία είναι τομείς που εξαρτώνται από οικοσυστήματα σε καλή κατάσταση. Τα γεωργικά οικοσυστήματα σε καλή κατάσταση παρέχουν ασφαλή, βιώσιμη, θρεπτική και οικονομικά προσιτή τροφή. Καθιστούν τη γεωργία ανθεκτικότερη στην κλιματική αλλαγή και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, ενώ παράλληλα δημιουργούν θέσεις εργασίας (για παράδειγμα στη βιολογική γεωργία, τον αγροτουρισμό και την αναψυχή). Τα δασικά οικοσυστήματα σε καλή κατάσταση παρέχουν πολλά οφέλη. Για παράδειγμα, προσφέρουν ξυλεία και τροφή, δεσμεύουν και αποθηκεύουν άνθρακα, σταθεροποιούν το έδαφος, καθαρίζουν τον αέρα και το νερό και μειώνουν τις επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών, όπως οι πυρκαγιές και οι ασθένειες λόγω επιβλαβών οργανισμών. Η διατήρηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε καλή κατάσταση συμβάλλει σημαντικά στη βιοποικιλότητα παρέχοντας σημαντικές περιοχές ωοτοκίας και αναπαραγωγής ιχθύων, αλλά και υγιεινή τροφή από τις θάλασσες και τους ωκεανούς. Τα υγιή θαλάσσια οικοσυστήματα μετριάζουν επίσης την κλιματική αλλαγή μειώνοντας τον αντίκτυπο των φυσικών καταστροφών κατά μήκος των ακτών.

Ορισμένοι από τους στόχους και τους δείκτες που ορίζονται στην παρούσα πρόταση αποσκοπούν στην καλύτερη συνεργασία της δράσης για τη βιοποικιλότητα και της δράσης σχετικά με άλλες πολιτικές της ΕΕ. Οι πολιτικές αυτές περιλαμβάνουν τη νέα κοινή γεωργική πολιτική («ΚΓΠ»)³⁶ (με τους κανόνες της για τη βελτίωση του περιβάλλοντος στη γεωργία, καθώς και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμες στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ για την περίοδο 2023-2027), τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων³⁷ και την κοινή αλιευτική πολιτική. Η πρόταση συνδέεται επίσης με την περιφερειακή πολιτική της ΕΕ, η οποία μπορεί να χρηματοδοτήσει την αποκατάσταση οικοσυστημάτων μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης³⁸, καθώς και του προγράμματος «Ορίζων

³⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή – η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [COM(2021) 82 final].

³⁵ Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, η οποία τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 2019/420.

³⁶ Βλ. τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, διαθέσιμα στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en.

³⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Από το αγρόκτημα στο πιάτο – Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων [COM(2020) 381 final].

³⁸ Βλ. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, διαθέσιμο στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού

Ευρώπη»³⁹, το οποίο υποστηρίζει επενδύσεις στην έρευνα και καινοτομία στους τομείς της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Η πρόταση μπορεί επίσης να βοηθήσει την ΕΕ να επιδείξει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως, να κινητοποιήσει τη διεθνή κοινότητα και να αναλάβει δράση ώστε να σταματήσει παγκοσμίως η απώλεια βιοποικιλότητας. Η διάσκεψη των μερών (COP15) της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα αναμένεται να συμφωνήσει ένα νέο παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα που θα περιλαμβάνει φιλόδοξους στόχους αποκατάστασης. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 αποτελεί προσχέδιο ώστε να καταστεί πραγματικότητα στην ΕΕ και να αναδειχθεί η δέσμευση της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο. Η πρόταση θα στείλει ένα ισχυρό μήνυμα στην παγκόσμια κοινότητα ότι η ΕΕ λαμβάνει σοβαρά υπόψη τη δέσμευσή της και στοχεύει να κατοχυρώσει νομοθετικά τους στόχους αποκατάστασης των οικοσυστημάτων, θα μπορούσε δε να αποτελέσει έμπνευση και για άλλες χώρες προκειμένου να θεσπίσουν παρόμοιες φιλόδοξες πολιτικές για την αποκατάσταση της φύσης και την προστασία της βιοποικιλότητας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Νομική βάση

Νομική βάση για την παρούσα πρόταση είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής του άρθρου 191 της Συνθήκης. Το άρθρο 191 της Συνθήκης προβλέπει τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ:

- τη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος,
- την προστασία της υγείας του ανθρώπου,
- τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων,
- την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος.

Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ δικαιολογείται λόγω της κλίμακας και του διασυνοριακού χαρακτήρα της απώλειας της βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων, των επιπτώσεών της στο κοινό και των οικονομικών κινδύνων. Για τη σημαντική αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων απαιτούνται κανόνες και υποχρεώσεις σε επίπεδο ΕΕ. Η έλλειψη προόδου στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα έως το 2020 καταδεικνύει ότι οι εθελοντικές δεσμεύσεις των κρατών μελών δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ ως προς την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων.

Απαιτείται συντονισμένη δράση μεγάλης κλίμακας για την αντιμετώπιση της απώλειας και της υποβάθμισης της βιοποικιλότητας και τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας. Για παράδειγμα, η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ είναι σημαντική για την ανάκαμψη των επικονιαστών: αποτελεί πρόβλημα σε ολόκληρη την ΕΕ και δεν μπορεί να επιλυθεί εάν το

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, διαθέσιμο στη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32021R1058>.

³⁹ Βλ. την πολιτική για την έρευνα στον τομέα της βιοποικιλότητας, διαθέσιμη στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/biodiversity/biodiversity-research-policy_en.

αντιμετωπίζουν λίγα μόνο κράτη μέλη. Είναι επίσης απαραίτητη η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ, δεδομένης της μεγάλης κινητικότητας πολλών χερσαίων και θαλάσσιων ειδών.

Η αποκατάσταση ενός οικοσυστήματος βοηθά και άλλα γειτονικά ή συνδεδεμένα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητά τους, καθώς πολλά είδη ευδοκούν σε συνδεδεμένα δίκτυα οικοσυστημάτων σε μεγάλη γεωγραφική κλίμακα. Επίσης, απαιτείται δράση σε επίπεδο ΕΕ για τη συμπλήρωση των υφιστάμενων νομικών απαιτήσεων και για την παροχή συνδρομής στην ΕΕ ώστε να επιτύχει τους στόχους της βάσει άλλων νομοθετημάτων της νομοθεσίας της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα.

Αναλογικότητα

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, διότι δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου που συνίσταται στο να τεθεί η βιοποικιλότητα στην ΕΕ σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030.

Ο καθορισμός νομικά δεσμευτικών στόχων και υποχρεώσεων για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων σε επίπεδο ΕΕ θα προσδώσει συνέπεια στη δράση που απαιτείται σε ολόκληρη την ΕΕ για την επίτευξη του γενικού στόχου. Η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο θα αποφέρει περαιτέρω οφέλη και αποτελεσματικότερη κοινή δράση από την ΕΕ και τα κράτη μέλη.

Συνοπτικά, η πρόταση θέτει έναν πρωταρχικό στόχο και ειδικούς στόχους και υποχρεώσεις σε επίπεδο οικοσυστήματος που συνάδουν με το εύρος των στόχων. Για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων αυτών από την ΕΕ, η πρόταση θεσπίζει εκτελεστικά μέτρα, αξιολογήσεις και αναθεωρήσεις.

Επιλογή της νομικής πράξης

Απαιτείται νομοθετική και όχι μη νομοθετική προσέγγιση προκειμένου να διασφαλιστεί ο μακροπρόθεσμος στόχος. Οι στόχοι της παρούσας πρότασης επιδιώκονται καλύτερα μέσω κανονισμού ώστε να διασφαλιστεί η άμεση εφαρμογή των νόμων. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν στον μακροπρόθεσμο στόχο θέτοντας σε εφαρμογή εθνικά σχέδια αποκατάστασης που καθορίζουν τα μέτρα αποκατάστασης τα οποία απαιτούνται για την εκπλήρωση των ειδικών ανά οικοσύστημα στόχων και υποχρεώσεων. Δεδομένου ότι ο κανονισμός δεν χρειάζεται να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο, συνεπάγεται ότι τα μέτρα αποκατάστασης μπορούν να αρχίσουν να εφαρμόζονται νωρίτερα σε σύγκριση με την έκδοση οδηγίας.

Ο κανονισμός περιγράφει τη δράση που πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη με μεγαλύτερη ακρίβεια και λεπτομέρεια και έτσι οριοθετεί τη δράση που πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη με πολύ μεγαλύτερη ακρίβεια, κάτι το οποίο προσδίδει, ως εκ τούτου, μεγαλύτερη συνέπεια και συνοχή σε ολόκληρη την ΕΕ. Σε αντίθεση με τις οδηγίες, οι κανονισμοί δεν υποδεικνύουν μόνο τον στόχο που πρέπει να επιτύχουν τα κράτη μέλη, αλλά προσδιορίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τις νομικές απαιτήσεις και τους τρόπους επίτευξης του εν λόγω στόχου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Η αξιολόγηση της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα έως το 2020 προσδιόρισε ως λόγο αποτυχίας της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων την ύπαρξη εθελοντικών και όχι νομικά

δεσμευτικών στόχων. Η επακόλουθη έλλειψη δέσμευσης και πολιτικής προτεραιότητας αποτελούν μείζονα εμπόδια στην κατανομή χρηματοδότησης και πόρων για τις εργασίες αποκατάστασης.

Επιπλέον, οι οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους δεν ορίζουν προθεσμίες για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση των φυσικών οικοτόπων και ειδών σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης. Επιπροσθέτως, οι οδηγίες δεν προβλέπουν ειδικές απαιτήσεις για την αποκατάσταση οικοσυστημάτων που βρίσκονται εκτός του δικτύου Natura 2000. Για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων, η παρούσα πρόταση καθιστά υποχρεωτική την αποκατάσταση ορισμένων ειδών και οικοτόπων, εντός και εκτός του δικτύου Natura 2000, και με σαφείς προθεσμίες.

Όσον αφορά την οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, η έκθεση της Επιτροπής του 2020 σχετικά με τον πρώτο κύκλο εφαρμογής της οδηγίας⁴⁰ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αποδείχθηκε πολύ δύσκολο να επιτευχθεί ο ευρύς στόχος της. Οι λόγοι είναι η απουσία συγκεκριμένων μέτρων και η έλλειψη επαρκώς λεπτομερούς παρακολούθησης συγκεκριμένων οικοτόπων ή ειδών, σε συνδυασμό με την έλλειψη ειδικών στόχων. Ο καθορισμός στόχων αποκατάστασης στον παρόντα κανονισμό θα στηρίξει τους στόχους της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική και την εφαρμογή της.

Ο έλεγχος καταλληλότητας της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δυσκολίες που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή του οφείλονται εν μέρει στο γεγονός ότι η κατάσταση του υδατικού συστήματος επηρεάζεται από τη διάχυτη ρύπανση που προέρχεται από τους περιβάλλοντες οικοτόπους. Η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα δεν απαιτεί απαραίτητα από τα κράτη μέλη να άρουν τους φραγμούς που ενδέχεται να διαταράσσουν τη φυσική συνδεσιμότητα ενός συστήματος ποταμού/λίμνης. Ωστόσο, πολλά χερσαία οικοσυστήματα και αρκετοί οικοτόποι και είδη που προστατεύονται από τις οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους εξαρτώνται άμεσα από τη σχεδόν φυσική κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων. Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα καθορίζοντας στόχους αποκατάστασης και άλλες ειδικές απαιτήσεις για τα ποτάμια και τις πλημμυρικές περιοχές. Επιπλέον, η απαίτηση μη υποβάθμισης που προβλέπεται στην παρούσα πρόταση ανταποκρίνεται στην υφιστάμενη απαίτηση της οδηγίας όσον αφορά τη λήψη μέτρων για την πρόληψη της υποβάθμισης της κατάστασης όλων των υδατικών συστημάτων.

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, ο παρών κανονισμός και η εκτίμηση επιπτώσεων που τον συνοδεύει υποστηρίχθηκαν από εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης. Η Επιτροπή συγκέντρωσε τις απόψεις ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων μερών, ιδίως εκπροσώπων κρατών μελών, περιβαλλοντικών οργανώσεων, ερευνητικών ιδρυμάτων, γεωργικών και δασικών ενώσεων και εκπροσώπων επιχειρήσεων. Οι διαβουλεύσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, σε πέντε εργαστήρια ενδιαφερομένων μερών και σε συναντήσεις με ενδιαφερόμενα μέρη και κράτη μέλη. Οι διαφορετικές απόψεις παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες και γνώσεις που συνέβαλαν στην εκπόνηση της εκτίμησης επιπτώσεων και της πρότασης.

---

⁴⁰ Ανασκόπηση της κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση για καθαρούς, υγιείς και παραγωγικούς ωκεανούς και θάλασσες, που συνοδεύει την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική (οδηγία 2008/56/EK) [SWD(2020) 61 final].

Αρχική εκτίμηση επιπτώσεων

Η αρχική εκτίμηση επιπτώσεων για τον προτεινόμενο κανονισμό δημοσιεύτηκε στις 4 Νοεμβρίου 2020. Τα ενδιαφερόμενα μέρη και το κοινό είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με την πρωτοβουλία έως τις 2 Δεκεμβρίου 2020. Υπήρξαν 132 απαντήσεις, κυρίως από ΜΚΟ, επιχειρηματικές ενώσεις και οργανώσεις, περιβαλλοντικές οργανώσεις και το κοινό.

Δημόσια διαβούλευση

Η Επιτροπή διεξήγαγε διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση κατά το διάστημα από τις 11 Ιανουαρίου έως τις 5 Απριλίου 2021 και έλαβε 111 842 απαντήσεις. Η διαβούλευση συγκέντρωσε απόψεις σχετικά με τις κύριες πτυχές και την προσέγγιση της εκπόνησης της πρότασης της Επιτροπής για τους δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν συντριπτική στήριξη στους νομικά δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης: 97 % υπέρ των γενικών στόχων αποκατάστασης της ΕΕ σε όλα τα οικοσυστήματα, 96 % για στόχους ανά οικοσύστημα ή οικοτόπο. Τα ποσοστά καταδεικνύουν πλήρη σχεδόν υποστήριξη τόσο για έναν πρωταρχικό στόχο αποκατάστασης όσο και για ειδικούς στόχους της ΕΕ για τα οικοσυστήματα.

Εργαστήρια με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Πραγματοποιήθηκαν πέντε ξεχωριστά εργαστήρια με εκπροσώπους των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων μερών από τα τέλη του 2020 έως τον Σεπτέμβριο του 2021. Συζητήθηκαν επιλογές πολιτικής και συγκεντρώθηκαν απόψεις σχετικά με τις επιλογές των στόχων αποκατάστασης και τον τρόπο εφαρμογής των εν λόγω στόχων. Τα εργαστήρια εξέτασαν πιθανές κοινωνικές, οικονομικές και ευρύτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και τα προκαταρκτικά πορίσματα της υποστηρικτικής μελέτης της εκτίμησης επιπτώσεων.

Συλλογή και χρήση εμπειρογνομώσις

Η πρόταση βασίζεται στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση υποστηρίζεται από μελέτη η οποία εκπονήθηκε από ομάδα εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Η ομάδα των εμπειρογνομόνων συνεργάστηκε στενά με την Επιτροπή καθ' όλη τη διάρκεια των διαφόρων φάσεων της μελέτης. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε επίσης πολλές άλλες πηγές πληροφοριών για την εκπόνηση της παρούσας πρότασης, ιδίως τα αποτελέσματα έργων έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ και αναγνωρισμένων διεθνών εκθέσεων (όπως αυτές που αναφέρονται στο τμήμα 1).

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος και το Κοινό Κέντρο Ερευνών παρείχαν ειδική εμπειρογνομώσις και συμμετείχαν εκ του σύνεγγυς στην ανάπτυξη της παρούσας νομικής πρότασης και της εκτίμησης επιπτώσεών της. Για παράδειγμα, ο Οργανισμός ανέπτυξε πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες αποκατάστασης με βάση επίσημα στοιχεία που ανέφεραν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας για τους οικοτόπους.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Η πρόταση βασίζεται σε εκτίμηση επιπτώσεων. Μετά την επίλυση των ζητημάτων που τέθηκαν στην αρνητική γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου που εκδόθηκε στις 16 Ιουλίου 2021, η εκτίμηση επιπτώσεων έλαβε θετική γνώμη (με επιφυλάξεις που ελήφθησαν υπόψη) στις 28 Οκτωβρίου 2021.

Η εκτίμηση επιπτώσεων εξέτασε τις ακόλουθες επιλογές πολιτικής:

- 1) Βασικό σενάριο: αυτή η επιλογή πολιτικής προϋποθέτει τη ρεαλιστική εφαρμογή των πολιτικών που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, καθώς και άλλων σχετικών υφιστάμενων πολιτικών —με εξαίρεση τους νομικά δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης.
- 2) Καθορισμός ενός πρωταρχικού νομικά δεσμευτικού στόχου για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων: αυτή η επιλογή θέτει έναν σαφώς καθορισμένο πρωταρχικό νομικά δεσμευτικό στόχο για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων. Ο εν λόγω στόχος ορίζεται ως εξής: έως το 2050, αποκαθίσταται και διατηρείται σε καλή κατάσταση ένα ποσοστό των οικοσυστημάτων στην ΕΕ. Θέτει επίσης νομικά δεσμευτικά ορόσημα για το 2030 και το 2040.
- 3) Καθορισμός νομικά δεσμευτικών ειδικών ανά οικοσύστημα στόχων: αυτή η επιλογή θέτει στόχους και υποχρεώσεις για πολλαπλά οικοσυστήματα, οικοτόπους και ομάδες ειδών που θα πρέπει να αποκατασταθούν έως το 2030, το 2040 και το 2050. Καθορίζονται στόχοι και υποχρεώσεις καθορίζονται για καθέναν από τους κύριους τύπους οικοσυστημάτων της ΕΕ και εφαρμόζονται άμεσα σε επίπεδο κρατών μελών.
- 4) Νομικά δεσμευτικοί ειδικοί ανά οικοσύστημα στόχοι, μαζί με πρωταρχικό στόχο: αυτή η επιλογή αποτελεί υβρίδιο των ειδικών ανά οικοσύστημα στόχων της επιλογής 3 και μιας παραλλαγής της επιλογής 2, δηλαδή ένας πρωταρχικός στόχος «που συμβάλλει στη συνεχή, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της Ένωσης μέσω της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων», ενώ τα μέτρα αποκατάστασης από κοινού θα καλύπτουν, έως το 2030, τουλάχιστον το 20 % των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της Ένωσης και, έως το 2050, όλα τα οικοσυστήματα που χρήζουν αποκατάστασης. Παρέχει έναν πρωταρχικό στόχο προς τον οποίο θα πρέπει να κινηθεί η ΕΕ, σε συνδυασμό με ένα σύνολο ειδικών ανά οικοσύστημα στόχων και υποχρεώσεων για τα κράτη μέλη.

Η επιλογή 4 θεωρήθηκε η καλύτερη επιλογή πολιτικής, καθώς είναι η πλέον αποτελεσματική, αποδοτική και συνεκτική επιλογή πολιτικής. Η ύπαρξη ενός πρωταρχικού στόχου καθιστά τους ειδικούς στόχους πιο εφικτούς, ο δε κίνδυνος μη ανάληψης δράσης είναι ο χαμηλότερος από όλες τις επιλογές. Επιπλέον, η επιλογή μειώνει τους κινδύνους από την καθυστέρηση της ανάληψης δράσης σε όλους τους τύπους οικοσυστημάτων, με την ανάληψη όσο το δυνατόν εντονότερης δράσης τώρα, όπου είναι δυνατόν. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται ο κίνδυνος αναβολής της δράσης, κάτι το οποίο θα έβλαπτε το περιβάλλον, την οικονομία και την κοινωνία.

Ως εκ τούτου, η προτιμώμενη επιλογή δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αναλάβει επείγουσα δράση και να ξεκινήσει να αποκαθιστά τα οικοσυστήματα με βάση στόχους που μπορούν ήδη να μετριοούνται και να παρακολουθούνται. Στο μέλλον, αφού αναπτυχθούν κοινές μέθοδοι για την αξιολόγηση της καλής κατάστασης των οικοσυστημάτων της ΕΕ, ενδέχεται να τεθούν πρόσθετοι στόχοι με βάση τις κοινές αυτές μεθόδους με τροποποίηση του κανονισμού.

Αυτή η προτιμώμενη επιλογή για τη νομική πρόταση θα διασφαλίσει ότι η ΕΕ μπορεί να επιτύχει τους στόχους της για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων στον χρόνο που προτείνεται και με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Τα οφέλη υπερτερούν του κόστους για καθέναν από τους κύριους τύπους οικοσυστημάτων. Για παράδειγμα, για τους ενδοχωρικούς και παράκτιους υγροτόπους, εκτιμάται ότι το χρηματικό όφελος από την αποθήκευση άνθρακα και μόνο υπερβαίνει ήδη το εκτιμώμενο κόστος της αποκατάστασης του οικοσυστήματος. Εάν συμπεριληφθούν και οι εκτιμήσεις για άλλες υπηρεσίες

οικοσυστημάτων, τότε ο λόγος οφέλους-κόστους είναι ακόμη υψηλότερος. Συνολικά, τα οφέλη από την αποκατάσταση των τυρφώνων, ελών, δασών, χερσότοπων και λοχμών, λειμώνων, ποταμών, λιμνών και αλλουβιακών οικοτόπων, καθώς και των παράκτιων υγροτόπων του παραρτήματος I, ανέρχονται σε περίπου 1 860 δισ. EUR (με το κόστος να εκτιμάται σε περίπου 154 δισ. EUR).

Σημαντικά οφέλη εκτιμώνται επίσης για τα θαλάσσια και αστικά οικοσυστήματα, τα δάση, τα γεωργικά οικοσυστήματα, καθώς και για την αποκατάσταση των επικονιαστών. Για παράδειγμα, η αξία της επικονίασης των καλλιεργείων από έντομα ανέρχεται σε περίπου 5 δισ. EUR ετησίως στην ΕΕ. Πέρα από αυτό, υπάρχουν και πολλά άλλα οφέλη, όπως ο βιολογικός έλεγχος των παρασίτων και η συνολική βελτίωση της βιοποικιλότητας.

Με βάση την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων, μπορεί να συναχθεί ότι ορισμένες ομάδες ενδιαφερομένων μερών ενδέχεται αρχικά να επηρεαστούν περισσότερο από άλλες. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός επιβάλλει στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των εθνικών τους σχεδίων αποκατάστασης, να διασφαλίζουν τη συμμετοχή του κοινού και να καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο θα λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων και των ενδιαφερομένων μερών.

Οι πόροι που αναζητούν τα κράτη μέλη για να επιτύχουν τους οικείους στόχους αποκατάστασης μπορούν να προέρχονται από πηγές της ΕΕ, εθνική χρηματοδότηση και ιδιωτικές πηγές. Ο αντίκτυπος στον προϋπολογισμό των κρατών μελών θα εξαρτηθεί από τις ανάγκες αποκατάστασης και από την εφαρμογή των σχετικών μέτρων αποκατάστασης. Το κόστος αυτό μπορεί να μειωθεί με τη λήψη χρηματοδότησης από ενωσιακές ή ιδιωτικές πηγές. Για παράδειγμα, διατίθεται ευρύ φάσμα κονδυλίων της ΕΕ για την αποκατάσταση, ο δε κανονισμός περί ταξινόμησης⁴¹ αναμένεται να διευκολύνει την ευρύτερη χρήση ιδιωτικών κεφαλαίων. Θα χρειαστούν επίσης πόροι για την ανάπτυξη εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, μεταξύ άλλων για τις φάσεις της διαβούλευσης και την παρακολούθηση.

Όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων, η πρόταση ελαχιστοποιεί τον διοικητικό φόρτο αξιοποιώντας πλήρως τις υφιστάμενες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και τη δυνατότητα ψηφιοποίησης των διαδικασιών αυτών. Επιπλέον, η αποτελεσματικότητα και η μείωση του κόστους μπορούν να βελτιωθούν σημαντικά με τη μεγιστοποίηση της χρήσης νέων τεχνολογιών όπως η τηλεπισκόπηση, οι δορυφορικές υπηρεσίες και τα δορυφορικά προϊόντα Copernicus, τα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών, οι επιτόπιοι αισθητήρες και οι επιτόπιες συσκευές, η ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων και η τεχνητή νοημοσύνη. Αυτές οι τεχνολογίες αυξάνουν την ταχύτητα, την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή των πολλαπλών διαδικασιών παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων.

Η πρόταση αποκλίνει ελαφρά από την επιλογή 4, δεδομένου ότι ορισμένοι πιθανοί στόχοι για το έδαφος θα καλυφθούν σε μεταγενέστερο στάδιο σε χωριστή νομοθεσία, όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος.

Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου

Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής για βελτίωση της νομοθεσίας, η πρόταση εκπονήθηκε χωρίς αποκλεισμούς, με βάση την πλήρη διαφάνεια και τη συνεχή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Σύμφωνα με την προσέγγιση «για κάθε θέσπιση, μία κατάργηση»,

⁴¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

αναλύθηκαν οι διοικητικές επιπτώσεις. Το διοικητικό κόστος θα βαρύνει κυρίως την ΕΕ και τις δημόσιες διοικήσεις των κρατών μελών. Θα περιλαμβάνει δαπάνες για την αποτύπωση των οικοσυστημάτων, την ανάπτυξη εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των οικοσυστημάτων που επιλέγονται για αποκατάσταση και την υποβολή εκθέσεων. Στην εκτίμηση επιπτώσεων, το εν λόγω διοικητικό κόστος εκτιμήθηκε ότι θα είναι της τάξης των 14 δισ. EUR έως το 2050.

Θεμελιώδη δικαιώματα

Η πρόταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί ιδίως τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμβάλλει στο δικαίωμα σε υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητάς του σύμφωνα με την αρχή της αιεφόρου ανάπτυξης που ορίζεται στο άρθρο 37 του Χάρτη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η εφαρμογή της πρότασης θα απαιτήσει ανθρώπινους πόρους στην Επιτροπή, όπως προσδιορίζεται στο συνημμένο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο. Οι απαιτούμενοι άνθρωποι πόροι για την Επιτροπή αναμένεται να καλυφθούν στο πλαίσιο των υφιστάμενων κονδυλίων της.

Η εφαρμογή θα απαιτήσει επίσης στήριξη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, για την οποία θα χρειαστούν πρόσθετοι πόροι, όπως περιγράφεται στο δημοσιονομικό δελτίο.

Η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει άρθρα που δίνουν λεπτομέρειες για το περαιτέρω έργο που θα απαιτηθεί για την εφαρμογή του κανονισμού, μεταξύ άλλων εξουσιοδότηση για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικών πράξεων (για παράδειγμα, για την ανάπτυξη ενιαίου μορφοτύπου για τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης ή για την αναθεώρηση των παραρτημάτων).

Το δημοσιονομικό δελτίο που περιλαμβάνεται στην παρούσα πρόταση καταδεικνύει λεπτομερώς τις δημοσιονομικές επιπτώσεις και τους ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους που απαιτούνται.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Η συμμόρφωση και η επιβολή θα παρακολουθούνται μέσω:

- πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόοδό τους στην εκπλήρωση των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στην πρόταση·
- της εφαρμογής των μέτρων αποκατάστασης που ορίζονται στα εθνικά σχέδια αποκατάστασης των κρατών μελών·
- των τάσεων στις αποκατεστημένες περιοχές.

Η Επιτροπή θα συντάξει εκθέσεις προόδου με βάση τις πληροφορίες των κρατών μελών, καθώς και άλλα δεδομένα που συλλέγει (π.χ. από δορυφορικές υπηρεσίες Copernicus).

Η εφαρμογή του κανονισμού θα επανεξεταστεί έως το 2035 ώστε να διασφαλιστεί ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι του και ότι έχει τον επιδιωκόμενο αντίκτυπο.

Ο κανονισμός θα τροποποιείται όταν είναι απαραίτητο, για παράδειγμα για την θέσπιση πρόσθετων νομικά δεσμευτικών στόχων αποκατάστασης για τα οικοσυστήματα με βάση τις νέες μεθόδους αξιολόγησης της κατάστασης των εν λόγω οικοσυστημάτων.

Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Ο πρωταρχικός στόχος περιγράφεται στο **άρθρο 1**: η συμβολή στη συνεχή, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της ΕΕ μέσω της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων. Θεσπίζεται με τον τρόπο αυτόν πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη θα θέσουν σε εφαρμογή μέτρα αποκατάστασης, τα οποία μαζί θα καλύπτουν από κοινού το 20 % των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ έως το 2030 και όλα τα οικοσυστήματα που χρήζουν αποκατάστασης έως το 2050. Αυτό βασίζεται στην πρωταρχική φιλοδοξία που ορίζεται στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα, έως το 2050, όλα τα οικοσυστήματα να αποκατασταθούν, να είναι ανθεκτικά και επαρκώς προστατευμένα, καθώς και ότι, ως ορόσημο, η βιοποικιλότητα της Ευρώπης θα βρίσκεται σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030. Αναγνωρίζεται ότι η αποκατάσταση της φύσης θα συμβάλει σημαντικά στους στόχους της ΕΕ για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, στην πρόληψη και τον μετριασμό των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών και στις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ.

Η προσέγγιση που χρησιμοποιείται για το πλαίσιο το οποίο περιγράφεται στο άρθρο 1 είναι να βασιστούμε καταρχάς στους τύπους οικοτόπων που προστατεύονται βάσει της οδηγίας για τους οικοτόπους, για τους οποίους υπάρχουν ήδη μέθοδοι για την εξακρίβωση της καλής κατάστασης. Συνεπώς, μπορούν να τεθούν στόχοι αποκατάστασης για τους εν λόγω οικοτόπους με βάση τις συγκεκριμένες μεθόδους.

Στο **άρθρο 4** καθορίζονται οι στόχοι αποκατάστασης για χερσαία και παράκτια οικοσυστήματα και οικοσυστήματα γλυκών υδάτων, ενώ στο **άρθρο 5** καθορίζονται στόχοι αποκατάστασης για θαλάσσια οικοσυστήματα (στα οποία περιλαμβάνονται και άλλες θαλάσσιες περιοχές εκτός από εκείνες που καλύπτονται από την οδηγία για τους οικοτόπους). Οι εν λόγω στόχοι αφορούν την αποκατάσταση και επαναφορά περιοχών, καθώς και την αποκατάσταση οικοτόπων ειδών. Επειδή η αποκατάσταση συμβαδίζει με την προστασία και τη διατήρηση, καθορίζεται υποχρέωση τόσο στο άρθρο 4 όσο και στο άρθρο 5 ώστε να διασφαλίζεται ότι η κατάσταση των οικοσυστημάτων δεν θα υποβαθμιστεί πριν ή μετά την αποκατάσταση.

Για τους τύπους οικοτόπων ή τα οικοσυστήματα που δεν καλύπτονται από την οδηγία για τους οικοτόπους, η καλή κατάσταση δεν έχει καθοριστεί ακόμη. Ωστόσο, στα **άρθρα 6 έως 10** ορίζονται περαιτέρω ειδικοί στόχοι και υποχρεώσεις που θα απαιτήσουν πρόσθετα μέτρα αποκατάστασης.

Το **άρθρο 6** θέτει στόχους για τη διασφάλιση μηδενικής καθαρής απώλειας και αύξησης των αστικών χώρων πρασίνου σε πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια. Σε αυτούς τους στόχους συμβάλλουν η πρόβλεψη ενός ελάχιστου επιπέδου δενδροκάλυψης και η πρόβλεψη ενσωμάτωσης χώρων πρασίνου σε νέα και υφιστάμενα κτίρια και υποδομές. Οι χώροι πρασίνου και δενδροκάλυψης αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία της αστικής πράσινης υποδομής και ωφελούν τους ανθρώπους που ζουν σε πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια με οικολογικό, κοινωνικό και οικονομικό τρόπο.

Στο **άρθρο 7** καθορίζονται υποχρεώσεις για την άρση των φραγμών στα ποτάμια. Αυτό θα συμβάλει στη φυσική διαμήκη και πλευρική συνδεσιμότητα των ποταμών και στον στόχο της ΕΕ για 25 000 χλμ. ποταμών ελεύθερης ροής. Θα βοηθήσει επίσης στην αποκατάσταση περιοχών ποταμών και πλημμυρικών περιοχών.

Στο **άρθρο 8** καθορίζεται η υποχρέωση για αντιστροφή της μείωσης των επικονιαστών και επίτευξη αυξητικής τάσης των πληθυσμών των επικονιαστών έως ότου επιτευχθούν ικανοποιητικά επίπεδα. Θα βασίζεται σε μέθοδο που θα θεσπιστεί για την παρακολούθηση των επικονιαστών.

Για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας των γεωργικών οικοσυστημάτων και των δασικών οικοσυστημάτων, τα **άρθρα 9 και 10** καθορίζουν υποχρεώσεις για τα επιμέρους κράτη μέλη ώστε να επιτύχουν αυξητική τάση για ένα σύνολο δεικτών που είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για τη βιοποικιλότητα των εν λόγω οικοσυστημάτων.

Οι στόχοι και οι υποχρεώσεις αποκατάστασης που ορίζονται στα άρθρα 6 έως 10 συμπληρώνουν τους στόχους που ορίζονται στα άρθρα 4 και 5 και, ως εκ τούτου, θα επηρεάσουν επίσης τις περιοχές που καλύπτονται από τους τύπους οικοτόπων οι οποίοι προστατεύονται βάσει της οδηγίας για τους οικοτόπους.

Τα **άρθρα 11 και 12** περιγράφουν τις απαιτήσεις για τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης των κρατών μελών. Τα μέτρα αποκατάστασης θα πρέπει να σχεδιάζονται στρατηγικά ώστε να συμβάλλουν όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα στην ανάκαμψη της φύσης σε ολόκληρη την ΕΕ και στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτήν. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να εκπονήσουν τα εθνικά τους σχέδια αποκατάστασης με βάση τα βέλτιστα και πλέον πρόσφατα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία.

Τα **άρθρα 13, 14 και 15** διευκρινίζουν ότι τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν τα εθνικά τους σχέδια αποκατάστασης στην Επιτροπή προς αξιολόγηση και ότι οφείλουν να απαντήσουν στις παρατηρήσεις της Επιτροπής πριν από την έγκριση των σχεδίων. Περιγράφεται επίσης διαδικασία επανεξέτασης και τακτικής αναθεώρησης των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης.

Τα **άρθρα 17 και 18** περιέχουν απαιτήσεις παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων.

Το **άρθρο 19** περιέχει διατάξεις για την τροποποίηση των παραρτημάτων του κανονισμού.

Τα **άρθρα 20 και 21** καθορίζουν τους όρους για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή.

Το **άρθρο 22** προβλέπει επανεξέταση του κανονισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035.

Το **άρθρο 23** ορίζει την έναρξη ισχύος και την εφαρμογή του κανονισμού.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για την αποκατάσταση της φύσης**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Είναι απαραίτητη η θέσπιση κανόνων σε επίπεδο Ένωσης για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων ώστε να διασφαλιστεί η ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης. Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων συμβάλλει επίσης στους στόχους της Ένωσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.
- (2) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁴³ καθόρισε έναν φιλόδοξο χάρτη πορείας για τη μετατροπή της Ένωσης σε δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, με στόχο την προστασία, τη διατήρηση και την ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ένωσης και την προστασία της υγείας και ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Επιτροπή εξέδωσε τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030⁴⁴.
- (3) Η Ένωση και τα κράτη μέλη της, ως συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα, που εγκρίθηκε με την απόφαση 93/626/ΕΟΚ του

⁴² ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

⁴³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, 11.12.2019 [COM(2019) 640 final].

⁴⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας, 20.5.2020 [COM(2020) 380 final].

Συμβουλίου⁴⁵, έχουν δεσμευτεί για το μακροπρόθεσμο στρατηγικό όραμα που ενέκρινε η διάσκεψη των μερών το 2010 με την απόφαση X/2 — Στρατηγικό σχέδιο για τη βιοποικιλότητα 2011-2020⁴⁶, βάσει του οποίου, με ορίζοντα το 2050, η βιοποικιλότητα θα αναγνωρίζεται ως αξία, θα διατηρείται, θα αποκαθίσταται και θα χρησιμοποιείται συνετά, με τη διατήρηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών, με τη διαφύλαξη ενός υγιούς πλανήτη και με την παροχή οφελών απαραίτητων για όλους τους ανθρώπους.

- (4) [θέση κειμένου για τον στόχο αποκατάστασης του νέου παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα που πρόκειται να συμφωνηθεί στη 15η διάσκεψη των μερών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα]
- (5) Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ⁴⁷, και ειδικότερα οι στόχοι 14.2, 15.1, 15.2 και 15.3, αναφέρονται στην ανάγκη διασφάλισης της διατήρησης, αποκατάστασης και βιώσιμης χρήσης των χερσαίων και εσωτερικών οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και των υπηρεσιών τους, ιδίως των δασών, των υγροτόπων, των βουνών και των ξηρών εκτάσεων.
- (6) Η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, σε ψήφισμα της 1ης Μαρτίου 2019⁴⁸, ανακήρυξε την περίοδο 2021–2030 ως δεκαετία του ΟΗΕ για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, με στόχο την υποστήριξη και κλιμάκωση των προσπαθειών για την πρόληψη, ανάσχεση και αναστροφή της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων παγκοσμίως και την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τη σημασία της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων.
- (7) Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι η βιοποικιλότητα της Ευρώπης θα τεθεί σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030, προς όφελος των ανθρώπων, του πλανήτη, του κλίματος και της οικονομίας μας. Καθορίζει ένα φιλόδοξο σχέδιο αποκατάστασης της φύσης της ΕΕ με αρκετές βασικές δεσμεύσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η δέσμευση για υποβολή πρότασης για νομικά δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης της φύσης στην ΕΕ με στόχο την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, ιδίως εκείνων που διαθέτουν το μεγαλύτερο δυναμικό δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα, και την πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών.
- (8) Στο ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2021⁴⁹, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επικρότησε θερμά τη δέσμευση για την εκπόνηση νομοθετικής πρότασης με δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης της φύσης και, επιπλέον, θεώρησε ότι, εκτός από έναν συνολικό στόχο αποκατάστασης, θα πρέπει να περιλαμβάνονται συγκεκριμένοι στόχοι αποκατάστασης για οικοσυστήματα, οικοτόπους και είδη, που θα καλύπτουν τα δάση, τους λειμώνες, τους υγροτόπους, τους τυρφώνες, τους επικονιαστές, τους ποταμούς ελεύθερης ροής, τις παράκτιες περιοχές και τα θαλάσσια οικοσυστήματα.

---

⁴⁵ Απόφαση 93/626/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με τη σύναψη της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλομορφία (ΕΕ L 309 της 13.12.1993, σ. 1).

⁴⁶ <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=12268>.

⁴⁷ [United Nations Sustainable Development – 17 Goals to Transform Our World \(Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών — 17 στόχοι για τον μετασχηματισμό του κόσμου μας\)](#).

⁴⁸ Ψήφισμα 73/284, της 1ης Μαρτίου 2019, σχετικά με τη δεκαετία του ΟΗΕ για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων (2021–2030).

⁴⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2021 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας [2020/2273(INI)].

- (9) Στα συμπεράσματά του της 23ης Οκτωβρίου 2020⁵⁰, το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι η πρόληψη της περαιτέρω υποβάθμισης της σημερινής κατάστασης της βιοποικιλότητας και της φύσης έχει μεν ουσιαστική σημασία αλλά δεν επαρκεί για να επαναφέρει τη φύση στη ζωή μας. Το Συμβούλιο επιβεβαίωσε εκ νέου ότι απαιτείται περισσότερη φιλοδοξία όσον αφορά την αποκατάσταση της φύσης, όπως προτείνεται στο νέο σχέδιο της ΕΕ για την αποκατάσταση της φύσης, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας πέρα από τις προστατευόμενες περιοχές. Το Συμβούλιο δήλωσε επίσης ότι αναμένει πρόταση για νομικά δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης της φύσης, με την επιφύλαξη εκτίμησης επιπτώσεων.
- (10) Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 καθορίζει δέσμευση για νομική προστασία τουλάχιστον του 30 % της χερσαίας έκτασης, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών υδάτων, και του 30 % της θαλάσσιας περιοχής στην Ένωση, εκ των οποίων τουλάχιστον το ένα τρίτο θα πρέπει να τελεί υπό αυστηρή προστασία, συμπεριλαμβανομένων όλων των εναπομεινάντων πρωτογενών και παλαιών δασών. Τα κριτήρια και οι κατευθύνσεις για τον χαρακτηρισμό πρόσθετων προστατευόμενων περιοχών από τα κράτη μέλη⁵¹ (στο εξής: κριτήρια και κατευθύνσεις), που ανέπτυξε η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, τονίζουν ότι, εάν οι αποκατεστημένες περιοχές συμμορφώνονται ή αναμένεται να συμμορφώνονται, όταν η αποκατάσταση παράξει πλήρως τα αποτελέσματά της, με τα κριτήρια για τις προστατευόμενες περιοχές, οι εν λόγω αποκατεστημένες περιοχές θα συμβάλουν επίσης στους στόχους της Ένωσης για τις προστατευόμενες περιοχές. Στα κριτήρια και τις κατευθύνσεις επισημαίνεται, επίσης, ότι οι προστατευόμενες περιοχές μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στους στόχους αποκατάστασης της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, με τη δημιουργία των προϋποθέσεων ώστε να είναι επιτυχείς οι προσπάθειες αποκατάστασης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για περιοχές που μπορούν να ανακάμψουν με φυσικό τρόπο σταματώντας ή περιορίζοντας ορισμένες από τις πιέσεις που ασκούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες. Η θέση τέτοιου είδους περιοχών, μεταξύ άλλων στο θαλάσσιο περιβάλλον, υπό αυστηρή προστασία, θα είναι, σε ορισμένες περιπτώσεις, επαρκής για να οδηγήσει στην ανάκαμψη των φυσικών αξιών που φιλοξενούν. Επιπλέον, τονίζεται στα κριτήρια και την καθοδήγηση ότι όλα τα κράτη μέλη αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για τις προστατευόμενες περιοχές που ορίζονται στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, σε βαθμό ανάλογο με τις φυσικές αξίες που φιλοξενούν και τις δυνατότητες που έχουν για αποκατάσταση της φύσης.
- (11) Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 θέτει τον στόχο να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξει επιδείνωση των τάσεων διατήρησης ή της κατάστασης των προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών και ότι τουλάχιστον το 30 % των ειδών και οικοτόπων που δεν βρίσκονται επί του παρόντος σε ικανοποιητική κατάσταση θα ενταχθούν στην εν λόγω κατηγορία ή θα παρουσιάσουν ισχυρή θετική τάση για ένταξη στην εν λόγω κατηγορία έως το 2030. Οι κατευθυντήριες γραμμές⁵² που ανέπτυξε η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για να υποστηρίξει την επίτευξη των στόχων αυτών υπογραμμίζουν ότι είναι

⁵⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη βιοποικιλότητα – η ανάγκη για επείγουσα δράση, 12210/20.

⁵¹ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Κριτήρια και κατευθύνσεις σχετικά με τις ονομασίες προστατευόμενων περιοχών [SWD(2022) 23 final].

⁵² Διαθέσιμο στο [Circabc \(europa.eu\)](https://circabc.europa.eu) [Να συμπληρωθεί η παραπομπή].

πιθανό να απαιτηθούν προσπάθειες διατήρησης και αποκατάστασης για τους περισσότερους από αυτούς τους οικοτόπους και τα είδη, είτε με την ανάσχεση των τρεχουσών αρνητικών τους τάσεων έως το 2030 είτε με τη διατήρηση των τρεχουσών σταθερών ή βελτιούμενων τάσεων είτε με την πρόληψη της μείωσης των οικοτόπων και των ειδών με ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης. Οι κατευθυντήριες γραμμές υπογραμμίζουν περαιτέρω ότι οι εν λόγω προσπάθειες αποκατάστασης πρέπει πρωτίστως να προγραμματιστούν, να εφαρμοστούν και να συντονιστούν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και ότι, κατά την επιλογή και την ιεράρχηση των ειδών και των οικοτόπων που πρόκειται να βελτιωθούν έως το 2030, πρέπει να επιδιωχθούν συνέργειες με άλλους ενωσιακούς και διεθνείς στόχους, ιδίως στόχους πολιτικής για το περιβάλλον και το κλίμα.

- (12) Στην έκθεση της Επιτροπής του 2020 για την κατάσταση της φύσης⁵³ επισημαίνεται ότι η Ένωση δεν έχει ακόμα κατορθώσει να αναχαιτίσει την επιδείνωση της κατάστασης των προστατευόμενων τύπων οικοτόπων και ειδών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ένωση όσον αφορά τη διατήρησή τους. Η εν λόγω μείωση προκαλείται κυρίως από την εγκατάλειψη της εκτατικής γεωργίας, την εντατικοποίηση των πρακτικών διαχείρισης, την τροποποίηση των υδρολογικών καθεστώτων, την αστικοποίηση και τη ρύπανση, καθώς και από τις μη βιώσιμες δασοκομικές δραστηριότητες και την εκμετάλλευση των ειδών. Επιπλέον, τα χωροκατακτητικά ξένα είδη και η κλιματική αλλαγή αντιπροσωπεύουν πολύ σοβαρές και αυξανόμενες απειλές για την αυτόχθονα χλωρίδα και πανίδα της Ένωσης.
- (13) Είναι σκόπιμο να τεθεί ένας πρωταρχικός στόχος για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων με στόχο την προώθηση του οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού, της δημιουργίας θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Τα οικοσυστήματα με βιοποικιλότητα, όπως τα οικοσυστήματα υγροτόπων, γλυκών υδάτων, δασών, καθώς και τα γεωργικά, με αραιή βλάστηση, θαλάσσια, παράκτια και αστικά οικοσυστήματα προσφέρουν, εάν βρίσκονται σε καλή κατάσταση, σειρά βασικών υπηρεσιών οικοσυστήματος, τα δε οφέλη της αποκατάστασης της καλής κατάστασης των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές υπερβαίνουν κατά πολύ το κόστος αποκατάστασης. Οι υπηρεσίες αυτές συμβάλλουν σε ευρύ φάσμα κοινωνικοοικονομικών οφελών, ανάλογα με τα οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, περιφερειακά και τοπικά χαρακτηριστικά.
- (14) Η Στατιστική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών θέσπισε, κατά την 52η σύνοδό της τον Μάρτιο του 2021, το Σύστημα Περιβαλλοντικών Οικονομικών Λογαριασμών – Λογιστική Οικοσυστήματος (SEEA EA)⁵⁴. Το SEEA EA αποτελεί ένα ολοκληρωμένο και πλήρες στατιστικό πλαίσιο για την οργάνωση δεδομένων σχετικά με τους οικοτόπους και τα τοπία, τη μέτρηση του βαθμού, της κατάστασης και των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων, την παρακολούθηση αλλαγών στα στοιχεία των οικοσυστημάτων και τη σύνδεση των πληροφοριών αυτών με την οικονομική και άλλη ανθρώπινη δραστηριότητα.
- (15) Η εξασφάλιση οικοσυστημάτων με βιοποικιλότητα και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής συνδέονται εγγενώς. Η φύση και οι λύσεις που βασίζονται στη φύση, όπως

⁵³ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με τίτλο «Η κατάσταση της φύσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση — Έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις κατά την περίοδο 2013-2018 όσον αφορά τα είδη και τους οικοτόπους που προστατεύονται βάσει των οδηγιών για τα άγρια πτηνά και τους οικοτόπους» [COM(2020) 635 final].

⁵⁴ https://seea.un.org/sites/seea.un.org/files/documents/EA/seea_ea_white_cover_final.pdf.

τα φυσικά αποθέματα και οι φυσικές καταβόθρες άνθρακα, είναι θεμελιώδους σημασίας για την καταπολέμηση της κλιματικής κρίσης. Ταυτόχρονα, η κλιματική κρίση αποτελεί ήδη μοχλό αλλαγής των χειρσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων και η Ένωση πρέπει να προετοιμαστεί για την αυξανόμενη ένταση, συχνότητα και ευρύτητα των επιπτώσεών της. Στην ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC)⁵⁵ σχετικά με τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5 °C επισημάνθηκε ότι ορισμένες επιπτώσεις μπορεί να είναι μακροχρόνιες ή μη αναστρέψιμες. Η έκτη έκθεση αξιολόγησης της IPCC⁵⁶ αναφέρει ότι η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων θα είναι θεμελιώδους σημασίας στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής καθώς και στη μείωση των κινδύνων για την επισιτιστική ασφάλεια. Η διακυβερνητική πλατφόρμα επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IPBES), στην έκθεση συνολικής αξιολόγησης σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων του 2019⁵⁷, θεωρεί την κλιματική αλλαγή βασικό μοχλό της αλλαγής στη φύση και αναμένει ότι οι επιπτώσεις της θα αυξηθούν τις επόμενες δεκαετίες, ξεπερνώντας σε ορισμένες περιπτώσεις τον αντίκτυπο άλλων παραγόντων αλλαγής των οικοσυστημάτων, όπως η αλλαγή στη χρήση της γης και της θάλασσας.

- (16) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁸ ορίζει δεσμευτικό στόχο για κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση έως το 2050 και αρνητικές εκπομπές στη συνέχεια, καθώς και για προτεραιότητα στην ταχεία και προβλέψιμη μείωση των εκπομπών και, ταυτόχρονα, ενίσχυση των απορροφήσεων από φυσικές καταβόθρες. Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη διατήρηση, τη διαχείριση και την ενίσχυση των φυσικών καταβόθρων και στην αύξηση της βιοποικιλότητας, συμβάλλοντας παράλληλα στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 απαιτεί επίσης από τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν διαρκή πρόοδο στη βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή. Απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν την προσαρμογή σε όλους τους τομείς πολιτικής και να προωθήσουν λύσεις που βασίζονται στη φύση⁵⁹ και μια προσαρμογή που βασίζεται στα οικοσυστήματα.

⁵⁵ Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC): Ειδική έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5 °C και τις σχετικές παγκόσμιες διαδρομές εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της παγκόσμιας αντίδρασης στην απειλή της κλιματικής αλλαγής, της βιώσιμης ανάπτυξης και των προσαρμογών για την εξάλειψη της φτώχειας [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, and T. Waterfield (επιμ.)] <https://www.ipcc.ch/sr15/>

⁵⁶ [Κλιματική αλλαγή 2022: επιπτώσεις, προσαρμογή και ευπάθεια | Κλιματική αλλαγή 2022: επιπτώσεις, προσαρμογή και ευπάθεια \(ipcc.ch\)](#).

⁵⁷ IPBES (2019): Έκθεση συνολικής αξιολόγησης σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων της διακυβερνητικής πλατφόρμας επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz και H. T. Ngo (επιμ). Γραμματεία IPBES, Βόννη, Γερμανία. 1148 σελίδες. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>.

⁵⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁵⁹ Οι λύσεις που βασίζονται στη φύση ορίζονται ως οικονομικά αποδοτικές λύσεις που εμπνέονται και υποστηρίζονται από τη φύση και παρέχουν ταυτόχρονα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη και συμβάλλουν στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας. Οι λύσεις αυτές φέρνουν περισσότερη, και πιο

- (17) Η ανακοίνωση της Επιτροπής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή του 2021⁶⁰ τονίζει την ανάγκη προώθησης λύσεων που βασίζονται στη φύση και αναγνωρίζει ότι η οικονομικά αποδοτική προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μπορεί να επιτευχθεί με την προστασία και αποκατάσταση των υγροτόπων και των τυρφώνων, καθώς και παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, με την ανάπτυξη αστικών χώρων πρασίνου και την εγκατάσταση πράσινων στεγών και τοίχων, καθώς και με την προώθηση και τη βιώσιμη διαχείριση των δασών και των γεωργικών εκτάσεων. Η ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού οικοσυστημάτων με βιοποικιλότητα έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και παρέχει αποτελεσματικότερες μορφές μείωσης και πρόληψης των καταστροφών.
- (18) Η πολιτική της Ένωσης για το κλίμα αναθεωρείται προκειμένου να ακολουθήσει τη διαδρομή που προτείνεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 για μείωση των καθαρών εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Ειδικότερα, η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2018/841 και (ΕΕ) 2018/1999⁶¹ στοχεύει στην ενίσχυση της συμβολής του τομέα της γης στη γενική κλιματική φιλοδοξία για το 2030 και ευθυγραμμίζει τους στόχους όσον αφορά τη λογιστική καταγραφή των εκπομπών και των απορροφήσεων από τον τομέα χρήσης γης, της αλλαγής χρήσης γης και της δασοπονίας (στο εξής: LULUCF) με σχετικές πρωτοβουλίες πολιτικής για τη βιοποικιλότητα. Η εν λόγω πρόταση δίνει έμφαση στην ανάγκη για προστασία και ενίσχυση των απορροφήσεων άνθρακα που βασίζονται στη φύση, για βελτίωση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, για αποκατάσταση υποβαθμισμένων εδαφών και οικοσυστημάτων και για επανύγρανση των τυρφώνων. Στοχεύει περαιτέρω στη βελτίωση της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων για εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και απορροφήσεις της χρήσης γης που υπόκειται σε προστασία και αποκατάσταση. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό τα οικοσυστήματα σε όλες τις κατηγορίες γης, όπως δάση, λειμώνες, καλλιέργειες και υγρότοποι, να βρίσκονται σε καλή κατάσταση προκειμένου να μπορούν να δεσμεύουν και να αποθηκεύουν αποτελεσματικά τον άνθρακα.
- (19) Οι γεωπολιτικές εξελίξεις τόνισαν περαιτέρω την ανάγκη διασφάλισης της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων⁶². Τα στοιχεία δείχνουν ότι η αποκατάσταση των γεωργικών οικοσυστημάτων έχει θετικό αντίκτυπο στην

ποικιλότητα, φύση και φυσικά χαρακτηριστικά και διεργασίες στις πόλεις και στα τοπία της ξηράς και της θάλασσας, μέσω τοπικά προσαρμοσμένων, αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων και συστημικών παρεμβάσεων. Επομένως, οι λύσεις που βασίζονται στη φύση πρέπει να ωφελούν τη βιοποικιλότητα και να στηρίζουν την παροχή διαφόρων υπηρεσιών οικοσυστημάτων.

⁶⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή – η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [COM(2021) 82 final].

⁶¹ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/841 όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, την απλούστευση των κανόνων συμμόρφωσης, τον καθορισμό των στόχων των κρατών μελών για το 2030 και τη δέσμευση για συλλογική επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2035 στον τομέα της χρήσης γης, της δασοπονίας και της γεωργίας, και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 όσον αφορά τη βελτίωση της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης της προόδου και της επανεξέτασης [COM(2021) 554 final].

⁶² Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων [COM(2022) 133 final].

παραγωγικότητα των τροφίμων μακροπρόθεσμα και ότι η αποκατάσταση της φύσης λειτουργεί ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας της ΕΕ.

- (20) Στην τελική έκθεση της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, οι πολίτες απευθύνουν έκκληση στην Ένωση για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, του τοπίου και των ωκεανών, την εξάλειψη της ρύπανσης και την προώθηση της γνώσης, της ευαισθητοποίησης, της εκπαίδευσης και των διαλόγων σχετικά με το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, τη χρήση της ενέργειας και τη βιωσιμότητα⁶³.
- (21) Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, σε συνδυασμό με τις προσπάθειες για τη μείωση του εμπορίου και της κατανάλωσης άγριων ειδών, θα συμβάλει επίσης στην πρόληψη και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε πιθανές μελλοντικές μεταδοτικές νόσους με ζωνοσογόνο δυναμικό, μειώνοντας, κατά συνέπεια, τους κινδύνους εμφάνισης επιδημικών εξάρσεων και πανδημιών, και θα συμβάλει στη στήριξη των ενωσιακών και παγκόσμιων προσπαθειών για την εφαρμογή της προσέγγισης «Μία υγεία», η οποία αναγνωρίζει την εγγενή σύνδεση μεταξύ της υγείας των ανθρώπων, της υγείας των ζώων και της υγιούς και ανθεκτικής φύσης.
- (22) Τα εδάφη αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χερσαίων οικοσυστημάτων. Η ανακοίνωση της Επιτροπής του 2021 με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030»⁶⁴ περιγράφει την ανάγκη αποκατάστασης των υποβαθμισμένων εδαφών και ενίσχυσης της βιοποικιλότητας του εδάφους.
- (23) Η οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁶⁵ και η οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁶ αποσκοπούν στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης προστασίας, διατήρησης και επιβίωσης των πιο πολύτιμων και απειλούμενων ειδών και οικοτόπων της Ευρώπης, καθώς και των οικοσυστημάτων στα οποία εντάσσονται. Βασικό μέσο υλοποίησης των στόχων των δύο αυτών οδηγιών αποτελεί το δίκτυο Natura 2000, το οποίο θεσπίστηκε το 1992 και είναι το μεγαλύτερο συντονισμένο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών στον κόσμο.
- (24) Υπάρχει ήδη πλαίσιο και κατευθυντήριες γραμμές⁶⁷ για τον προσδιορισμό της καλής κατάστασης των τύπων οικοτόπων που προστατεύονται βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και για τον προσδιορισμό της επαρκούς ποιότητας και ποσότητας των οικοτόπων των ειδών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Οι στόχοι αποκατάστασης για τους εν λόγω τύπους οικοτόπων και οικοτόπους των ειδών μπορούν να τεθούν βάσει του συγκεκριμένου πλαισίου και των συγκεκριμένων

⁶³ *Conference on the Future of Europe – Report on the Final Outcome (Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης — Έκθεση επί του τελικού αποτελέσματος)*, Μάιος 2022, πρόταση 2 (1, 4, 5), σ. 44, και πρόταση 6 (6), σ. 48.

⁶⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος με ορίζοντα το 2030 – Αποκομίζοντας τα οφέλη του υγιούς εδάφους για τους ανθρώπους, τα τρόφιμα, τη φύση και το κλίμα [COM(2021) 699 final].

⁶⁵ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

⁶⁶ Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

⁶⁷ ΓΔ Περιβάλλοντος 2017, «Reporting under Article 17 of the Habitats Directive: Explanatory notes and guidelines for the period 2013-2018» (Υποβολή εκθέσεων βάσει του άρθρου 17 της οδηγίας για τους οικοτόπους: επεξηγηματικές σημειώσεις και κατευθυντήριες γραμμές για την περίοδο 2013-2018) και ΓΔ Περιβάλλοντος 2013, «Interpretation manual of European Union habitats Eur 28» (Εγχειρίδιο ερμηνείας των οικοτόπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28).

κατευθυντήριων γραμμών. Ωστόσο, η αποκατάσταση αυτού του είδους δεν θα είναι επαρκής για να αναστραφεί η απώλεια βιοποικιλότητας και να ανακάμψουν όλα τα οικοσυστήματα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστούν πρόσθετες υποχρεώσεις βάσει ειδικών δεικτών προκειμένου να ενισχυθεί η βιοποικιλότητα σε κλίμακα ευρύτερων οικοσυστημάτων.

- (25) Με βάση τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, και προκειμένου να υποστηριχθεί η επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στις εν λόγω οδηγίες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα αποκατάστασης ώστε να διασφαλίσουν την ανάκαμψη των προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών, μεταξύ άλλων των άγριων πτηνών, σε όλες τις περιοχές της Ένωσης, καθώς και σε περιοχές που δεν εμπίπτουν στο δίκτυο Natura 2000.
- (26) Η οδηγία 92/43/ΕΟΚ αποσκοπεί στη διατήρηση και αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των φυσικών οικοτόπων και ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας ενωσιακού ενδιαφέροντος. Ωστόσο, δεν θέτει προθεσμία για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ομοίως, η οδηγία 2009/147/ΕΚ δεν ορίζει προθεσμία για την ανάκαμψη των πληθυσμών πτηνών στην Ένωση.
- (27) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθοριστούν προθεσμίες για τη θέσπιση μέτρων αποκατάστασης εντός και εκτός των τόπων Natura 2000, προκειμένου να βελτιωθεί σταδιακά η κατάσταση των προστατευόμενων τύπων οικοτόπων σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και να αναμορφωθούν μέχρι την επίτευξη της ικανοποιητικής έκτασης αναφοράς που απαιτείται για την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των εν λόγω τύπων οικοτόπων στην Ένωση. Για να δοθεί η απαραίτητη ευελιξία στα κράτη μέλη προκειμένου να καταβάλουν προσπάθειες αποκατάστασης μεγάλης κλίμακας, είναι σκόπιμο να ομαδοποιηθούν οι τύποι οικοτόπων ανάλογα με το οικοσύστημα στο οποίο ανήκουν και να τεθούν χρονικά περιορισμένοι και ποσοτικά προσδιορισμένοι στόχοι βάσει περιοχής για ομάδες τύπων οικοτόπων. Με τον τρόπο αυτό τα κράτη μέλη θα μπορέσουν να επιλέξουν ποιους οικοτόπους θα αποκαταστήσουν πρώτα εντός της ομάδας.
- (28) Παρόμοιες απαιτήσεις θα πρέπει να τεθούν για τους οικοτόπους ειδών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, αλλά και για τους οικοτόπους άγριων πτηνών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, λαμβανομένης ιδιαίτερα υπόψη της συνδεσιμότητας που απαιτείται μεταξύ των δύο αυτών οικοτόπων ώστε να ευδοκιμούν οι πληθυσμοί των ειδών.
- (29) Είναι απαραίτητο τα μέτρα αποκατάστασης για τους τύπους οικοτόπων να είναι επαρκή και κατάλληλα για την επίτευξη καλής κατάστασης και των ικανοποιητικών εκτάσεων αναφοράς όσο το δυνατόν συντομότερα, με σκοπό την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους. Είναι σημαντικό τα μέτρα αποκατάστασης να είναι τα απαραίτητα για την επίτευξη των χρονικά περιορισμένων και ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων βάσει περιοχής. Είναι επίσης απαραίτητο τα μέτρα αποκατάστασης για τους οικοτόπους των ειδών να είναι επαρκή και κατάλληλα για την επίτευξη της επαρκούς ποιότητας και ποσότητάς τους όσο το δυνατόν συντομότερα, με σκοπό την επίτευξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των ειδών.
- (30) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα αποκατάστασης που θεσπίζονται βάσει του παρόντος κανονισμού αποφέρουν συγκεκριμένη και μετρήσιμη βελτίωση στην κατάσταση των οικοσυστημάτων, τόσο σε επίπεδο επιμέρους περιοχών που υπόκεινται σε αποκατάσταση όσο και σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα αποκατάστασης είναι αποτελεσματικά και ότι τα αποτελέσματά τους μπορούν να μετρηθούν με την πάροδο του χρόνου, είναι σημαντικό οι περιοχές που υπόκεινται στα εν λόγω μέτρα αποκατάστασης να παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση έως ότου επιτευχθεί καλή κατάσταση με σκοπό τη βελτίωση της κατάστασης των οικοτόπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παραρτήματος I της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ώστε να αναμορφωθούν οι οικοτόποι αυτοί και να βελτιωθεί η συνδεσιμότητά τους.
- (32) Είναι επίσης σημαντικό οι περιοχές που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας και ποσότητας των οικοτόπων ειδών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και οι οικοτόποι άγριων πτηνών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, να παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη επαρκούς ποσότητας και ποιότητας των οικοτόπων των εν λόγω ειδών.
- (33) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η σταδιακή αύξηση των περιοχών που καλύπτονται από τύπους οικοτόπων οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και βρίσκονται σε καλή κατάσταση σε όλη την επικράτεια των κρατών μελών και της Ένωσης συνολικά, μέχρι να επιτευχθεί η ικανοποιητική έκταση αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου και τουλάχιστον το 90 % της έκτασης αυτής σε επίπεδο κράτους μέλους να είναι σε καλή κατάσταση, ώστε να μπορούν οι εν λόγω τύποι οικοτόπων στην Ένωση να επιτύχουν ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης.
- (34) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η σταδιακή αύξηση της ποιότητας και ποσότητας των οικοτόπων ειδών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και των οικοτόπων άγριων πτηνών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, σε όλη την επικράτεια των κρατών μελών και, εν τέλει, της Ένωσης, έως ότου επαρκούν ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη επιβίωση των εν λόγω ειδών.
- (35) Είναι σημαντικό οι περιοχές που καλύπτονται από τύπους οικοτόπων οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού να μην υποβαθμιστούν σε σύγκριση με την τρέχουσα κατάσταση, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών αναγκών αποκατάστασης και της ανάγκης να μην αυξηθούν περαιτέρω οι ανάγκες αποκατάστασης στο μέλλον. Ωστόσο, είναι σκόπιμο να εξεταστεί η πιθανότητα ανωτέρας βίας, η οποία μπορεί να οδηγήσει στην υποβάθμιση περιοχών που καλύπτονται από αυτούς τους τύπους οικοτόπων, καθώς και σε αναπόφευκτους μετασχηματισμούς οικοτόπων που προκαλούνται άμεσα από την κλιματική αλλαγή ή ως αποτέλεσμα σχεδίου ή έργου υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, που θα καθοριστεί κατά περίπτωση και για το οποίο δεν υπάρχουν λιγότερο επιζήμιες εναλλακτικές λύσεις, ή σχεδίου ή έργου που έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
- (36) Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 τονίζει την ανάγκη εντονότερης δράσης για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων θαλάσσιων οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πλούσιων σε άνθρακα οικοσυστημάτων και των σημαντικών περιοχών ωτοκίας και αναπαραγωγής ιχθύων. Η στρατηγική ανακοινώνει επίσης ότι η Επιτροπή πρόκειται να υποβάλει νέο σχέδιο δράσης για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων και την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- (37) Οι τύποι θαλάσσιων οικοτόπων που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ορίζονται ευρέως και περιλαμβάνουν πολλούς οικολογικά διαφορετικούς επιμέρους τύπους με διαφορετικό δυναμικό αποκατάστασης, γεγονός

το οποίο καθιστά δύσκολο για τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης στο επίπεδο των εν λόγω τύπων οικοτόπων. Οι τύποι θαλάσσιων οικοτόπων θα πρέπει, επομένως, να προσδιοριστούν περαιτέρω με τη χρήση των σχετικών επιπέδων ταξινόμησης θαλάσσιων οικοτόπων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών για τη Φύση (EUNIS). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ικανοποιητικές εκτάσεις αναφοράς για την επίτευξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης καθενός από τους εν λόγω τύπους οικοτόπων, στον βαθμό που αυτές οι εκτάσεις αναφοράς δεν καλύπτονται ήδη από άλλη νομοθεσία της Ένωσης.

- (38) Όταν η προστασία των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων απαιτεί τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας, εφαρμόζεται η κοινή αλιευτική πολιτική. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶⁸ προβλέπει, ειδικότερα, ότι η κοινή αλιευτική πολιτική θα πρέπει να υλοποιεί μια οικοσυστημική προσέγγιση της διαχείρισης της αλιείας προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα μετριαστούν οι αρνητικές επιπτώσεις των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο οικοσύστημα. Ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει επίσης ότι η πολιτική αυτή συνίσταται στην επιδίωξη να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας και αλιείας δεν συμβάλλουν στην υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- (39) Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της συνεχούς, μακροπρόθεσμης και βιώσιμης ανάκαμψης της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που παρέχονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Στο πλαίσιο της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης όσον αφορά τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν μέτρα που δεν εισάγουν διακρίσεις για τη διατήρηση και διαχείριση αποθεμάτων ιχθύων και για τη διατήρηση ή βελτίωση της κατάστασης διατήρησης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων εντός του ορίου των 12 ναυτικών μιλίων. Επιπλέον, τα κράτη μέλη που έχουν άμεσο διαχειριστικό συμφέρον έχουν τη δυνατότητα να συμφωνήσουν στην υποβολή κοινών συστάσεων για τα μέτρα διατήρησης που είναι απαραίτητα για τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο για το περιβάλλον. Τα μέτρα αυτά θα αξιολογηθούν και θα εγκριθούν σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται βάσει της κοινής αλιευτικής πολιτικής.
- (40) Η οδηγία 2008/56/ΕΚ απαιτεί από τα κράτη μέλη να συνεργάζονται σε διμερές επίπεδο και στο πλαίσιο μηχανισμών περιφερειακής και υποπεριφερειακής συνεργασίας, μεταξύ άλλων μέσω περιφερειακών συμβάσεων για τη θάλασσα⁶⁹, καθώς και, όσον αφορά τα μέτρα αλιείας, στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων που έχουν συσταθεί βάσει της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

⁶⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

⁶⁹ Σύμβαση για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του βορειοανατολικού Ατλαντικού του 1992 – Σύμβαση OSPAR (OSPAR), Σύμβαση για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην περιοχή της Βαλτικής του 1992 – Σύμβαση του Ελσίνκι (HELCOM), Διεθνής Σύμβαση για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παρακτίων περιοχών της Μεσογείου του 1995 – Σύμβαση της Βαρκελώνης (UNEP-MAP) και Σύμβαση για την προστασία του Ευξείνου του 1992 – Σύμβαση του Βουκουρεστίου.

- (41) Είναι σημαντικό να ληφθούν μέτρα αποκατάστασης και για τους οικοτόπους ορισμένων θαλάσσιων ειδών, όπως οι καρχαρίες και τα σελάγια, τα οποία εμπίπτουν μεν στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών της άγριας πανίδας, βρίσκονται όμως εκτός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, δεδομένου ότι έχουν σημαντική λειτουργία στο οικοσύστημα.
- (42) Για να υποστηρίξουν την αποκατάσταση και τη μη υποβάθμιση των χερσαίων, παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων και των οικοτόπων γλυκών υδάτων, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να χαρακτηρίσουν πρόσθετες περιοχές ως «προστατευόμενες περιοχές» ή «αυστηρά προστατευόμενες περιοχές», να εφαρμόσουν άλλα αποτελεσματικά μέτρα διατήρησης βάσει περιοχής και να προωθήσουν μέτρα διατήρησης ιδιωτικής γης.
- (43) Τα αστικά οικοσυστήματα αντιπροσωπεύουν το 22 % περίπου της επιφάνειας του εδάφους της Ένωσης και αποτελούν την περιοχή στην οποία ζει η πλειονότητα των πολιτών της Ένωσης. Οι αστικοί χώροι πρασίνου περιλαμβάνουν αστικά δάση, πάρκα και κήπους, αστικά αγροκτήματα, δενδροστοιχίες, αστικούς λειμώνες και αστικούς φυτοφράκτες και παρέχουν σημαντικούς οικοτόπους για τη βιοποικιλότητα, ιδίως φυτά, πτηνά και έντομα, συμπεριλαμβανομένων των επικονιαστών. Παρέχουν επίσης ζωτικής σημασίας υπηρεσίες οικοσυστήματος, όπως μείωση και έλεγχο του κινδύνου φυσικών καταστροφών (π.χ. πλημμύρες, φαινόμενο θερμικής νησίδας), δροσιά, αναψυχή, φιλτράρισμα νερού και αέρα, καθώς και μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν.
- (44) Πρέπει να ενισχυθεί δραστικά η ανάληψη δράσεων ώστε να διασφαλιστεί ότι οι χώροι αστικού πρασίνου δεν θα κινδυνεύουν πλέον να υποβαθμιστούν. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αστικοί χώροι πρασίνου θα συνεχίσουν να παρέχουν τις απαραίτητες υπηρεσίες οικοσυστήματος, θα πρέπει να ανασχεθεί η απώλειά τους και να αποκατασταθούν και να επεκταθούν, μεταξύ άλλων με την καλύτερη ενσωμάτωση πράσινων υποδομών και λύσεων που βασίζονται στη φύση στον αστικό σχεδιασμό, καθώς και με την ενσωμάτωση στον σχεδιασμό κτιρίων πράσινων υποδομών, όπως πράσινες οροφές και πράσινοι τοίχοι.
- (45) Στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και των φυσικών λειτουργιών των ποταμών. Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει προσπάθειες για την αποκατάσταση της φυσικής διαμήκους και πλευρικής συνδεσιμότητας των ποταμών, καθώς και των παρόχθιων και πλημμυρικών περιοχών τους, μεταξύ άλλων μέσω της άρσης των φραγμών με σκοπό την υποστήριξη της επίτευξης ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης για ποταμούς, λίμνες και αλλουβιακούς οικοτόπους και είδη που ζουν στους εν λόγω οικοτόπους τα οποία προστατεύονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, καθώς και της επίτευξης ενός από τους βασικούς στόχους της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, δηλαδή την αποκατάσταση τουλάχιστον 25 000 χλμ. ποταμών ελεύθερης ροής. Κατά την άρση των φραγμών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στους απαρχαιωμένους φραγμούς, οι οποίοι δεν είναι πλέον απαραίτητοι για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την εσωτερική ναυσιπλοΐα, την υδροδότηση ή άλλες χρήσεις.
- (46) Στην Ένωση, οι επικονιαστές έχουν μειωθεί δραματικά τις τελευταίες δεκαετίες, με ένα στα τρία είδη μελισσών και πεταλούδων σε μείωση και ένα στα δέκα από αυτά τα είδη στα πρόθυρα της εξαφάνισης. Οι επικονιαστές είναι απαραίτητοι για τη

λειτουργία των χερσαίων οικοσυστημάτων, την ανθρώπινη ευημερία και την επισιτιστική ασφάλεια, με την επικονίαση άγριων και καλλιεργούμενων φυτών. Σχεδόν 5 δισ. EUR της ετήσιας γεωργικής παραγωγής της ΕΕ αποδίδονται άμεσα στα έντομα-επικονιαστές⁷⁰.

- (47) Η Επιτροπή δρομολόγησε την πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές⁷¹ την 1η Ιουνίου 2018 ανταποκρινόμενη στις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της μείωσης των επικονιαστών. Η έκθεση προόδου για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας⁷² κατέδειξε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την αντιμετώπιση των παραγόντων μείωσης των επικονιαστών, μεταξύ άλλων η χρήση φυτοφαρμάκων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁷³ και το Συμβούλιο⁷⁴ ζήτησαν να αναληφθεί ισχυρότερη δράση για την αντιμετώπιση της μείωσης των επικονιαστών, να θεσπιστεί πλαίσιο παρακολούθησης των επικονιαστών σε επίπεδο Ένωσης, καθώς και να καθοριστούν σαφείς στόχοι και δείκτες σχετικά με τη δέσμευση για την αναστροφή της μείωσής τους. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο συνέστησε στην Επιτροπή να δημιουργήσει κατάλληλους μηχανισμούς διακυβέρνησης και παρακολούθησης για τις δράσεις που έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση των απειλών για τους επικονιαστές⁷⁵.
- (48) Η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ορθολογική χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων [προς έγκριση στις 22 Ιουνίου 2022, να συμπεριληφθεί τίτλος και αριθμός της εγκριθείσας πράξης όταν είναι διαθέσιμα] αποσκοπεί στη ρύθμιση ενός από τους παράγοντες μείωσης των επικονιαστών με την απαγόρευση της χρήσης φυτοφαρμάκων σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, πολλές από τις οποίες καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, για παράδειγμα περιοχές όπου διαβιούν είδη επικονιαστών τα οποία ταξινομούνται ως απειλούμενα με εξαφάνιση στους ευρωπαϊκούς κόκκινους καταλόγους⁷⁶.
- (49) Για την παροχή ασφαλών, βιώσιμων, θρεπτικών και οικονομικά προσιτών τροφίμων απαιτούνται βιώσιμα, ανθεκτικά γεωργικά οικοσυστήματα, με βιοποικιλότητα. Τα πλούσια σε βιοποικιλότητα γεωργικά οικοσυστήματα αυξάνουν επίσης την ανθεκτικότητα της γεωργίας στην κλιματική αλλαγή και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, διασφαλίζοντας παράλληλα την επισιτιστική ασφάλεια και την ασφάλεια των τροφίμων και δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές, ιδίως

⁷⁰ Vysna, V., Maes, J., Petersen, J.E., La Notte, A., Vallecillo, S., Aizpurua, N., Ivits, E., Teller, A., Accounting for ecosystems and their services in the European Union (INCA). Τελική έκθεση από τη φάση II του έργου INCA με στόχο την ανάπτυξη πιλοτικού συστήματος για ένα ολοκληρωμένο σύστημα λογαριασμών οικοσυστήματος για την ΕΕ. Στατιστική έκθεση. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2021.

⁷¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Πρωτοβουλία της ΕΕ για τους επικονιαστές [COM(2018) 395 final].

⁷² Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Πρόοδος προς την υλοποίηση της πρωτοβουλίας της ΕΕ για τους επικονιαστές [COM(2021) 261 final].

⁷³ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2021 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας [2020/2273(INI)], διαθέσιμο στη διεύθυνση https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0277_EL.pdf.

⁷⁴ Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 15/2020 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Προστασία των άγριων επικονιαστών στην ΕΕ: Οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής δεν έχουν αποδώσει καρπούς» (14168/20).

⁷⁵ Ειδική Έκθεση 15/2020, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_15/SR_Pollinators_EL.pdf.

⁷⁶ [Ευρωπαϊκός κόκκινος κατάλογος – Περιβάλλον – Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg15.5.2).

θέσεις εργασίας που συνδέονται με τη βιολογική γεωργία, καθώς και με τον αγροτουρισμό και την αναψυχή. Ως εκ τούτου, η Ένωση οφείλει να βελτιώσει τη βιοποικιλότητα στα γεωργικά εδάφη της μέσω μιας ποικιλίας υφιστάμενων πρακτικών που είναι επωφελείς ή συμβατές με την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, όπως η εκτατική γεωργία. Η εκτατική γεωργία είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση πολλών ειδών και οικοτόπων σε περιοχές πλούσιες σε βιοποικιλότητα. Υπάρχουν πολλές πρακτικές εκτατικής γεωργίας που έχουν πολλαπλά και σημαντικά οφέλη για την προστασία της βιοποικιλότητας, τις υπηρεσίες οικοσυστήματος και τα χαρακτηριστικά τοπίου, όπως η γεωργία ακριβείας, η βιολογική γεωργία, η αγροοικολογία, η αγροδοασοκομία και οι μόνιμοι λειμώνες χαμηλής έντασης.

- (50) Πρέπει να ληφθούν μέτρα αποκατάστασης για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας των γεωργικών οικοσυστημάτων σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων στις περιοχές που δεν καλύπτονται από τύπους οικοτόπων οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ελλείψει κοινής μεθόδου για την αξιολόγηση της κατάστασης των γεωργικών οικοσυστημάτων που θα επέτρεπε τον καθορισμό ειδικών στόχων αποκατάστασης για τα γεωργικά οικοσυστήματα, είναι σκόπιμο να τεθεί μια γενική υποχρέωση για βελτίωση της βιοποικιλότητας σε γεωργικά οικοσυστήματα και να μετρηθεί η εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης με βάση υφιστάμενους δείκτες.
- (51) Δεδομένου ότι τα πτηνά που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις αποτελούν γνωστούς και ευρέως αναγνωρισμένους βασικούς δείκτες της υγείας των γεωργικών οικοσυστημάτων, είναι σκόπιμο να τεθούν στόχοι για την ανάκαμψή τους. Η υποχρέωση επίτευξης των στόχων αυτών θα ισχύει για τα κράτη μέλη και όχι για μεμονωμένους γεωργούς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτύχουν τους εν λόγω στόχους θεσπίζοντας αποτελεσματικά μέτρα αποκατάστασης των γεωργικών εκτάσεων, συνεργαζόμενα με τους γεωργούς και στηρίζοντας τους γεωργούς και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους στην πράξη.
- (52) Τα χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας σε γεωργικές εκτάσεις, όπως ζώνες ανάσχεσης, εκτάσεις σε εκ περιτροπής ή μη αγρανάπαυση, θαμνοστοιχίες, μεμονωμένα δένδρα ή συστάδες δένδρων, δενδροστοιχίες, παρυφές αγρών, αγροτεμάχια, τάφροι, ρέματα, μικροί υγρότοποι, αναβαθμίδες, σωροί λίθων που χρησιμεύουν ως ορόσημα, πέτρινοι τοίχοι, μικρές λίμνες και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, παρέχουν χώρο για άγριαφυτά και ζώα, συμπεριλαμβανομένων των επικονιαστών, αποτρέπουν τη διάβρωση και εξάντληση των εδαφών, φιλτράρουν τον αέρα και τα ύδατα, στηρίζουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και τη γεωργική παραγωγικότητα των καλλιεργειών που εξαρτώνται από την επικονίαση. Τα παραγωγικά δένδρα που αποτελούν μέρος γεωργοδοασοκομικών συστημάτων αρόσιμης γης και τα παραγωγικά στοιχεία σε μη παραγωγικούς φυτοφράκτες μπορούν επίσης να θεωρηθούν ως χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής βιοποικιλότητας, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υποβάλλονται σε επεξεργασία με λιπάσματα ή φυτοφάρμακα και εάν η συγκομιδή πραγματοποιείται μόνο σε στιγμές κατά τις οποίες δεν θα έθετε σε κίνδυνο υψηλά επίπεδα βιοποικιλότητας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να τεθεί απαίτηση ώστε να διασφαλιστεί η αυξητική τάση του μεριδίου γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας. Η εν λόγω απαίτηση θα δώσει στην Ένωση τη δυνατότητα να επιτύχει μια από τις άλλες βασικές δεσμεύσεις της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, δηλαδή να καλύπτεται τουλάχιστον το 10 % των γεωργικών εκτάσεων από χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας. Θα πρέπει επίσης να επιτευχθούν αυξητικές τάσεις και για άλλους υφιστάμενους δείκτες, όπως ο δείκτης πεταλούδων

στις χορτολιβαδικές εκτάσεις και το απόθεμα οργανικού άνθρακα σε ανόργανα εδάφη καλλιεργήσιμων εκτάσεων.

- (53) Η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) αποσκοπεί στη στήριξη και την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας. Στους ειδικούς σκοπούς της περιλαμβάνεται η ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, η ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και η διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων. Το νέο πρότυπο αιρεσιμότητας της ΚΓΠ υπ' αριθ. 8 για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης (ΚΓΠΚ 8)⁷⁷, απαιτεί από τους δικαιούχους ενισχύσεων που συνδέονται με την έκταση να διαθέτουν τουλάχιστον το 4 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης για μη παραγωγικές περιοχές και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, και να διατηρούν τα υφιστάμενα χαρακτηριστικά τοπίου. Το ποσοστό του 4 % που αποδίδεται στη συμμόρφωση με το εν λόγω πρότυπο ΚΓΠΚ μπορεί να μειωθεί στο 3 % εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις⁷⁸. Η υποχρέωση αυτή θα συμβάλει στην επίτευξη θετικής τάσης για τα κράτη μέλη όσον αφορά τα χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας στις γεωργικές εκτάσεις. Επιπλέον, στο πλαίσιο της ΚΓΠ, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν οικολογικά προγράμματα για γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται από γεωργούς σε γεωργικές περιοχές, που μπορούν να περιλαμβάνουν τη διατήρηση και τη δημιουργία χαρακτηριστικών τοπίου ή μη παραγωγικών περιοχών. Ομοίως, στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης διαχείρισης των χαρακτηριστικών του τοπίου που υπερβαίνουν την αιρεσιμότητα του ΚΓΠΚ 8 και/ή οικολογικά προγράμματα. Τα έργα LIFE για τη φύση και τη βιοποικιλότητα θα συμβάλουν επίσης στο να τεθεί η βιοποικιλότητα της Ευρώπης σε γεωργικές εκτάσεις σε τροχιά ανάκαμψης έως το 2030, στηρίζοντας την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, καθώς και της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030.
- (54) Η αποκατάσταση και η επανύγρανση⁷⁹ των οργανικών εδαφών⁸⁰ γεωργικής χρήσης (δηλ. ως λειμώνες και καλλιεργήσιμες εκτάσεις) που αποτελούν αποστραγγισμένους τυρφώνες συμβάλλουν στην επίτευξη σημαντικών οφελών στη βιοποικιλότητα, σημαντικής μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και άλλων περιβαλλοντικών οφελών, και ταυτόχρονα συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός

⁷⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1).

⁷⁸ Όταν ένας γεωργός δεσμεύεται να αφιερώσει τουλάχιστον το 7 % της αρόσιμης γης του σε μη παραγωγικές περιοχές ή χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, στο πλαίσιο ενισχυμένου οικολογικού προγράμματος ή αν υπάρχει ελάχιστο ποσοστό τουλάχιστον 7 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης που περιλαμβάνει επίσης εμβόλιμες ή αζωτοδεσμευτικές καλλιέργειες στις οποίες δεν γίνεται χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

⁷⁹ Επανύγρανση είναι η διαδικασία μετατροπής ενός αποστραγγισμένου εδάφους σε υγρό έδαφος. Κεφάλαιο 1 της IPCC 2014, 2013 και συμπλήρωμα των κατευθυντήριων γραμμών της IPCC του 2006 για τις εθνικές απογραφές αερίων θερμοκηπίου: υγρότοποι, Hiraiishi, T., Krug, T., Tanabe, K., Srivastava, N., Baasansuren, J., Fukuda, M. and Troxler, T.G. (επιμ.).

⁸⁰ Ο όρος «οργανικό έδαφος» ορίζεται στην IPCC 2006, κατευθυντήριες γραμμές της IPCC του 2006 για τις εθνικές απογραφές αερίων θερμοκηπίου [εκπονήθηκε από το πρόγραμμα εθνικών απογραφών αερίων θερμοκηπίου, Eggleston H.S., Buendia L., Miwa K., Ngara T. and Tanabe K. (επιμ.)].

ποικιλόμορφου γεωργικού τοπίου. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν από ένα ευρύ φάσμα μέτρων αποκατάστασης των αποστραγγισμένων τυρφώνων γεωργικής χρήσης, τα οποία ποικίλλουν από τη μετατροπή καλλιεργήσιμων εκτάσεων σε μόνιμους λειμώνες και μέτρα εκτατικοποίησης που συνοδεύονται από μειωμένη αποστράγγιση έως την πλήρη επανύγρανση επ' ευκαιρία καλλιέργειας ελωδών εκτάσεων ή τη φύτευση βλάστησης προς τυρφοποίηση. Τα σημαντικότερα οφέλη για το κλίμα προκύπτουν από την αποκατάσταση και επανύγρανση καλλιεργήσιμων εκτάσεων και, στη συνέχεια, την αποκατάσταση εντατικά καλλιεργούμενων λειμώνων. Για να καταστεί δυνατή η ευέλικτη υλοποίηση του στόχου αποκατάστασης των αποστραγγισμένων τυρφώνων υπό γεωργική χρήση, τα κράτη μέλη μπορούν να υπολογίζουν τα μέτρα αποκατάστασης και επανύγρανσης των αποστραγγισμένων τυρφώνων σε περιοχές με χώρους εξόρυξης τύρφης, καθώς και, σε ορισμένο βαθμό, την αποκατάσταση και επανύγρανση των αποστραγγισμένων τυρφώνων υπό άλλες χρήσεις γης (π.χ. δάσος) ως συμβολή στην επίτευξη των στόχων για αποστραγγισμένους τυρφώνες υπό γεωργική χρήση.

- (55) Για να επιτευχθούν τα πλήρη οφέλη της βιοποικιλότητας, η αποκατάσταση και επανύγρανση περιοχών αποστραγγισμένων τυρφώνων θα πρέπει να επεκταθεί πέρα από τις περιοχές των τύπων οικοτόπων/υγροτόπων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και πρόκειται να αποκατασταθούν και να ανασυσταθούν. Τα δεδομένα σχετικά με την έκταση των οργανικών εδαφών, καθώς και τις οικείες εκπομπές και απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου, παρακολουθούνται και διατίθενται μέσω υποβολής εκθέσεων του τομέα LULUCF σε εθνικούς καταλόγους απογραφής αερίων του θερμοκηπίου, τους οποίους τα κράτη μέλη υποβάλλουν στη UNFCCC. Οι τυρφώνες που έχουν αποκατασταθεί και επανυγρανθεί μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται παραγωγικά με εναλλακτικούς τρόπους. Για παράδειγμα, η καλλιέργεια ελωδών εκτάσεων, η πρακτική δηλ. της καλλιέργειας σε υγρούς τυρφώνες, μπορεί να περιλαμβάνει την καλλιέργεια διαφόρων τύπων καλαμιών, ορισμένες μορφές ξυλείας, την καλλιέργεια μύρτιλλων και μακρόκαρπων μύρτιλλων, την καλλιέργεια σφάλγνου και τη βόσκηση νεροβούβαλων. Οι εν λόγω πρακτικές θα πρέπει να βασίζονται στις αρχές της βιώσιμης διαχείρισης και να αποσκοπούν στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας, ώστε να μπορούν να έχουν υψηλή αξία τόσο από οικονομική όσο και από οικολογική άποψη. Η καλλιέργεια ελωδών εκτάσεων μπορεί επίσης να είναι επωφελής για πολλά είδη που απειλούνται με εξαφάνιση στην Ένωση, αλλά και να διευκολύνει τη συνδεσιμότητα περιοχών με υγροτόπους και των πληθυσμών συναφών ειδών στην Ένωση. Η χρηματοδότηση για μέτρα αποκατάστασης και επανύγρανσης αποστραγγισμένων τυρφώνων και για την αντιστάθμιση πιθανών απωλειών εισοδήματος μπορεί να προέλθει από ευρύ φάσμα πηγών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ένωσης και των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης.
- (56) Στη νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030⁸¹ προσδιορίστηκε η ανάγκη αποκατάστασης της δασικής βιοποικιλότητας. Τα δάση και οι λοιπές δασικές εκτάσεις καλύπτουν πάνω από το 43,5 % του χερσαίου χώρου της ΕΕ. Τα δασικά οικοσυστήματα που φιλοξενούν πλούσια βιοποικιλότητα είναι ευάλωτα στην κλιματική αλλαγή, αποτελούν όμως και έναν φυσικό σύμμαχο στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την καταπολέμησή της καθώς και των κινδύνων που

⁸¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Νέα δασική στρατηγική της ΕΕ για το 2030 [COM(2021) 572 final].

σχετίζονται με το κλίμα, μεταξύ άλλων μέσω των λειτουργιών αποθέματος άνθρακα και απορρόφησης άνθρακα, και παρέχουν ακόμη πολλές άλλες ζωτικής σημασίας υπηρεσίες οικοσυστήματος και οφέλη, όπως η παροχή ξυλείας και ξύλου, τροφίμων και άλλων προϊόντων εκτός της ξυλείας, η ρύθμιση του κλίματος, η σταθεροποίηση του εδάφους και ο έλεγχος της διάβρωσης, καθώς και ο καθαρισμός του αέρα και των υδάτων.

- (57) Πρέπει να ληφθούν μέτρα αποκατάστασης για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας των δασικών οικοσυστημάτων σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων στις περιοχές που δεν καλύπτονται από τύπους οικοτόπων οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Ελλείψει κοινής μεθόδου για την αξιολόγηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων που θα επέτρεπε τον καθορισμό ειδικών στόχων αποκατάστασης για τα δασικά οικοσυστήματα, είναι σκόπιμο να τεθεί μια γενική υποχρέωση για βελτίωση της βιοποικιλότητας σε δασικά οικοσυστήματα και να μετρηθεί η εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης με βάση υφιστάμενους δείκτες, όπως το όρθιο και πεσμένο νεκρό ξύλο, το μερίδιο δασών με μη ομήλικη δομή, η δασική συνδεσιμότητα, ο δείκτης κοινών δασικών πτηνών⁸² και το απόθεμα οργανικού άνθρακα.
- (58) Οι στόχοι αποκατάστασης και οι υποχρεώσεις για τους οικοτόπους και τα είδη που προστατεύονται δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, για τους επικονιαστές και για τα οικοσυστήματα γλυκών υδάτων, τα αστικά, γεωργικά και δασικά οικοσυστήματα θα πρέπει να είναι συμπληρωματικοί και να λειτουργούν σε συνέργεια, με σκοπό την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της Ένωσης. Τα μέτρα αποκατάστασης που απαιτούνται για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου θα συμβάλουν σε πολλές περιπτώσεις στην επίτευξη άλλων στόχων ή υποχρεώσεων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να σχεδιάζουν στρατηγικά μέτρα αποκατάστασης με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους όσον αφορά τη συμβολή τους στην αποκατάσταση της φύσης σε ολόκληρη την Ένωση. Τα μέτρα αποκατάστασης θα πρέπει επίσης να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίζουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και την πρόληψη και τον έλεγχο των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών. Θα πρέπει να αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών λειτουργιών των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού παραγωγικότητάς τους, λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη των σχετικών περιφερειών και κοινοτήτων. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να εκπονήσουν λεπτομερή εθνικά σχέδια αποκατάστασης με βάση τα καλύτερα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, αλλά και να δοθούν στο κοινό έγκαιρες και αποτελεσματικές ευκαιρίες συμμετοχής στην εκπόνηση των σχεδίων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές συνθήκες και ανάγκες στην επικράτειά τους, ώστε τα σχέδια να ανταποκρίνονται στις σχετικές πιέσεις, απειλές και παράγοντες απώλειας βιοποικιλότητας, θα πρέπει δε να συνεργάζονται ώστε να διασφαλίζεται διασυννοριακή αποκατάσταση και συνδεσιμότητα.
- (59) Για να διασφαλιστούν συνέργειες μεταξύ των διαφόρων μέτρων που έχουν ληφθεί και πρόκειται να ληφθούν για την προστασία, τη διατήρηση και την αποκατάσταση της φύσης στην Ένωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, κατά την

⁸² Common bird index (EU aggregate) - Products Datasets - Eurostat (europa.eu) [Δείκτης κοινών πτηνών (συγκεντρωτικά στοιχεία ΕΕ) – Παράγωγα σύνολα δεδομένων – Eurostat].

εκπόνηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, τα εξής: τα μέτρα διατήρησης που θεσπίστηκαν για τους τόπους Natura 2000 και τα πλαίσια δράσης προτεραιότητας που εκπονούνται σύμφωνα με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ· μέτρα για την επίτευξη καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων που περιλαμβάνονται σε σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, τα οποία εκπονούνται σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ· θαλάσσιες στρατηγικές για την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για όλες τις θαλάσσιες περιοχές της Ένωσης που εκπονούνται σύμφωνα με την οδηγία 2008/56/ΕΚ· εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που εκπονούνται βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284· εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης για τη βιοποικιλότητα που αναπτύσσονται σύμφωνα με το άρθρο 6 της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα, καθώς και μέτρα διατήρησης που θεσπίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και τεχνικά μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸³.

- (60) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των στόχων του παρόντος κανονισμού και, ιδίως, της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001⁸⁴, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999⁸⁵ και της οδηγίας 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές⁸⁶, κατά την εκπόνηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη δυνατότητα των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων αποκατάστασης της φύσης.
- (61) Δεδομένης της σημασίας της συνεπούς αντιμετώπισης των διττών προκλήσεων της απώλειας βιοποικιλότητας και της κλιματικής αλλαγής, η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αντιστρόφως. Στην ανακοίνωση με τίτλο «REPowerEU: κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτά οικονομικά, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια⁸⁷» αναφέρεται ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να χαρτογραφήσουν γρήγορα, να αξιολογήσουν και να διασφαλίσουν διαθεσιμότητα κατάλληλων εκτάσεων ξηράς και

⁸³ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη διατήρηση αλιευτικών πόρων και την προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω τεχνικών μέτρων, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2018/973, (ΕΕ) 2019/472 και (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 894/97, (ΕΚ) αριθ. 850/98, (ΕΚ) αριθ. 2549/2000, (ΕΚ) αριθ. 254/2002, (ΕΚ) αριθ. 812/2004 και (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 105).

⁸⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

⁸⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

⁸⁶ Οδηγία 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ και την τροποποίηση της οδηγίας 93/12/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 350 της 28.12.1998, σ. 58).

⁸⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτά οικονομικά, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια [COM(2022) 108 final].

θάλασσας για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας η οποία θα είναι ανάλογη με τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, τη συμβολή τους για την επίτευξη του αναθεωρημένου στόχου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το 2030, καθώς και με άλλους παράγοντες, όπως η διαθεσιμότητα πόρων, οι υποδομές δικτύου και οι στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα. Η πρόταση της Επιτροπής για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση⁸⁸, καθώς και η σύσταση της Επιτροπής για την επιτάχυνση της αδειοδότησης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη διευκόλυνση των συμφωνιών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας⁸⁹, που εγκρίθηκαν αμφότερες στις 18 Μαΐου 2022, προβλέπουν επίσης τον προσδιορισμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πρόκειται για συγκεκριμένες περιοχές, είτε στην ξηρά είτε στη θάλασσα, ιδιαίτερα κατάλληλες για την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εκτός των μονάδων καύσης βιομάζας, όπου η ανάπτυξη ενός συγκεκριμένου τύπου ανανεώσιμης ενέργειας δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεδομένων των ιδιοτήτων της επιλεγμένης περιοχής. τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε τεχνητές και δομημένες επιφάνειες, όπως στέγες, χώροι μεταφορικών υποδομών, χώροι στάθμευσης, χώροι απορριμμάτων, βιομηχανικοί χώροι, ορυχεία, τεχνητά εσωτερικά υδάτινα συστήματα, τεχνητές λίμνες ή δεξαμενές και, κατά περίπτωση, χώροι επεξεργασίας αστικών λυμάτων, καθώς και υποβαθμισμένα εδάφη που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργικούς σκοπούς. Κατά τον χαρακτηρισμό των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν τις προστατευόμενες περιοχές και να λαμβάνουν υπόψη τα εθνικά τους σχέδια αποκατάστασης της φύσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίζουν την ανάπτυξη εθνικών σχεδίων αποκατάστασης με τον χαρακτηρισμό επιλέξιμων περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων αποκατάστασης της φύσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν συνέργειες με τις ήδη καθορισμένες περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αδειοδότησης που ισχύουν για τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, παραμένει αμετάβλητη.

- (62) Προκειμένου να διασφαλιστούν συνέργειες με μέτρα αποκατάστασης που έχουν ήδη προγραμματιστεί ή τεθεί σε εφαρμογή στα κράτη μέλη, τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης θα πρέπει να αναγνωρίζουν τα εν λόγω μέτρα αποκατάστασης και τα λαμβάνουν υπόψη. Υπό το πρίσμα της επείγουσας ανάγκης που επισήμανε η έκθεση της IPCC του 2022 όσον αφορά τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση

⁸⁸ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση [COM(2022) 222 final].

⁸⁹ Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη διευκόλυνση των συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, C(2022) 3219 final.

υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα παράλληλα με την εκπόνηση των σχεδίων αποκατάστασης.

- (63) Τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των ερευνητικών έργων σχετικά με την αξιολόγηση της κατάστασης των οικοσυστημάτων, τον προσδιορισμό και τη θέσπιση μέτρων αποκατάστασης και τους σκοπούς παρακολούθησης.
- (64) Είναι σκόπιμο να λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, όπως παρατίθενται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η οποία προβλέπει ειδικά μέτρα προς στήριξη των συγκεκριμένων περιοχών. Όπως προβλέπεται στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων των εξόχως απόκεντρων περιοχών, δεδομένης της εξαιρετικά πλούσιας αξίας τους όσον αφορά τη βιοποικιλότητα.
- (65) Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (στο εξής: ΕΟΠ) θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην εκπόνηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, καθώς και στην παρακολούθηση της προόδου προς την εκπλήρωση των στόχων και των υποχρεώσεων αποκατάστασης. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης είναι επαρκή για την επίτευξη των εν λόγω στόχων και υποχρεώσεων.
- (66) Η έκθεση της Επιτροπής του 2020 για την κατάσταση της φύσης κατέδειξε ότι σημαντικό μέρος των πληροφοριών που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁹⁰ και το άρθρο 12 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, ιδίως όσον αφορά την κατάσταση και τις τάσεις διατήρησης των οικοτόπων και των ειδών που προστατεύονται δυνάμει των εν λόγω οδηγιών, προέρχεται από μεικτές έρευνες ή βασίζεται αποκλειστικά σε γνώμες εμπειρογνομόνων. Η εν λόγω έκθεση κατέδειξε επίσης ότι η κατάσταση πολλών τύπων οικοτόπων και ειδών που προστατεύονται βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ είναι ακόμη άγνωστη. Η πλήρωση αυτής της έλλειψης γνώσης και η επένδυση στην παρακολούθηση και επιτήρηση είναι απαραίτητες προκειμένου να υποστηριχθούν έγκυρα εθνικά σχέδια αποκατάστασης που βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία. Για να ενισχυθεί το επίκαιρο του χαρακτήρα, η αποτελεσματικότητα και η συνοχή των διαφόρων μεθόδων παρακολούθησης, η παρακολούθηση και επιτήρηση θα πρέπει να αξιοποιούν όσο το δυνατόν καλύτερα τα αποτελέσματα των έργων έρευνας και καινοτομίας που χρηματοδοτούνται από την Ένωση και των νέων τεχνολογιών, όπως η επιτόπια παρακολούθηση και η τηλεπισκόπηση με τη χρήση διαστημικών δεδομένων και υπηρεσιών που προσφέρονται στο πλαίσιο του διαστημικού προγράμματος της Ένωσης (EGNOS/Galileo και Copernicus). Οι αποστολές της ΕΕ «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας», «Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» και «Μια ευρωπαϊκή συμφωνία για το έδαφος» θα στηρίζουν την υλοποίηση των στόχων αποκατάστασης⁹¹.

⁹⁰ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

⁹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για τις ευρωπαϊκές αποστολές [COM(2021) 609 final].

- (67) Προκειμένου να παρακολουθείται η πρόοδος στην εφαρμογή των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, των μέτρων αποκατάστασης που έχουν ληφθεί, των περιοχών που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης, καθώς και των δεδομένων σχετικά με την απογραφή των φραγμών στη συνέχεια ποταμού, θα πρέπει να θεσπιστεί σύστημα που θα απαιτεί από τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν, να τηρούν ενημερωμένα και να καθιστούν προσβάσιμα σχετικά δεδομένα που αφορούν τα αποτελέσματα της εν λόγω παρακολούθησης. Η ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων στην Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιείται με χρήση του συστήματος Reportnet του ΕΟΠ και να αποσκοπεί στο να διατηρεί τον διοικητικό φόρτο σε όλες τις οντότητες όσο το δυνατόν πιο περιορισμένο. Για να διασφαλιστεί κατάλληλη υποδομή για την πρόσβαση του κοινού, την υποβολή εκθέσεων και την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των δημόσιων αρχών, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά περίπτωση, να βασίζονται στις προδιαγραφές δεδομένων στις προδιαγραφές που αναφέρονται στην οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹², στην οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹³ και στην οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹⁴.
- (68) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη κατόπιν αιτήματος μέσω του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης⁹⁵, το οποίο παρέχει εξατομικευμένη τεχνική υποστήριξη για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων. Στην τεχνική υποστήριξη, για παράδειγμα, περιλαμβάνεται η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, η εναρμόνιση των νομοθετικών πλαισίων και η ανταλλαγή σχετικών βέλτιστων πρακτικών.
- (69) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνουν τα κράτη μέλη προς την εκπλήρωση των στόχων και των υποχρεώσεων αποκατάστασης του παρόντος κανονισμού με βάση εκθέσεις προόδου σε επίπεδο Ένωσης που καταρτίζει ο ΕΟΠ καθώς και άλλες αναλύσεις και εκθέσεις που διατίθενται από τα κράτη μέλη σε σχετικούς τομείς πολιτικής, όπως η πολιτική για τη φύση και τα ύδατα ή η θαλάσσια πολιτική.
- (70) Για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, είναι εξαιρετικά σημαντικό να πραγματοποιηθούν επαρκείς ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για την αποκατάσταση, ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν δαπάνες για τους στόχους βιοποικιλότητας στους εθνικούς προϋπολογισμούς τους, μεταξύ άλλων σε σχέση με το κόστος ευκαιρίας και μετάβασης που προκύπτει από την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, καθώς και να αντικατοπτρίζουν τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείται η χρηματοδότηση της Ένωσης. Όσον αφορά την ενωσιακή χρηματοδότηση, οι δαπάνες στο πλαίσιο του προϋπολογισμού και των προγραμμάτων χρηματοδότησης της

⁹² Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

⁹³ Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) (ΕΕ L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

⁹⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56).

⁹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

Ένωσης, όπως το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE)⁹⁶, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)⁹⁷, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)⁹⁸, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής⁹⁹ και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης¹⁰⁰, καθώς και το ενωσιακό πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας, «Ορίζων Ευρώπη»¹⁰¹, συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων βιοποικιλότητας με τη φιλοδοξία να διατεθεί σε στόχους βιοποικιλότητας 7,5 % το 2024 και 10 % το 2026 και το 2027 των ετήσιων δαπανών βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027¹⁰². Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)¹⁰³ αποτελεί μια ακόμη πηγή χρηματοδότησης για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Όσον αφορά το πρόγραμμα LIFE, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κατάλληλη χρήση των στρατηγικών έργων για τη φύση ως ειδικού εργαλείου που θα μπορούσε να στηρίζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού μέσω της ενσωμάτωσης των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων κατά τρόπο αποτελεσματικό και αποδοτικό.

- (71) Διάφορες ενωσιακές, εθνικές και ιδιωτικές πρωτοβουλίες είναι διαθέσιμες για την τόνωση της ιδιωτικής χρηματοδότησης, όπως το πρόγραμμα InvestEU¹⁰⁴, το οποίο προσφέρει ευκαιρίες κινητοποίησης δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη στήριξη, μεταξύ άλλων, της ενίσχυσης της φύσης και της βιοποικιλότητας μέσω πράσινων και γαλάζιων έργων υποδομής, και της ανθρακοδεσμευτικής γεωργίας ως πράσινου επιχειρηματικού μοντέλου¹⁰⁵.

⁹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 (ΕΕ L 172 της 17.5.2021, σ. 53).

⁹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 (ΕΕ L 247 της 13.7.2021, σ. 1).

⁹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022 (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 1).

⁹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60).

¹⁰⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1).

¹⁰¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

¹⁰² Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11).

¹⁰³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

¹⁰⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

¹⁰⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Βιώσιμοι κύκλοι άνθρακα [COM(2021) 800 final].

- (72) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν μια δίκαιη και συνολική κοινωνική προσέγγιση κατά την εκπόνηση και εφαρμογή των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, συμπεριλαμβάνοντας διαδικασίες για τη συμμετοχή του κοινού και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων και των ενδιαφερομένων.
- (73) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰⁶, τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων εθνικών αριθμητικών στόχων που ορίζονται ή απορρέουν από τις νομοθετικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα XIII του εν λόγω κανονισμού και να συμφωνούν μαζί τους. Ο παρών κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη όταν, σύμφωνα με το άρθρο 159 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, η Επιτροπή επανεξετάσει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, τον κατάλογο που παρατίθεται στο παράρτημα XIII του εν λόγω κανονισμού.
- (74) Σύμφωνα με τη δέσμευση στο πλαίσιο του 8ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον έως το 2030¹⁰⁷, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταργήσουν σταδιακά τις περιβαλλοντικά επιβλαβείς επιδοτήσεις σε εθνικό επίπεδο, με τη βέλτιστη χρήση μέσων που βασίζονται στην αγορά και εργαλείων κατάρτισης πράσινων προϋπολογισμών, συμπεριλαμβανομένων όσων απαιτούνται για τη διασφάλιση μιας κοινωνικά δίκαιης μετάβασης, καθώς και τη στήριξη επιχειρήσεων και άλλων ενδιαφερομένων μερών στην ανάπτυξη τυποποιημένων λογιστικών πρακτικών όσον αφορά το φυσικό κεφάλαιο.
- (75) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγκαία προσαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων I έως VII για την προσαρμογή της ομάδας οικοτόπων, την επικαιροποίηση των πληροφοριών σχετικά με τον δείκτη για τα κοινά πτηνά που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις, καθώς και για την προσαρμογή του καταλόγου των δεικτών βιοποικιλότητας για τα γεωργικά οικοσυστήματα, του καταλόγου δεικτών βιοποικιλότητας για τα δασικά οικοσυστήματα και του καταλόγου των θαλάσσιων ειδών στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία και στα παραδείγματα μέτρων αποκατάστασης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομώνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁵². Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομώνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

¹⁰⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

¹⁰⁷ [Να προστεθεί παραπομπή μετά τη δημοσίευση του 8ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον].

- (76) Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες προκειμένου να προσδιορίσει τη μέθοδο για την παρακολούθηση των επικονιαστών, να καθορίσει τις μεθόδους παρακολούθησης των δεικτών για τα γεωργικά οικοσυστήματα που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του παρόντος κανονισμού και τους δείκτες για τα δασικά οικοσυστήματα που απαριθμούνται στο παράρτημα VI του παρόντος κανονισμού, να αναπτύξει πλαίσιο για τον καθορισμό ικανοποιητικών επιπέδων των επικονιαστών, των δεικτών για τα γεωργικά οικοσυστήματα που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του παρόντος κανονισμού και των δεικτών για τα δασικά οικοσυστήματα που απαριθμούνται στο παράρτημα VI του παρόντος κανονισμού, να καθορίσει ενιαίο μορφότυπο για τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης και να ορίσει τον μορφότυπο, τη δομή και τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων και πληροφοριών στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰⁸.
- (77) Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού. Σύμφωνα με την παράγραφο 22 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται στα κριτήρια της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της συνάφειας, της συνεκτικότητας και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, και θα πρέπει να αποτελεί τη βάση των εκτιμήσεων επιπτώσεων για ενδεχόμενα περαιτέρω μέτρα. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει την ανάγκη καθορισμού πρόσθετων στόχων αποκατάστασης με βάση κοινές μεθόδους για την αξιολόγηση της κατάστασης των οικοσυστημάτων που δεν καλύπτονται από τα άρθρα 4 και 5, λαμβάνοντας υπόψη τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.
- (78) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων,

---

¹⁰⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες που συμβάλλουν στα εξής:
  - α) στη συνεχή, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της Ένωσης μέσω της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων·
  - β) στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης όσον αφορά τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·
  - γ) στην εκπλήρωση των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης.
2. Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη θέτουν, χωρίς καθυστέρηση, σε εφαρμογή αποτελεσματικά μέτρα αποκατάστασης βάσει περιοχής, τα οποία μαζί θα καλύπτουν, έως το 2030, τουλάχιστον το 20 % των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της Ένωσης και, έως το 2050, όλα τα οικοσυστήματα που χρήζουν αποκατάστασης.

Άρθρο 2

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

- Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα οικοσυστήματα που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 10:
- α) στο έδαφος των κρατών μελών·
  - β) στα ύδατα, τον θαλάσσιο βυθό και το υπέδαφος στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης από την οποία υπολογίζονται τα χωρικά ύδατα, έως τα όρια της περιοχής όπου ένα κράτος μέλος ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «οικοσύστημα»: δυναμικό σύμπλεγμα κοινοτήτων φυτών, ζώων και μικροοργανισμών, καθώς και του αβιοτικού περιβάλλοντός τους που αλληλοεπηρεάζονται ως μία λειτουργική μονάδα, το οποίο περιλαμβάνει τύπους οικοτόπων, οικοτόπους ειδών και πληθυσμούς ειδών·

- 2) «οικότοπος ενός είδους»: περιβάλλον οριζόμενο από βιολογικούς και μη βιολογικούς χαρακτηριστικούς παράγοντες, στο οποίο ζει το είδος σε ένα από τα στάδια του βιολογικού του κύκλου·
- 3) «αποκατάσταση»: η διαδικασία ενεργητικής ή παθητικής υποβοήθησης της ανάκαμψης ενός οικοσυστήματος στην πορεία ή προς την επίτευξη καλής κατάστασης, ενός τύπου οικοτόπου προς το υψηλότερο δυνατό επίπεδο κατάστασης που μπορεί να επιτευχθεί και προς την ικανοποιητική έκταση αναφοράς του, ενός οικοτόπου ενός είδους προς επαρκή ποιότητα και ποσότητα ή πληθυσμών ειδών προς ικανοποιητικά επίπεδα, ως μέσο διατήρησης ή ενίσχυσης της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας του οικοσυστήματος·
- 4) «καλή κατάσταση»: κατάσταση κατά την οποία τα βασικά χαρακτηριστικά ενός οικοσυστήματος, δηλαδή η φυσική, χημική, δομική και λειτουργική του κατάσταση και η κατάστασή του ως προς τη σύνθεση, καθώς και τα χαρακτηριστικά χερσαίου και θαλάσσιου τοπίου του, αντικατοπτρίζουν το υψηλό επίπεδο οικολογικής ακεραιότητας, σταθερότητας και ανθεκτικότητας που απαιτείται για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας συντήρησής του·
- 5) «ικανοποιητική έκταση αναφοράς»: η συνολική έκταση ενός τύπου οικοτόπου σε μια δεδομένη βιογεωγραφική περιοχή ή θαλάσσια περιοχή σε εθνικό επίπεδο που θεωρείται η ελάχιστη απαραίτητη για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του τύπου οικοτόπου και των ειδών του, καθώς και όλων των σημαντικών οικολογικών του παραλλαγών στην περιοχή της φυσικής του κατανομής, και η οποία αποτελείται από την έκταση του τύπου οικοτόπου και, εάν αυτή η έκταση δεν είναι επαρκής, από την έκταση που απαιτείται για την αποκατάσταση του τύπου οικοτόπου·
- 6) «επαρκής ποιότητα οικοτόπου»: η ποιότητα οικοτόπου ενός είδους που επιτρέπει την κάλυψη των οικολογικών απαιτήσεων ενός είδους σε οποιοδήποτε στάδιο του βιολογικού του κύκλου, έτσι ώστε να διατηρείται σε μακροπρόθεσμη βάση ως βιώσιμο συστατικό του οικοτόπου του στην περιοχή της φυσικής του κατανομής·
- 7) «επαρκής ποσότητα οικοτόπου»: η ποσότητα οικοτόπου ενός είδους που επιτρέπει την κάλυψη των οικολογικών απαιτήσεων ενός είδους σε οποιοδήποτε στάδιο του βιολογικού του κύκλου, έτσι ώστε να διατηρείται σε μακροπρόθεσμη βάση ως βιώσιμο συστατικό του οικοτόπου του στην περιοχή της φυσικής του κατανομής·
- 8) «επικονιαστής»: άγριο ζώο που μεταφέρει γύρη από τον ανθήρα ενός φυτού στο στίγμα ενός φυτού, επιτρέποντας τη γονιμοποίηση και την παραγωγή σπόρων·
- 9) «μείωση των πληθυσμών επικονιαστών»: μείωση όσον αφορά το πλήθος ή την ποικιλότητα, ή και τα δύο, των επικονιαστών·
- 10) «τοπική διοικητική μονάδα» ή «LAU»: διοικητική διαίρεση χαμηλού επιπέδου ενός κράτους μέλους, χαμηλότερου από επαρχίας, περιφέρειας ή πολιτείας, που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰⁹.
- 11) «πόλεις»: LAU όπου τουλάχιστον το 50 % του πληθυσμού ζει σε ένα ή περισσότερα αστικά κέντρα, υπολογιζόμενο με χρήση του βαθμού αστικοποίησης που

¹⁰⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4β παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003·

- 12) «κωμοπόλεις και προάστια»: LAU όπου λιγότερο από το 50 % του πληθυσμού ζει σε αστικό κέντρο, όμως τουλάχιστον το 50 % του πληθυσμού ζει σε αστικό σύμπλεγμα, υπολογιζόμενο με χρήση του βαθμού αστικοποίησης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4β παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003·
- 13) «αστικός χώρος πρασίνου»: όλες οι αστικές περιοχές πρασίνου, δάση πλατύφυλλων, δάση κωνοφόρων, μεικτά δάση, φυσικοί λειμώνες, βάλτοι και χερσότοποι, εκτάσεις μετάβασης μεταξύ δασικών και θαμνωδών εκτάσεων και περιοχές με αραιά βλάστηση —όπως βρίσκονται εντός πόλεων ή κωμοπόλεων και προαστίων και υπολογίζονται με βάση τα δεδομένα τα οποία παρέχονται από την υπηρεσία παρακολούθησης ξηράς του Copernicus, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹⁰.
- 14) «αστική συγκόμωση»: η συνολική έκταση δενδροκάλυψης εντός πόλεων και κωμοπόλεων και προαστίων, που υπολογίζεται με βάση τα δεδομένα πυκνότητας δενδροκάλυψης τα οποία παρέχονται από την υπηρεσία παρακολούθησης ξηράς του Copernicus, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- 15) «περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας»: περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9α) της οδηγίας 2018/2001/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹¹.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 4

Αποκατάσταση χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων και οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση και επαναφορά σε καλή κατάσταση των περιοχών τύπων οικοτόπων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι και δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται τουλάχιστον στο 30 % της έκτασης κάθε ομάδας τύπων οικοτόπων που παρατίθεται στο παράρτημα Ι και η οποία δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση, όπως αποτυπώνεται ποσοτικά στο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 12, έως το 2030, τουλάχιστον στο 60 % έως το 2040 και τουλάχιστον στο 90 % έως το 2050.

¹¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69).

¹¹¹ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση [COM(2022) 222 final].

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης που είναι απαραίτητα για την αποκατάσταση των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα I σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τους εν λόγω τύπους οικοτόπων. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε περιοχές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30 % της πρόσθετης συνολικής επιφάνειας που απαιτείται για την επίτευξη της συνολικής ικανοποιητικής έκτασης αναφοράς κάθε ομάδας τύπων οικοτόπων που παρατίθεται στο παράρτημα I, όπως αποτυπώνεται ποσοτικά στο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 12, έως το 2030, τουλάχιστον το 60 % της εν λόγω επιφάνειας έως το 2040 και το 100 % της εν λόγω επιφάνειας έως το 2050.
3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης για τους χερσαίους και παράκτιους οικοτόπους και τους οικοτόπους γλυκών υδάτων των ειδών που παρατίθενται στα παραρτήματα II, IV και V της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και για τους χερσαίους και παράκτιους οικοτόπους και τους οικοτόπους γλυκών υδάτων άγριων πτηνών που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/ΕΚ που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας των εν λόγω οικοτόπων, μεταξύ άλλων με την αναμόρφωσή τους, καθώς και για την ενίσχυση της συνδεσιμότητας, έως ότου επιτευχθεί επαρκής ποιότητα και ποσότητα των εν λόγω οικοτόπων.
4. Ο καθορισμός των καταλληλότερων περιοχών για μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου βασίζεται στις βέλτιστες διαθέσιμες γνώσεις και στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία για την κατάσταση των τύπων οικοτόπων οι οποίοι παρατίθενται στο παράρτημα I, που μετράται με βάση τη δομή και τις λειτουργίες που είναι απαραίτητες για τη μακροχρόνια συντήρησή τους, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών ειδών τους, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και για την ποιότητα και ποσότητα των οικοτόπων ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Οι περιοχές εντός των οποίων οι τύποι οικοτόπων που αναφέρονται στο παράρτημα I βρίσκονται σε άγνωστη κατάσταση θεωρείται ότι δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση.
5. Τα μέτρα αποκατάστασης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη για βελτιωμένη συνδεσιμότητα μεταξύ των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα I και λαμβάνουν υπόψη τις οικολογικές απαιτήσεις των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και είναι απαντούν σε αυτούς τους τύπους οικοτόπων.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι περιοχές που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση της κατάστασης των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα I έως ότου επιτευχθεί καλή κατάσταση, καθώς και συνεχή βελτίωση της ποιότητας των οικοτόπων των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 3, έως ότου επιτευχθεί επαρκής ποιότητα των εν λόγω οικοτόπων. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν υποβαθμίζονται περιοχές στις οποίες έχει επιτευχθεί καλή κατάσταση και επαρκής ποιότητα των οικοτόπων των ειδών.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν υποβαθμίζονται οι περιοχές όπου είναι παρόντες οι τύποι οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα I.
8. Εκτός των τόπων Natura 2000, η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στις παραγράφους 6 και 7 δικαιολογείται εάν προκαλείται από:
  - α) ανωτέρα βία·

- β) αναπόφευκτους μετασχηματισμούς οικοτόπων που προκαλούνται άμεσα από την κλιματική αλλαγή· ή
  - γ) έργο υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, που θα καθοριστεί κατά περίπτωση και για το οποίο δεν υπάρχουν λιγότερο επιζήμιες εναλλακτικές λύσεις.
9. Για τους τόπους Natura 2000, ημη εκπλήρωση της υποχρέωσης που ορίζεται στις παραγράφους 6 και 7 δικαιολογείται εάν προκαλείται από:
- α) ανωτέρα βία·
  - β) αναπόφευκτους μετασχηματισμούς οικοτόπων που προκαλούνται άμεσα από την κλιματική αλλαγή· ή
  - γ) σχέδιο ή έργο που έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
10. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι σημειώνεται:
- α) αύξηση της έκτασης οικοτόπων σε καλή κατάσταση για τους τύπους οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα I έως ότου τουλάχιστον το 90 % να βρίσκεται σε καλή κατάσταση και έως ότου επιτευχθεί η ικανοποιητική έκταση αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου σε κάθε βιογεωγραφική περιοχή της επικράτειάς τους·
  - β) αυξανόμενη τάση προς την κατεύθυνση της επαρκούς ποιότητας και ποσότητας των χερσαίων και παράκτιων οικοτόπων και των οικοτόπων γλυκών υδάτων των ειδών που αναφέρονται στα παραρτήματα II, IV και V της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και των ειδών που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/ΕΚ.

Άρθρο 5

Αποκατάσταση θαλάσσιων οικοσυστημάτων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση και επαναφορά σε καλή κατάσταση των περιοχών τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα II και δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται τουλάχιστον στο 30 % των εκτάσεων κάθε ομάδας τύπων οικοτόπων που παρατίθεται στο παράρτημα II και η οποία δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση, όπως αποτυπώνεται ποσοτικά στο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 12, έως το 2030, τουλάχιστον στο 60 % έως το 2040 και τουλάχιστον στο 90 % έως το 2050.
2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης που είναι απαραίτητα για την αποκατάσταση των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα II σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τους εν λόγω τύπους οικοτόπων. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε περιοχές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30 % της πρόσθετης συνολικής επιφάνειας που απαιτείται για την επίτευξη της συνολικής ικανοποιητικής έκτασης αναφοράς κάθε ομάδας τύπων οικοτόπων, όπως αποτυπώνεται ποσοτικά στο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 12, έως το 2030, τουλάχιστον το 60 % της εν λόγω επιφάνειας έως το 2040 και το 100 % της εν λόγω επιφάνειας έως το 2050.
3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης για τους θαλάσσιους οικοτόπους των ειδών που παρατίθενται στο παράρτημα III και στα παραρτήματα II, IV και V της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και για τους θαλάσσιους οικοτόπους άγριων πτηνών που

καλύπτονται βάσει της οδηγίας 2009/147/EK που είναι απαραίτητα προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα και η ποσότητα των εν λόγω οικοτόπων, μεταξύ άλλων με την αναμόρφωσή τους, καθώς και να ενισχυθεί η συνδεσιμότητα, έως ότου επιτευχθεί επαρκής ποιότητα και ποσότητα των εν λόγω οικοτόπων.

4. Ο καθορισμός των καταλληλότερων περιοχών για μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 βασίζεται στις βέλτιστες διαθέσιμες γνώσεις και στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία για την κατάσταση των τύπων οικοτόπων οι οποίοι παρατίθενται στο παράρτημα II, που μετράται με βάση τη δομή και τις λειτουργίες που είναι απαραίτητες για τη μακροχρόνια συντήρησή τους, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών ειδών τους που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, καθώς και για την ποιότητα και ποσότητα των οικοτόπων των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι περιοχές εντός των οποίων οι τύποι οικοτόπων που αναφέρονται στο παράρτημα II βρίσκονται σε άγνωστη κατάσταση θεωρείται ότι δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση.
5. Τα μέτρα αποκατάστασης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 εξετάζουν την ανάγκη για βελτιωμένη συνδεσιμότητα μεταξύ των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα II και λαμβάνουν υπόψη τις οικολογικές απαιτήσεις των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και απαντούν σε αυτούς τους τύπους οικοτόπων.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι περιοχές που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση της κατάστασης των τύπων οικοτόπων που απαριθμούνται στο παράρτημα II έως ότου επιτευχθεί καλή κατάσταση, καθώς και συνεχή βελτίωση της ποιότητας των οικοτόπων των ειδών που αναφέρονται στην παράγραφο 3, έως ότου επιτευχθεί επαρκής ποιότητα των εν λόγω οικοτόπων. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν υποβαθμίζονται περιοχές στις οποίες έχει επιτευχθεί καλή κατάσταση και επαρκής ποιότητα των οικοτόπων των ειδών.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν υποβαθμίζονται οι περιοχές όπου απαντούν οι τύποι οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα II.
8. Εκτός των τόπων Natura 2000, η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στις παραγράφους 6 και 7 δικαιολογείται εάν προκαλείται από:
  - (a) ανωτέρα βία·
  - (b) αναπόφευκτους μετασχηματισμούς οικοτόπων που προκαλούνται άμεσα από την κλιματική αλλαγή· ή
  - (c) έργο υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, που θα καθοριστεί κατά περίπτωση και για το οποίο δεν υπάρχουν λιγότερο επιζήμιες εναλλακτικές λύσεις.
9. Για τους τόπους Natura 2000, η μη εκπλήρωση της υποχρέωσης που ορίζεται στις παραγράφους 6 και 7 δικαιολογείται εάν προκαλείται από:
  - (a) ανωτέρα βία·
  - (b) αναπόφευκτους μετασχηματισμούς οικοτόπων που προκαλούνται άμεσα από την κλιματική αλλαγή· ή
  - (c) σχέδιο ή έργο που έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
10. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι σημειώνεται:

- α) αύξηση της έκτασης οικοτόπων σε καλή κατάσταση για τους τύπους οικοτόπων που παρατίθενται στο παράρτημα II έως ότου τουλάχιστον το 90 % να βρίσκεται σε καλή κατάσταση και έως ότου επιτευχθεί η ικανοποιητική έκταση αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου σε κάθε βιογεωγραφική περιοχή της επικράτειάς τους·
- β) θετική τάση προς την κατεύθυνση της επαρκούς ποιότητας και ποσότητας των θαλάσσιων οικοτόπων των ειδών που παρατίθενται στο παράρτημα III και στα παραρτήματα II, IV και V της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και των ειδών που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/ΕΚ.

Άρθρο 6

Αποκατάσταση αστικών οικοσυστημάτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν θα υπάρξει καθαρή απώλεια αστικού χώρου πρασίνου και αστικής συγκόμωσης έως το 2030, σε σύγκριση με το 2021, σε όλες τις πόλεις και τις κωμοπόλεις και τα προάστια.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι θα υπάρξει αύξηση της συνολικής εθνικής έκτασης αστικού χώρου πρασίνου σε πόλεις και κωμοπόλεις και προάστια κατά τουλάχιστον 3 % της συνολικής έκτασης των πόλεων και των κωμοπόλεων και προαστίων το 2021, έως το 2040, και κατά τουλάχιστον 5 % έως το 2050. Επιπλέον, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν:
  - α) τουλάχιστον 10 % αστική συγκόμωση σε όλες τις πόλεις, τις κωμοπόλεις και τα προάστια έως το 2050· και
  - β) καθαρό κέρδος αστικού χώρου πρασίνου που ενσωματώνεται σε υφιστάμενα και νέα κτίρια και υποδομές, μεταξύ άλλων μέσω ανακαινίσεων και αναπλάσεων, σε όλες τις πόλεις καθώς και στις κωμοπόλεις και τα προάστια.

Άρθρο 7

Αποκατάσταση της φυσικής συνδεσιμότητας των ποταμών και των φυσικών λειτουργιών των σχετικών πλημμυρικών περιοχών

1. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε απογραφή των φραγμών στη διαμήκη και πλευρική συνδεσιμότητα των επιφανειακών υδάτων και εντοπίζουν τους φραγμούς που πρέπει να απομακρυνθούν ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων αποκατάστασης που ορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού και του στόχου αποκατάστασης τουλάχιστον 25 000 χλμ. ποταμών σε ποταμούς ελεύθερης ροής στην Ένωση έως το 2030, με την επιφύλαξη της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ιδίως του άρθρου 4 παράγραφοι 3, 5 και 7, και του κανονισμού 1315/2013, και ιδίως του άρθρου 15.
2. Τα κράτη μέλη απομακρύνουν τους φραγμούς στη διαμήκη και πλευρική συνδεσιμότητα των επιφανειακών υδάτων που προσδιορίζονται βάσει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με το σχέδιο αφαίρεσής τους που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο στ). Κατά την άρση των φραγμών, τα κράτη μέλη δίνουν προτεραιότητα ως επί το πλείστον στους αρχαιωμένους φραγμούς, οι οποίοι δεν είναι πλέον απαραίτητοι για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την εσωτερική ναυσιπλοΐα, την υδροδότηση ή άλλες χρήσεις.

3. Τα κράτη μέλη συμπληρώνουν την άρση των φραγμών που αναφέρεται στην παράγραφο 2 με τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη βελτίωση των φυσικών λειτουργιών των σχετικών πλημμυρικών περιοχών.

Άρθρο 8

Αποκατάσταση των πληθυσμών των επικονιαστών

1. Τα κράτη μέλη αναστρέφουν τη μείωση των πληθυσμών των επικονιαστών έως το 2030 και επιτυγχάνουν στη συνέχεια αυξητική τάση των πληθυσμών τους, που μετράται ανά τριετία μετά το 2030, έως ότου επιτευχθούν ικανοποιητικά επίπεδα, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3.
2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις με σκοπό τη θέσπιση μεθόδου για την παρακολούθηση των πληθυσμών των επικονιαστών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2.
3. Η μέθοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 παρέχει τυποποιημένη προσέγγιση για τη συλλογή ετήσιων δεδομένων σχετικά με την αφθονία και ποικιλότητα των ειδών επικονιαστών και για την αξιολόγηση των τάσεων του πληθυσμού τους.

Άρθρο 9

Αποκατάσταση γεωργικών οικοσυστημάτων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης που είναι αναγκαία για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας των γεωργικών οικοσυστημάτων, επιπλέον των περιοχών που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 3.
2. Τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν αυξητική τάση σε εθνικό επίπεδο καθενός από τους ακόλουθους δείκτες στα γεωργικά οικοσυστήματα, όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στο παράρτημα IV, οι οποίοι μετρώνται κατά την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 και στη συνέχεια ανά τριετία, έως ότου επιτευχθούν τα ικανοποιητικά επίπεδα που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3:
  - α) δείκτης πεταλούδων των λειμώνων·
  - β) απόθεμα οργανικού άνθρακα σε ανόργανα εδάφη καλλιεργήσιμων εκτάσεων·
  - γ) ποσοστό γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας.
3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα αποκατάστασης για να διασφαλίσουν ότι ο δείκτης για τα κοινά πτηνά που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις, σε εθνικό επίπεδο, με βάση τα είδη που προσδιορίζονται στο παράρτημα V και με προσαρμογή του δείκτη στις ... *[Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία = η πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται 12 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού]* = 100, ανέρχεται στα ακόλουθα επίπεδα:
  - α) 110 έως το 2030, 120 έως το 2040 και 130 έως το 2050, για τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο παράρτημα V με τους πληθυσμούς πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις και που παρουσιάζουν ιστορικά μεγαλύτερο κίνδυνο εξάντλησης·

- β) 105 έως το 2030, 110 έως το 2040 και 115 έως το 2050, για τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο παράρτημα IV με τους πληθυσμούς πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις και που παρουσιάζουν ιστορικά μικρότερο κίνδυνο εξάντλησης.
4. Για τα οργανικά εδάφη γεωργικής χρήσης που αποτελούν αποστραγγισμένους τυρφώνες, τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα αποκατάστασης. Τα εν λόγω μέτρα λαμβάνονται τουλάχιστον:
- α) για το 30 % των εν λόγω εκτάσεων έως το 2030, εκ των οποίων τουλάχιστον το ένα τέταρτο επανυγραίνεται·
  - β) για το 50 % των εν λόγω εκτάσεων έως το 2040, εκ των οποίων τουλάχιστον το ήμισυ επανυγραίνεται·
  - γ) για το 70 % των εν λόγω εκτάσεων έως το 2050, εκ των οποίων τουλάχιστον το ήμισυ επανυγραίνεται.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της επανύγρυνσης, σε περιοχές με τόπους εξόρυξης τύρφης και να προσμετρούν τις εν λόγω περιοχές ως συμβολή στην επίτευξη των αντίστοιχων στόχων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ).

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα αποκατάστασης για την επανύγρυνση οργανικών εδαφών που αποτελούν αποστραγγισμένους τυρφώνες με χρήσεις γης άλλες από τη γεωργική χρήση και την εξόρυξη τύρφης, και να προσμετρούν τις εν λόγω περιοχές επανύγρυνσης ως συμβολή, σε ποσοστό έως 20 % κατ' ανώτατο όριο, στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ).

Άρθρο 10

Αποκατάσταση δασικών οικοσυστημάτων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα αποκατάστασης που είναι αναγκαία για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας των δασικών οικοσυστημάτων, επιπλέον των περιοχών που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 3.
2. Τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν αυξητική τάση σε εθνικό επίπεδο για καθέναν από τους ακόλουθους δείκτες στα δασικά οικοσυστήματα, όπως ορίζονται περαιτέρω στο παράρτημα VI, οι οποίοι μετρώνται κατά την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 και στη συνέχεια ανά τριετία, έως ότου επιτευχθούν τα ικανοποιητικά επίπεδα που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3:
  - α) όρθιο νεκρό ξύλο·
  - β) πεσμένο νεκρό ξύλο·
  - γ) ποσοστό δασών με μη ομήλικη δομή·
  - δ) δασική συνδεσιμότητα·
  - ε) δείκτης κοινών δασικών πτηνών·

στ) απόθεμα οργανικού άνθρακα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Άρθρο 11

Εκπόνηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικά σχέδια αποκατάστασης και διενεργούν την προπαρασκευαστική παρακολούθηση και έρευνα που απαιτούνται για τον προσδιορισμό των μέτρων αποκατάστασης τα οποία είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10, λαμβάνοντας υπόψη τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.
2. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν ποσοτικά την έκταση που πρέπει να αποκατασταθεί ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι αποκατάστασης που ορίζονται στα άρθρα 4 και 5, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των τύπων οικοτόπων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και την ποιότητα και ποσότητα των οικοτόπων των ειδών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και στο άρθρο 5 παράγραφος 3 και απαντούν στην επικράτειά τους. Ο ποσοτικός προσδιορισμός βασίζεται, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες πληροφορίες:
  - α) για κάθε τύπο οικοτόπου:
    - i) στη συνολική έκταση του οικοτόπου και σε χάρτη της τρέχουσας κατανομής της·
    - ii) στην έκταση του οικοτόπου που δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση·
    - iii) στην ικανοποιητική έκταση αναφοράς λαμβανομένων υπόψη των τεκμηριωμένων απωλειών τουλάχιστον κατά τα τελευταία 70 έτη και των προβλεπόμενων αλλαγών στις περιβαλλοντικές συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής·
    - iv) στις περιοχές που είναι οι καταλληλότερες για την αποκατάσταση τύπων οικοτόπων βάσει των εν εξελίξει και προβλεπόμενων αλλαγών στις περιβαλλοντικές συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής·
  - β) στην επαρκή ποιότητα και ποσότητα των οικοτόπων των ειδών που απαιτούνται για την επίτευξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους, λαμβανομένων υπόψη των περιοχών που είναι οι καταλληλότερες για την αποκατάσταση των εν λόγω οικοτόπων και της συνδεσιμότητας που απαιτείται μεταξύ οικοτόπων ώστε να ευδοκίμουν οι πληθυσμοί των ειδών, καθώς και των εν εξελίξει και προβλεπόμενων αλλαγών στις περιβαλλοντικές συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής.
3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, το αργότερο έως το 2030, ικανοποιητικά επίπεδα για καθέναν από τους δείκτες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, στο άρθρο 9 παράγραφος 2 και στο άρθρο 10 παράγραφος 2, μέσω ανοικτής και αποτελεσματικής διαδικασίας και αξιολόγησης με βάση τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία και, εάν υπάρχει, το πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 9.

4. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν και χαρτογραφούν τις γεωργικές και δασικές περιοχές που χρήζουν αποκατάστασης, ιδίως τις περιοχές που, λόγω εντατικοποίησης ή άλλων παραγόντων διαχείρισης, χρειάζονται ενισχυμένη συνδεσιμότητα και ποικιλομορφία τοπίου.
5. Τα κράτη μέλη εντοπίζουν συνέργειες με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την πρόληψη των καταστροφών και δίνουν ανάλογη προτεραιότητα στα μέτρα αποκατάστασης. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης υπόψη:
  - α) το ενοποιημένο εθνικό τους σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·
  - β) τη μακροπρόθεσμη στρατηγική τους που αναφέρεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999·
  - γ) τον δεσμευτικό στόχο σε επίπεδο Ένωσης για το 2030 που ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
6. Τα κράτη μέλη συντονίζουν την ανάπτυξη εθνικών σχεδίων αποκατάστασης με τον χαρακτηρισμό επιλέξιμων περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων αποκατάστασης της φύσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν συνέργειες με τις ήδη καθορισμένες περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αδειοδότησης που ισχύουν για τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, παραμένει αμετάβλητη.
7. Κατά την εκπόνηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:
  - α) μέτρα διατήρησης που θεσπίστηκαν για τόπους Natura 2000 σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ·
  - β) πλαίσια δράσης προτεραιότητας που καταρτίστηκαν σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ·
  - γ) μέτρα για την επίτευξη καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης των υδατικών συστημάτων που περιλαμβάνονται σε σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, τα οποία εκπονούνται σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ·
  - δ) θαλάσσιες στρατηγικές για την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για όλες τις θαλάσσιες περιοχές της Ένωσης που εκπονούνται σύμφωνα με την οδηγία 2008/56/ΕΚ·
  - ε) εθνικά προγράμματα ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που εκπονούνται βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284·
  - στ) εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης για τη βιοποικιλότητα που αναπτύσσονται σύμφωνα με το άρθρο 6 της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα·
  - ζ) μέτρα διατήρησης που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

8. Τα κράτη μέλη, κατά την εκπόνηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, χρησιμοποιούν τα διάφορα παραδείγματα μέτρων αποκατάστασης που παρατίθενται στο παράρτημα VII, ανάλογα με τις ειδικές εθνικές και τοπικές συνθήκες, και τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.
9. Κατά την κατάρτιση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, τα κράτη μέλη έχουν ως στόχο τη βελτιστοποίηση των οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών λειτουργιών των οικοσυστημάτων, καθώς και τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη των σχετικών περιφερειών και κοινοτήτων.
10. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν, όπου είναι δυνατόν, συνέργειες με τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης άλλων κρατών μελών, ιδίως για οικοσυστήματα που εκτείνονται διασυνοριακά.
11. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εκπόνηση του σχεδίου αποκατάστασης είναι ανοικτή και αποτελεσματική, χωρίς αποκλεισμούς, και ότι παρέχονται εγκαίρως στο κοινό πραγματικές ευκαιρίες συμμετοχής στην επεξεργασία του. Οι διαβουλεύσεις συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10 της οδηγίας 2001/42/EK.

Άρθρο 12

Περιεχόμενο των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης

1. Το εθνικό σχέδιο αποκατάστασης καλύπτει την περίοδο έως το 2050, με ενδιάμεσες προθεσμίες που αντιστοιχούν στους στόχους και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10.
2. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία στο εθνικό τους σχέδιο αποκατάστασης, χρησιμοποιώντας τον ενιαίο μορφότυπο που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου:
  - α) τον ποσοτικό προσδιορισμό των περιοχών που πρόκειται να αποκατασταθούν με σκοπό την επίτευξη των στόχων αποκατάστασης που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10 με βάση τις προπαρασκευαστικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 11 και τους χάρτες με γεωγραφική αναφορά των περιοχών αυτών·
  - β) περιγραφή των μέτρων αποκατάστασης που σχεδιάζονται, ή εφαρμόζονται, για την επίτευξη των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10 και προδιαγραφές σχετικά με το ποια από αυτά τα μέτρα αποκατάστασης σχεδιάζονται, ή εφαρμόζονται, στο πλαίσιο του δικτύου Natura 2000, το οποίο συστάθηκε σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ·
  - γ) αναφορά των μέτρων που διασφαλίζουν ότι οι περιοχές που καλύπτονται από τους τύπους οικοτόπων οι οποίοι παρατίθενται στα παραρτήματα I και II δεν υποβαθμίζονται στις περιοχές στις οποίες έχει επιτευχθεί καλή κατάσταση και ότι οι οικοτόποι των ειδών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και στο άρθρο 5 παράγραφος 3 δεν υποβαθμίζονται στις περιοχές στις οποίες έχει επιτευχθεί επαρκής ποιότητα των οικοτόπων των ειδών, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6 και το άρθρο 5 παράγραφος 6·
  - δ) αναφορά των μέτρων που διασφαλίζουν ότι οι περιοχές που καλύπτονται από τους τύπους οικοτόπων οι οποίοι παρατίθενται στα παραρτήματα I και II δεν

υποβαθμίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 7 και το άρθρο 5 παράγραφος 7·

- ε) την απογραφή των φραγμών και τους φραγμούς που προσδιορίστηκαν προς απομάκρυνση σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1, το σχέδιο για την απομάκρυνσή τους σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 και εκτίμηση του μήκους των ποταμών ελεύθερης ροής που θα επιτευχθεί με την απομάκρυνση των εν λόγω φραγμών έως το 2030 και έως το 2050, καθώς και τυχόν άλλα μέτρα για την αποκατάσταση των φυσικών λειτουργιών των πλημμυρικών περιοχών σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3·
- στ) το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των μέτρων αποκατάστασης σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 10·
- ζ) ειδική ενότητα στην οποία θα καθορίζονται προσαρμοσμένα μέτρα αποκατάστασης στις εξόχως απόκεντρες περιοχές τους, κατά περίπτωση·
- η) την παρακολούθηση των περιοχών που υπόκεινται σε αποκατάσταση σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 και τη διαδικασία για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αποκατάστασης που εφαρμόζονται σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 10 και για την αναθεώρηση των μέτρων αυτών, όπου χρειάζεται, ώστε να διασφαλιστεί ότι πληρούνται οι στόχοι και οι υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10·
- θ) αναφορά των διατάξεων προς διασφάλιση των συνεχών, μακροπρόθεσμων και βιώσιμων αποτελεσμάτων των μέτρων αποκατάστασης που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 10·
- ι) τα εκτιμώμενα παράλληλα οφέλη για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής που συνδέονται με τα μέτρα αποκατάστασης με την πάροδο του χρόνου, καθώς και τα ευρύτερα κοινωνικοοικονομικά οφέλη των εν λόγω μέτρων·
- ια) ειδική ενότητα στην οποία καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο το εθνικό σχέδιο αποκατάστασης εξετάζει:
  - i) τη συνάφεια των σεναρίων κλιματικής αλλαγής για τον σχεδιασμό του τύπου και της τοποθεσίας των μέτρων αποκατάστασης·
  - ii) το δυναμικό των μέτρων αποκατάστασης για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη φύση, την πρόληψη φυσικών καταστροφών και την στήριξη της προσαρμογής·
  - iii) συνέργειες με εθνικές στρατηγικές ή σχέδια προσαρμογής και εθνικές εκθέσεις αξιολόγησης του κινδύνου καταστροφών·
  - iv) επισκόπηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των μέτρων που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης και του εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα·
- ιβ) τις εκτιμώμενες χρηματοδοτικές ανάγκες για την υλοποίηση των μέτρων αποκατάστασης, οι οποίες περιλαμβάνουν την περιγραφή της στήριξης προς τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζονται από τα μέτρα αποκατάστασης ή άλλες νέες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό, καθώς και τα μέσα προβλεπόμενης χρηματοδότησης, δημόσιας ή ιδιωτικής, συμπεριλαμβανομένης της (συγ)χρηματοδότησης με χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης·

- ιγ) αναφορά των επιδοτήσεων που επηρεάζουν αρνητικά την επίτευξη των στόχων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό·
  - ιδ) σύνοψη της διαδικασίας εκπόνησης και θέσπισης του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού και του τρόπου με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων και των ενδιαφερομένων μερών·
  - ιε) ειδική ενότητα στην οποία υποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις της Επιτροπής επί του προσχεδίου του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 4, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 5. Εάν το οικείο κράτος μέλος δεν λάβει υπόψη παρατήρηση της Επιτροπής ή ουσιώδες μέρος αυτής, το εν λόγω κράτος μέλος γνωστοποιεί τους λόγους.
3. Τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα μέτρα διατήρησης που προτίθεται να λάβει το κράτος μέλος στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων διατήρησης που περιέχονται σε κοινές συστάσεις που προτίθεται να δρομολογήσει το κράτος μέλος σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, καθώς και κάθε σχετική πληροφορία ως προς τα μέτρα αυτά.
4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση ενιαίου μορφότυπου για τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2. Η Επιτροπή επικουρείται κατά την κατάρτιση του ενιαίου μορφότυπου από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ).

Άρθρο 13

Υποβολή του προσχεδίου του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή το προσχέδιο του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης που αναφέρεται στα άρθρα 11 και 12 έως τις ... [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία = η πρώτη ημέρα του μήνα μετά από 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].

Άρθρο 14

Αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τα σχέδια εθνικών σχεδίων αποκατάστασης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής. Κατά τη διεξαγωγή της εν λόγω αξιολόγησης, η Επιτροπή ενεργεί σε στενή συνεργασία με το οικείο κράτος μέλος.
2. Κατά την αξιολόγηση του προσχεδίου του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης, η Επιτροπή αξιολογεί τη συμμόρφωσή του με το άρθρο 12, καθώς και την επάρκειά του για την επίτευξη των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10, καθώς και τους πρωταρχικούς στόχους της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 1, τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 για την αποκατάσταση τουλάχιστον 25 000 χιλιομέτρων ποταμών σε ποταμούς ελεύθερης ροής στην Ένωση έως το 2030 και τον στόχο του 2030 για κάλυψη τουλάχιστον του 10 % της γεωργικής έκτασης της Ένωσης με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας.

3. Για τους σκοπούς της αξιολόγησης των προσχεδίων εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, η Επιτροπή επικουρείται από εμπειρογνώμονες ή από τον ΕΟΠ.
4. Η Επιτροπή μπορεί να απευθύνει παρατηρήσεις στα κράτη μέλη εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του προσχεδίου του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη τυχόν παρατηρήσεις της Επιτροπής στο τελικό εθνικό τους σχέδιο αποκατάστασης.
6. Τα κράτη μέλη οριστικοποιούν, δημοσιεύουν και υποβάλλουν στην Επιτροπή το εθνικό σχέδιο αποκατάστασης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των παρατηρήσεων της Επιτροπής.

Άρθρο 15

Επανεξέταση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης

1. Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν το εθνικό σχέδιο αποκατάστασης τουλάχιστον μία φορά ανά 10 έτη, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή των σχεδίων, τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, καθώς και τις διαθέσιμες γνώσεις όσον αφορά αλλαγές ή αναμενόμενες αλλαγές στις περιβαλλοντικές συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής.
2. Όταν καταστεί προφανές ότι τα μέτρα που ορίζονται στο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης δεν θα είναι επαρκή για τη συμμόρφωση με τους στόχους και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10, βάσει της παρακολούθησης σύμφωνα με το άρθρο 17, τα κράτη μέλη αναθεωρούν το εθνικό σχέδιο αποκατάστασης και περιλαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα.
3. Με βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφοι 1 και 2 και την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφοι 4 και 5, αν η Επιτροπή κρίνει ότι η πρόοδος που σημειώνεται από ένα κράτος μέλος δεν επαρκεί για τη συμμόρφωση με τους στόχους και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 4 έως 10, μπορεί να ζητήσει από το οικείο κράτος μέλος να υποβάλει επικαιροποιημένο προσχέδιο του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης, με συμπληρωματικά μέτρα. Αυτό το επικαιροποιημένο εθνικό σχέδιο αποκατάστασης με συμπληρωματικά μέτρα δημοσιεύεται και υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος της Επιτροπής.

Άρθρο 16

Προσφυγή στη δικαιοσύνη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέλη του κοινού που, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, έχουν επαρκές συμφέρον ή υποστηρίζουν ότι επέρχεται προσβολή δικαιώματος έχουν δικαίωμα προσφυγής σε διαδικασία εξετάσεως ενώπιον δικαστηρίου ή ανεξάρτητου και αμερόληπτου φορέα που έχει συσταθεί βάσει νόμου, προκειμένου να αμφισβητήσουν την ουσιαστική ή διαδικαστική νομιμότητα των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης και τυχόν παραλείψεις των αρμοδίων αρχών, ανεξάρτητα από τον ρόλο που διαδραμάτισαν τα μέλη του κοινού κατά τη διαδικασία κατάρτισης και θέσπισης του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τι συνιστά επαρκές συμφέρον και προσβολή δικαιώματος, σύμφωνα με τον στόχο να παρέχεται στο κοινό ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, κάθε μη κυβερνητική οργάνωση που προωθεί την προστασία του περιβάλλοντος και πληροί τις όποιες απαιτήσεις βάσει της εθνικής νομοθεσίας θεωρείται ότι κατέχει δικαιώματα που μπορούν να προσβληθούν και τα συμφέροντά της κρίνονται επαρκή.
3. Οι διαδικασίες επανεξέτασης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι δίκαιες, ισότιμες, έγκαιρες και δωρεάν ή όχι απαγορευτικά δαπανηρές, παρέχουν δε επαρκή και αποτελεσματικά ένδικα βοηθήματα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των ασφαλιστικών μέτρων.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται πρακτικές πληροφορίες στο κοινό σχετικά με την πρόσβαση στις διοικητικές και δικαστικές διαδικασίες επανεξέτασης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 17

Παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) την κατάσταση και την τάση της κατάστασης των τύπων οικοτόπων και την ποιότητα και την τάση της ποιότητας των οικοτόπων των ειδών που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 στις περιοχές που υπόκεινται σε μέτρα αποκατάστασης βάσει της παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο η)·
  - β) την έκταση του αστικού χώρου πρασίνου και συγκόμωσης σε πόλεις και κωμοπόλεις και προάστια, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6·
  - γ) τους δείκτες βιοποικιλότητας στα γεωργικά οικοσυστήματα που αναφέρονται στο παράρτημα IV·
  - δ) τους πληθυσμούς των κοινών ειδών πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις που αναφέρονται στο παράρτημα V·
  - ε) τους δείκτες βιοποικιλότητας στα δασικά οικοσυστήματα που αναφέρονται στο παράρτημα VI·
  - στ) την αφθονία και ποικιλότητα των ειδών επικονιαστών, σύμφωνα με τη μέθοδο που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2·
  - ζ) την έκταση και την κατάσταση των περιοχών που καλύπτονται από τους τύπους οικοτόπων οι οποίοι παρατίθενται στα παραρτήματα I και II, σε όλη την επικράτειά τους·
  - η) την έκταση και την ποιότητα του οικοτόπου των ειδών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και στο άρθρο 5 παράγραφος 3, σε όλη την επικράτειά τους.

2. Η παρακολούθηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α) αρχίζει μόλις τεθούν σε εφαρμογή τα μέτρα αποκατάστασης.
3. Η παρακολούθηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχεία β), γ), δ), ε) αρχίζει στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].
4. Η παρακολούθηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο στ) του παρόντος άρθρου αρχίζει ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2.
5. Η παρακολούθηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και γ) του παρόντος άρθρου, όσον αφορά το απόθεμα οργανικού άνθρακα σε ανόργανα εδάφη καλλιεργήσιμων εκτάσεων και το μερίδιο γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας, και στοιχείο ε) όσον αφορά το όρθιο νεκρό ξύλο, το πεσμένο νεκρό ξύλο, το ποσοστό των δασών με μη ομήλικη δομή, τη δασική συνδεσιμότητα και το απόθεμα οργανικού άνθρακα, διεξάγεται τουλάχιστον ανά τριετία και, όπου είναι δυνατόν, ετησίως. Η παρακολούθηση σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο στοιχείο γ) όσον αφορά τον δείκτη πεταλούδων λειμώνων, την εν λόγω παράγραφο στοιχεία δ) και ε) όσον αφορά τον δείκτη κοινών δασικών πτηνών και την εν λόγω παράγραφο στοιχείο στ) διεξάγεται ετησίως. Η παρακολούθηση σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο στοιχεία ζ) και η) διεξάγεται τουλάχιστον ανά εξαετία και συντονίζεται με τον κύκλο υποβολής εκθέσεων βάσει του άρθρου 17 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δείκτες για τα γεωργικά οικοσυστήματα που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) και οι δείκτες για τα δασικά οικοσυστήματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και στ) του παρόντος κανονισμού παρακολουθούνται κατά τρόπο συνεπή προς την παρακολούθηση που απαιτείται βάσει των κανονισμών (ΕΕ) 2018/841 και (ΕΕ) 2018/1999.
7. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τα δεδομένα που παράγονται από την παρακολούθηση η οποία διενεργείται βάσει του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με την οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹² και σύμφωνα με τις συχνότητες παρακολούθησης που ορίζονται στην παράγραφο 5.
8. Τα συστήματα παρακολούθησης των κρατών μελών λειτουργούν βάσει ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών και μεγιστοποιούν την πρόσβαση και χρήση δεδομένων και υπηρεσιών από τεχνολογίες τηλεπισκόπησης, γεωσκόπησης (υπηρεσίες Copernicus), επιτόπιους αισθητήρες και συσκευές, ή επιστημονικών δεδομένων πολιτών, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρουν η τεχνητή νοημοσύνη και η προηγμένη ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων.
9. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις με σκοπό:
  - α) τον προσδιορισμό των μεθόδων για την παρακολούθηση των δεικτών για τα γεωργικά οικοσυστήματα που παρατίθενται στο παράρτημα IV.

---

¹¹² Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) (ΕΕ L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

- β) τον προσδιορισμό των μεθόδων για την παρακολούθηση των δεικτών για τα δασικά οικοσυστήματα που παρατίθενται στο παράρτημα VI·
- γ) την ανάπτυξη πλαισίου για τον καθορισμό των ικανοποιητικών επιπέδων που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2.

Άρθρο 18 **Υποβολή εκθέσεων**

1. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν ηλεκτρονικά στην Επιτροπή την περιοχή που υπόκειται στα μέτρα αποκατάστασης τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 10 και τους φραγμούς που αναφέρονται στο άρθρο 7 και έχουν αφαιρεθεί, σε ετήσια βάση, αρχής γενομένης από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία = η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].
2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν ηλεκτρονικά τα ακόλουθα δεδομένα και πληροφορίες στην Επιτροπή, επικουρούμενα από τον ΕΟΠ, τουλάχιστον ανά τριετία:
  - α) την πρόοδο στην εφαρμογή του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης, τη θέσπιση μέτρων αποκατάστασης και την πρόοδο στην επίτευξη των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 10·
  - β) τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 17. Η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχεία ζ) και η) θα πρέπει να υποβάλλεται υπό μορφή χαρτών με γεωγραφική αναφορά·
  - γ) τη θέση και την έκταση των περιοχών που υπόκεινται στα μέτρα αποκατάστασης τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 4, το άρθρο 5 και το άρθρο 9 παράγραφος 4, συμπεριλαμβανομένου χάρτη με γεωγραφική αναφορά των εν λόγω περιοχών·
  - δ) τον επικαιροποιημένο κατάλογο των φραγμών που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1·
  - ε) πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο ιβ), συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης των πραγματικών επενδύσεων σε σχέση με τις αρχικές παραδοχές επένδυσης.

Οι πρώτες εκθέσεις υποβάλλονται τον Ιούνιο του 2031 και καλύπτουν την περίοδο έως το 2030.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφότυπου, της δομής και των λεπτομερών ρυθμίσεων για την παρουσίαση των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2. Η Επιτροπή επικουρείται από τον ΕΟΠ κατά την κατάρτιση του μορφότυπου, της δομής και των λεπτομερών ρυθμίσεων για την ηλεκτρονική υποβολή εκθέσεων.
4. Ο ΕΟΠ παρέχει στην Επιτροπή ετήσια τεχνική επισκόπηση της προόδου για την επίτευξη των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,

με βάση τα στοιχεία που καθιστούν διαθέσιμα τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και το άρθρο 17 παράγραφος 7.

5. Ο ΕΟΠ παρέχει στην Επιτροπή τεχνική έκθεση σε επίπεδο Ένωσης σχετικά με την πρόοδο για την επίτευξη των στόχων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, με βάση τα στοιχεία που καθιστούν διαθέσιμα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που υποβάλλονται βάσει του άρθρου 17 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, του άρθρου 15 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, του άρθρου 12 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ και του άρθρου 18 της οδηγίας 2008/56/ΕΚ. Η έκθεση υποβάλλεται έως τον Ιούνιο του 2032, οι δε επόμενες εκθέσεις υποβάλλονται ανά τριετία στη συνέχεια.
6. Κάθε τρία έτη, αρχής γενομένης από το 2029, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 είναι επαρκείς και επικαιροποιημένες, καθώς και διαθέσιμες στο κοινό σύμφωνα με τις οδηγίες 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 2007/2/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άρθρο 19

Τροποποίηση παραρτημάτων

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος I προκειμένου να προσαρμόζει τις ομάδες τύπων οικοτόπων.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος II προκειμένου να προσαρμόζει τον κατάλογο των τύπων οικοτόπων και τις ομάδες των τύπων οικοτόπων.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος III προκειμένου να προσαρμόζει τον κατάλογο των θαλάσσιων ειδών που αναφέρεται στο άρθρο 5 σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος IV προκειμένου να προσαρμόζει την περιγραφή, τη μονάδα και τη μεθοδολογία των δεικτών για τα γεωργικά οικοσυστήματα σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.
5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος V προκειμένου να

επικαιροποιεί τον κατάλογο των ειδών που χρησιμοποιούνται για τον δείκτη κοινών πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις στα κράτη μέλη.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος VI προκειμένου να προσαρμόζει την περιγραφή, τη μονάδα και τη μεθοδολογία των δεικτών για τα δασικά οικοσυστήματα σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.
7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20 για την τροποποίηση του παραρτήματος VII προκειμένου να προσαρμόζει τον κατάλογο των παραδειγμάτων μέτρων αποκατάστασης.

Άρθρο 20

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 19 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις *[Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού]*. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 19 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹¹³.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 19 τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

¹¹³ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

Άρθρο 21

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Επανεξέταση

1. Η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035.
2. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Όταν η Επιτροπή το κρίνει σκόπιμο, η έκθεση συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού, στην οποία λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη καθορισμού πρόσθετων στόχων αποκατάστασης με βάση κοινές μεθόδους για την αξιολόγηση της κατάστασης των οικοσυστημάτων που δεν καλύπτονται από τα άρθρα 4 και 5, καθώς και τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αποκατάσταση της φύσης.

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας πολιτικής: 09 Περιβάλλον και δράση για το κλίμα

Δραστηριότητες:

09 02 – Πρόγραμμα για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα (LIFE)

09 10 – Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

νέα δράση

νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια¹¹⁴

την παράταση υφιστάμενης δράσης

συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Στόχος του προτεινόμενου κανονισμού είναι να συμβάλει στη συνεχή, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της Ένωσης μέσω της αποκατάστασης οικοσυστημάτων, οικοτόπων και ειδών, καθώς και να συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν και να συνδράμει την ΕΕ στην εκπλήρωση των διεθνών δεσμεύσεων.

Σύμφωνα με τον γενικό στόχο, ο ειδικός στόχος του παρόντος προτεινόμενου κανονισμού είναι ο εξής:

— Να επανέλθουν τα υποβαθμισμένα οικοσυστήματα σε ολόκληρη την ΕΕ σε καλή κατάσταση έως το 2050 και να τεθούν σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030. Μετά την αποκατάστασή τους, τα οικοσυστήματα θα πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση.

Σύμφωνα με τον ειδικό στόχο, οι επιχειρησιακοί στόχοι είναι οι εξής:

— Να τεθούν νομικά δεσμευτικοί στόχοι για την αποκατάσταση και διατήρηση των οικοσυστημάτων σε καλή κατάσταση.

— Να θεσπιστεί αποτελεσματικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής, ιδίως με την υποχρέωση των κρατών μελών να αξιολογούν τα οικοσυστήματα και να

¹¹⁴ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

καταρτίζουν εθνικό σχέδιο αποκατάστασης, καθώς και να υποβάλλουν εκθέσεις και να προβαίνουν σε επανεξέταση.

1.4.2. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/προτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η κοινωνία στο σύνολό της επωφελείται από την αποκατάσταση της φύσης μέσω της ενίσχυσης του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, καθώς και της διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών. Η αποκατάσταση της φύσης παρέχει επιπλέον ευκαιρίες απασχόλησης και εισοδήματος και έχει θετικές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών, στην ενίσχυση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ταυτότητας, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας και ασφάλειας των τροφίμων και των υδάτων. Επίσης, θα επωφεληθεί ευρύ φάσμα οικονομικών τομέων, ιδιαίτερα όσοι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις υπηρεσίες οικοσυστήματος, όπως ο αγροδιατροφικός τομέας, η αλιεία, η δασοκομία, οι εταιρείες ύδρευσης, ο τουρισμός, καθώς και ο χρηματοπιστωτικός τομέας.

Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων έχει καταδειχθεί ότι είναι οικονομικά αποδοτική (τα οφέλη υπερτερούν κατά πολύ του κόστους), απαιτεί όμως επενδύσεις που συνεπάγονται οικονομικό κόστος και κόστος ευκαιρίας για τους διαχειριστές γης και φυσικών πόρων, οι οποίοι μπορούν να αποζημιώνονται μέσω κινήτρων που παρέχουν οι κυβερνήσεις και οι αγοραστές υπηρεσιών οικοσυστήματος. Η μέθοδος και το εύρος των μέτρων αποκατάστασης, διατήρησης και αντιστάθμισης που θα επιλεγούν από τα κράτη μέλη προς εφαρμογή του κανονισμού θα καθορίσουν με μεγαλύτερη ακρίβεια ποια ενδιαφερόμενα μέρη επηρεάζονται, πώς και πότε. Το πιθανό βραχυπρόθεσμο κόστος που συνδέεται με την απώλεια εισοδήματος την οποία ενδέχεται να υποστούν ορισμένες πληθυσμιακές ομάδες όπως γεωργοί, ιδιοκτήτες δασών ή αλιείς κατά τη μετάβαση σε πιο βιώσιμες πρακτικές θα μπορούσε να καλυφθεί εν μέρει ή πλήρως από ενωσιακή χρηματοδότηση και χρηματοδότηση από άλλες πηγές.

Ο προτεινόμενος κανονισμός επηρεάζει επίσης τις δημόσιες αρχές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς διαδραματίζουν ρόλο στη χαρτογράφηση και αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους, και στον σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση προγραμμάτων αποκατάστασης. Επιδιώκεται να ελαχιστοποιηθεί ο διοικητικός φόρτος με τη χρήση μηχανισμών παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας για τους στόχους που ορίζονται στο βήμα 1 (ιδίως των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα και της οδηγίας-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, αλλά και του κανονισμού LULUCF), καθώς και με τη χρήση δεδομένων που συλλέγονται ήδη απευθείας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και το Κοινό Κέντρο Ερευνών, π.χ. μέσω του Copernicus. Στο βήμα 2, θα τεθούν πρόσθετοι στόχοι και γραμμές βάσης για τα οικοσυστήματα για τα οποία δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί πλήρως δεδομένα και μηχανισμοί παρακολούθησης. Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενοι μηχανισμοί θα συμπληρωθούν με την ανάπτυξη μεθόδου για την αξιολόγηση της κατάστασης όλων των οικοσυστημάτων.

1.4.3. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Η εφαρμογή της πρότασης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα οικοσυστήματα σε ολόκληρη την ΕΕ βρίσκονται σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030 και αποκαθίστανται σε καλή κατάσταση έως το 2050.

Προβλέπονται δύο βασικοί δείκτες για την παρακολούθηση της εφαρμογής:

— Μέτρα/δραστηριότητες αποκατάστασης και αναμόρφωσης που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη για τη διασφάλιση της ανάκαμψης των οικοσυστημάτων.

— Η κατάσταση και η κατάσταση διατήρησης των οικοσυστημάτων σε εθνικό και/ή (βιογεωγραφικό) περιφερειακό επίπεδο καθώς και το κατά πόσον παρουσιάζουν θετικές τάσεις έναντι της σχετικής γραμμής βάσης του υπό εξέταση οικοσυστήματος.

Ο ορισμός της καλής κατάστασης του οικοσυστήματος και των κατάλληλων μέτρων αποκατάστασης και αναδημιουργίας ποικίλλουν μεταξύ οικοσυστημάτων. Για τους οικοτόπους σύμφωνα με το παράρτημα Ι της οδηγίας για τους οικοτόπους, διατίθενται ορισμοί, γραμμές βάσης, στόχοι και παρακολούθηση. Για τα άλλα οικοσυστήματα, για τα οποία δεν έχουν αναπτυχθεί ακόμη πλήρως δεδομένα και μηχανισμοί παρακολούθησης, θεσπίζεται διαδικασία στην πρόταση για την ανάπτυξη μεθοδολογίας σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά την αξιολόγηση της κατάστασης των εν λόγω οικοσυστημάτων, η οποία επιτρέπει τον μεταγενέστερο καθορισμό πρόσθετων ειδικών στόχων και γραμμών βάσης. Ωστόσο, για πολλά από τα οικοσυστήματα αυτά, όπως οι αστικές, γεωργικές και δασικές εκτάσεις, υπάρχουν ήδη πληροφορίες για διάφορους δείκτες που σχετίζονται με την κατάσταση του οικοσυστήματος μέσω πανευρωπαϊκών συστημάτων παρακολούθησης (π.χ. στο πλαίσιο της Forest Europe) ή συλλέγονται ήδη απευθείας από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος ή την Επιτροπή, π.χ. μέσω του Copernicus. Οι δείκτες θα πρέπει να είναι σχετικοί, αποδεκτοί, αξιόπιστοι, εύκολοι και ισχυροί.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία υπογραμμίζει τη σημασία της καλύτερης προστασίας και αποκατάστασης της φύσης. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 καθορίζει τον γενικό στόχο να αντιστραφεί η απώλεια βιοποικιλότητας, έτσι ώστε η βιοποικιλότητα της Ευρώπης να βρίσκεται σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030 και έως το 2050 όλα τα οικοσυστήματα της ΕΕ να έχουν αποκατασταθεί, να είναι ανθεκτικά και να προστατεύονται επαρκώς. Τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιμένουν στην εντατικοποίηση των προσπαθειών για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων.

Ο προτεινόμενος κανονισμός θα ισχύει άμεσα από την ημέρα έναρξης ισχύος του.

Ωστόσο, θα πρέπει να αναπτυχθεί το συντομότερο δυνατόν σειρά διοικητικών εργασιών, με ορισμένες από αυτές να ξεκινούν ήδη το 2022 (δηλαδή ως προετοιμασία για την έναρξη ισχύος, πριν από την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) και μερικές μετά την έναρξη ισχύος. Ενώ ορισμένες εργασίες γίνονται εφάπαξ (δημιουργία υποδομής πληροφορικής), άλλες είναι επαναλαμβανόμενες για όσο διάστημα ισχύει ο κανονισμός. Συγκεκριμένα:

Με έναρξη πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού:

α) 2022-2023: η Επιτροπή (ΓΔ ENV και JRC), σε συνεργασία με τον ΕΟΠ και τα κράτη μέλη, θα αναπτύξει μεθοδολογία για την αξιολόγηση της κατάστασης των οικοσυστημάτων για τα οποία δεν προβλέπεται ακόμη παρακολούθηση και γραμμές βάσης, έτσι ώστε να μπορούν να τεθούν πρόσθετοι στόχοι αποκατάστασης μέσω τροποποίησης του κανονισμού. Το JRC θα στηρίξει τη ΓΔ ENV, μέσω διοικητικής ρύθμισης, στην ανάπτυξη κατάλληλης ή κατάλληλων μεθοδολογιών και γραμμών βάσης.

β) 2022-2024: η Επιτροπή θα αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με μέτρα αποκατάστασης και πρακτικές διαχείρισης της αποκατάστασης προκειμένου να ενθαρρύνει και να δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να ξεκινήσουν έγκαιρα δραστηριότητες αποκατάστασης, μεταξύ άλλων για τα οικοσυστήματα για τα οποία δεν έχουν τεθεί ακόμη στόχοι.

Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού:

γ) 2024: η Επιτροπή θα θεσπίσει μέσω της επιτροπολογίας ενιαίο μορφότυπο για τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης (όπως π.χ. ηλεκτρονικούς μορφότυπους υποβολής εκθέσεων για την απογραφή των φραγμών ποταμών), καθώς και μορφότυπο υποβολής εκθέσεων.

δ) 2024 και 2025: η Επιτροπή θα θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία των τύπων οικοτόπων του παραρτήματος II και για τη νέα μεθοδολογία ή μεθοδολογίες αξιολόγησης της κατάστασης των οικοσυστημάτων (π.χ. των οικοσυστημάτων των εξόχως απόκεντρων περιοχών που δεν καλύπτονται από την οδηγία για τους οικοτόπους), καθώς και εκτελεστικές πράξεις για τη μέθοδο παρακολούθησης των επικονιαστών (η μέθοδος θα παράσχει τυποποιημένη προσέγγιση για τη συλλογή ετήσιων δεδομένων σχετικά με την αφθονία και ποικιλότητα των ειδών επικονιαστών και για την αξιολόγηση των τάσεων του πληθυσμού των επικονιαστών) και για τις μεθόδους παρακολούθησης των δεικτών σε γεωργικά και δασικά οικοσυστήματα.

Τα κράτη μέλη ξεκινούν το συντομότερο δυνατόν μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού να αξιολογούν τα οικοσυστήματα όσον αφορά τις περιοχές του οικοσυστήματος που βρίσκονται σε καλή κατάσταση, σε υποβαθμισμένη κατάσταση, που χάθηκαν κατά τα τελευταία 70 έτη και τις περιοχές που είναι οι καταλληλότερες για την αποκατάσταση του οικοσυστήματος.

ε) 2026-2027: η Επιτροπή θα λάβει από τα κράτη μέλη τα εθνικά τους σχέδια αποκατάστασης, τα οποία θα υποβάλουν εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού. Τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης θα περιλαμβάνουν π.χ. τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των οικοσυστημάτων, ποσοτικοποιημένες και χωροταξικά σαφείς ανάγκες αποκατάστασης βάσει περιοχής και μέτρα με βάση τη χαρτογράφηση και την απογραφή, διασυνοριακές πτυχές, χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των μέτρων αποκατάστασης, το κόστος για την υλοποίηση και την παρακολούθηση που προγραμματίζεται μετά την αποκατάσταση, καθώς και τον μηχανισμό επανεξέτασης.

στ) 2026-2027 (1ος γύρος, πιθανές επόμενες επικαιροποιήσεις από τα κράτη μέλη): η ΓΔ ENV, με τη στήριξη εξωτερικών εμπειρογνομόνων (συμβασιούχων) και του ΕΟΠ, θα αξιολογήσει τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

ζ) 2026-2027: σύναψη δημοσίων συμβάσεων (σύμβαση παροχής υπηρεσιών) για εκτίμηση επιπτώσεων (ή περισσότερες) και/ή διοικητική ρύθμιση με το JRC για τον καθορισμό νέων στόχων και αντίστοιχων γραμμών βάσης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν έκθεση τουλάχιστον ανά τριετία (αρχής γενομένης πέντε έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού) σχετικά με τα μέτρα αποκατάστασης που έχουν ληφθεί και τα αποτελέσματα της παρακολούθησής τους.

η) Από το 2030, με επανάληψη ανά τριετία: ο ΕΟΠ συντάσσει έκθεση προόδου σε επίπεδο Ένωσης με βάση την πρόοδο σε επίπεδο κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων, με βάση τα μέτρα αποκατάστασης και τις τάσεις της κατάστασης που αναφέρουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους για υποβολή εκθέσεων, καθώς και με βάση τα αποτελέσματα της τάσης όσον αφορά την κατάσταση διατήρησης των οικοτόπων και ειδών βάσει των δεδομένων παρακολούθησης που αναφέρουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 17 της οδηγίας για τους οικοτόπους και του άρθρου 12 της οδηγίας για τα πτηνά και πληροφορίες που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 15 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, του άρθρου 12 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ και του άρθρου 18 της οδηγίας 2008/56/ΕΚ. Με βάση την έκθεση προόδου του ΕΟΠ σε επίπεδο Ένωσης, η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

θ) 2027 ή μεταγενέστερα: με βάση το αποτέλεσμα της εκτίμησης ή των εκτιμήσεων επιπτώσεων, η Επιτροπή θα προτείνει αναθεώρηση/τροποποίηση του κανονισμού προκειμένου να συμπεριληφθούν οι νέοι στόχοι.

Μόλις εγκριθούν οι νέοι στόχοι αποκατάστασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επανεξετάσουν και να προσαρμόσουν αναλόγως τα εθνικά τους σχέδια αποκατάστασης.

ι) 2033-2034: η ΓΔ ENV, με τη στήριξη του ΕΟΠ, θα αξιολογήσει τα αναθεωρημένα εθνικά σχέδια αποκατάστασης.

ια) 2030-2050 (σε συνεχή βάση): η ΓΔ ENV, με τη στήριξη του JRC και του ΕΟΠ, θα παρακολουθεί την εφαρμογή του κανονισμού στα κράτη μέλη της ΕΕ ώστε να διασφαλίζει ότι επιτυγχάνει τους επιδιωκόμενους στόχους του και ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εφαρμόζουν την ενωσιακή νομοθεσία.

ιβ) Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035, η Επιτροπή θα επανεξετάσει την εφαρμογή του κανονισμού και θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την επανεξέταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) θα παρέχει στήριξη μέσω των ακόλουθων εργασιών:

Πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (2022-2023):

Με βάση την πρόοδο των συζητήσεων μεταξύ των συννομοθετών, ο ΕΟΠ ξεκινά με τις ακόλουθες ενέργειες:

— ανάπτυξη μορφοτύπων και συστήματος πληροφοριών για τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης (συμπεριλαμβανομένων σχεδίων για την απομάκρυνση των φραγμών ποταμού):

— ανάπτυξη μορφότυπου και συστήματος πληροφοριών για την περιοδική υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα που εφαρμόστηκαν και τις περιοχές που

αποκαταστάθηκαν και αναμορφώθηκαν, καθώς και σχετικά με την κατάσταση των οικοσυστημάτων και των πληθυσμών των ειδών·

- ανάπτυξη εγχειριδίου ερμηνείας για τους τύπους οικοτόπων του παραρτήματος II·
- υποστήριξη στη θέσπιση μεθοδολογίας για την παρακολούθηση, τους δείκτες και την αξιολόγηση της καλής κατάστασης για τα οικοσυστήματα/οικοτόπους/είδη για τα οποία δεν υπάρχει ακόμη διαθέσιμη, ως βάση για τον καθορισμό στόχων στο βήμα 2 (π.χ. ορισμένα οικοσυστήματα των εξόχως απόκεντρων περιοχών): το έργο αυτό θα διεξαχθεί σε συνεργασία με το JRC και τη ΓΔ ENV·

Μετά την έναρξη ισχύος (αναμένεται από το 2024):

- 2024-2026: υποστήριξη στον καθορισμό στόχων που συνδέονται με τις προς αποκατάσταση περιοχές: στήριξη των κρατών μελών όσον αφορά την εκτίμηση της περιοχής που πρέπει να αποκατασταθεί για την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης (η προετοιμασία θα μπορούσε ήδη να ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος)·
- 2024-2050: ανάκτηση/χειρισμός/έλεγχος ποιότητας δεδομένων και διαχείριση συστημάτων/απαιτήσεων ηλεκτρονικής υποβολής εκθέσεων. Περιλαμβάνεται η δημοσίευση και η διασφάλιση της πρόσβασης σε δεδομένα (π.χ. διαδραστικούς χάρτες, πίνακες δεικτών, εκθέσεις).
- Από το 2024: παρακολούθηση ορισμένων στόχων, π.χ. μέσω του Copernicus, όπως οι αστικοί στόχοι σχετικά με τον αστικό χώρο πρασίνου και τη συγκόμωση·
- 2024-2050 (σε συνεχή βάση): δημοσίευση, απεικόνιση και πρόσβαση σε δεδομένα (αναφορές, πίνακες δεικτών, χάρτες), με χρήση, όποτε είναι δυνατόν, των υφιστάμενων συστημάτων πληροφοριών (σύστημα πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα στην Ευρώπη, κέντρο γνώσης για τη βιοποικιλότητα, σύστημα πληροφοριών σχετικά με τα ύδατα στην Ευρώπη, σύστημα πληροφοριών σχετικά με τα δάση στην Ευρώπη κ.λπ.)·
- ~2026-2027 (1ος γύρος): στήριξη της αξιολόγησης των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης που υπέβαλαν τα κράτη μέλη (μαζί με την Επιτροπή και εξωτερικό ανάδοχο)·
- Από το 2030, με επανάληψη ανά τριετία: αξιολόγηση των εκθέσεων προόδου των κρατών μελών σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε σε επίπεδο κρατών μελών και Ένωσης για την επίτευξη των στόχων, με βάση τα μέτρα αποκατάστασης και τις τάσεις της κατάστασης που αναφέρουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους για την υποβολή εκθέσεων (με χρήση του μορφότυπου υποβολής εκθέσεων που αναπτύχθηκε δυνάμει του δεύτερου σημείου αυτού του πίνακα), καθώς και με βάση τα αποτελέσματα της τήρησης όσον αφορά την κατάσταση διατήρησης των οικοτόπων και ειδών βάσει των δεδομένων παρακολούθησης που αναφέρουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 17 της οδηγίας για τους οικοτόπους και του άρθρου 12 της οδηγίας για τα πτηνά και πληροφορίες που υποβάλλουν δυνάμει του άρθρου 15 της οδηγίας 2000/60/EK, του άρθρου 12 της οδηγίας 2009/147/EK και του άρθρου 18 της οδηγίας 2008/56/EK.
- 2024-2050: γραφείο βοήθειας για τα κράτη μέλη: συστηματική στήριξη στα κράτη μέλη για τα πιο τεχνικά ζητήματα που αφορούν την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, τον καθορισμό στόχων, την εκπόνηση του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης.

Σε πολλά από τα παραπάνω στάδια υλοποίησης, η χρήση ερευνητικών πορισμάτων (π.χ. από την IPBES και από το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ) και η χρήση επιστημονικών εργαλείων (π.χ. μοντελοποίηση, σενάρια, εκθέσεις ομάδων εμπειρογνομόνων) θα στηρίζουν και θα συμπληρώσουν το έργο του ΕΟΠ, του JRC και της ΓΔ ENV.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων):

— Η απώλεια βιοποικιλότητας και η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πιέσεων στα οικοσυστήματα, αποτελούν διασυνοριακή πρόκληση μεγάλης κλίμακας και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά σε επίπεδο κρατών μελών και μόνο.

Αναμενόμενη προστιθέμενη αξία της Ένωσης (εκ των υστέρων):

— Απαιτείται συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ στη σωστή κλίμακα ώστε να επιτευχθούν σημαντικά επίπεδα αποκατάστασης και να υπάρξουν οφέλη από συνέργειες και βελτίωση της αποτελεσματικότητας. Για παράδειγμα, η αποκατάσταση ενός οικοσυστήματος (και, συνεπώς, η στήριξη της βιοποικιλότητάς του) έχει θετικά αποτελέσματα σε άλλα γειτονικά ή συνδεδεμένα οικοσυστήματα και στη βιοποικιλότητά τους. Πολλά είδη ευδοκούν καλύτερα σε ένα συνδεδεμένο δίκτυο οικοσυστημάτων.

— Η δράση σε επίπεδο ΕΕ θα δημιουργήσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού, αντιμετωπίζοντας το πρόβλημα του «παρασιτισμού», δηλαδή να μπορούν ορισμένα κράτη μέλη που δεν αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων στην επικράτειά τους να αποκτούν αθέμιτα βραχυπρόθεσμα πλεονεκτήματα σε σχέση με τα κράτη μέλη που αναλαμβάνουν πρωτοβουλία για την αποκατάσταση. Αυτό μπορεί να συμβαίνει συνήθως στις διασυνοριακές περιοχές.

— Η ανάληψη φιλόδοξης και συντονισμένης δράσης για τη βιοποικιλότητα και την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων σε επίπεδο ΕΕ προσδίδει στην ΕΕ την απαραίτητη αξιοπιστία για να «ηγηθεί με το παράδειγμα και τη δράση της» σε διεθνές επίπεδο.

- 1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Οι προσπάθειες αποκατάστασης των οικοσυστημάτων είναι μέχρι στιγμής ανεπαρκείς. Εντοπίστηκαν τρεις αδυναμίες από άποψη πολιτικής:

1. Οι εθελοντικοί στόχοι υπήρξαν αναποτελεσματικοί. Ο εθελοντικός στόχος της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 με σκοπό την αποκατάσταση τουλάχιστον του 15 % των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων δεν επιτεύχθηκε. Η μελέτη αξιολόγησης της στρατηγικής αυτής προσδιόρισε, μεταξύ των λόγων για την αποτυχία της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων, την ύπαρξη εθελοντικών και όχι νομικά δεσμευτικών στόχων. Η επακόλουθη έλλειψη δέσμευσης

και πολιτικής προτεραιότητας για τις δραστηριότητες αποκατάστασης αποτέλεσε βασικό εμπόδιο, που οδήγησε σε έλλειψη χρηματοδότησης και πόρων για την αποκατάσταση. Από την άλλη πλευρά, ένας άλλος στόχος της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 σχετικά με τα χωροκατακτητικά ξένα είδη, ο οποίος κατέστη νομικά δεσμευτικός με την έκδοση νέου κανονισμού, είχε πράγματι ως αποτέλεσμα την υλοποίηση σε μεγάλο βαθμό του εν λόγω στόχου και οφέλη που δεν θα είχαν επιτευχθεί εάν ήταν εθελοντικός.

2. Ελλείψεις στην ισχύουσα νομοθεσία. Η αξιολόγηση της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020 και ορισμένων από τα κύρια νομοθετήματα αποκάλυψαν προβλήματα εφαρμογής, αντανακλώντας την πολυπλοκότητα των υπό εξέταση ζητημάτων. Πέρα από αυτό, εξακολουθούν να παρατηρούνται ορισμένες ελλείψεις δεδομένου ότι πτυχές της νομοθεσίας δεν είναι επαρκώς συγκεκριμένες (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική), χρονικά περιορισμένες (οδηγία για τους οικοτόπους) ή μετρήσιμες (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι αποκατάστασης.

3. Έλλειψη ολοκληρωμένης προσέγγισης. Τα οικοσυστήματα αντιμετωπίζονται χωριστά από τα διάφορα νομοθετήματα, γεγονός το οποίο οδηγεί σε προβλήματα στη συντονισμένη εφαρμογή. Οι οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους, η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα και η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική είναι σε γενικές γραμμές συνεκτικές, όμως ο έλεγχος καταλληλότητας των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους αποκάλυψε ορισμένα προβλήματα στην εφαρμογή όταν οι εν λόγω οδηγίες αλληλεπιδρούν, για παράδειγμα ως προς τα υδατικά συστήματα η κατάσταση των οποίων εξαρτάται από τους περιβάλλοντες παρόχθιους οικοτόπους, και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με ολοκληρωμένο τρόπο ώστε να επιτευχθούν συγκεκριμένοι στόχοι αποκατάστασης, όπως για τις πλημμυρικές περιοχές.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Περιλαμβάνει τον στόχο της διασφάλισης ότι η βιοποικιλότητα της ΕΕ βρίσκεται σε πορεία ανάκαμψης έως το 2030 και ότι όλα τα οικοσυστήματα της ΕΕ έχουν αποκατασταθεί έως το 2050. Θέτει δεσμευτικούς στόχους για την αποκατάσταση της καλής κατάστασης υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, οικοτόπων και ειδών. Απορρέει επίσης, αλλά και συμβάλλει, στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων που ορίζονται στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030.

Η πρωτοβουλία εμπίπτει στον τομέα 3 (Φυσικοί πόροι και περιβάλλον) τίτλος 9 (Περιβάλλον και δράση για το κλίμα) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027. Η νομοθεσία θα συμβάλλει στην κινητοποίηση χρηματοδότησης με σκοπό την επίτευξη της φιλοδοξίας να διατεθεί το 7,5 % των ετήσιων δαπανών στο πλαίσιο του ΠΔΠ σε στόχους βιοποικιλότητας το 2024 και το 10 % των ετήσιων δαπανών στο πλαίσιο του ΠΔΠ το 2026 και 2027, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των υφιστάμενων επικαλύψεων μεταξύ των στόχων για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα.

Η πρόταση είναι συμπληρωματική προς τα άλλα μέτρα που περιγράφονται στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, ιδίως ως προς τα εξής: 1) Συνεργασία με τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις προς ενίσχυση της βιώσιμης

εταιρικής διακυβέρνησης, 2) ανάπτυξη βιώσιμης χρηματοοικονομικής ταξινόμησης της ΕΕ και ανανεωμένης στρατηγικής για τη βιώσιμη χρηματοδότηση με σκοπό τη διασφάλιση επενδύσεων φιλικών προς τη βιοποικιλότητα, 3) ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας με στόχο την προώθηση της θέσπισης παρόμοιων μέτρων (αυτό εμπίπτει στο κεφάλαιο 14 —Εξωτερική δράση— του ΠΔΠ).

Η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα έθεσε ως στόχο να διατίθενται τουλάχιστον 20 δισ. EUR ετησίως σε δαπάνες για τη φύση, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών προτεραιοτήτων για το δίκτυο Natura 2000 και τις πράσινες υποδομές, καθώς και να συσταθεί, στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU, ειδική πρωτοβουλία για το φυσικό κεφάλαιο και την κυκλική οικονομία με στόχο την κινητοποίηση τουλάχιστον 10 δισ. EUR κατά τα επόμενα 10 έτη. Επιπλέον, η ανανεωμένη στρατηγική για τη βιώσιμη χρηματοδότηση του Ιουλίου 2021 υποστηρίζει οικονομικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και θεσπίζει πλαίσιο που διασφαλίζει ότι το χρηματοπιστωτικό σύστημα συμβάλλει στον μετριασμό των υφιστάμενων και μελλοντικών κινδύνων για τη βιοποικιλότητα και αντικατοπτρίζει καλύτερα τον τρόπο με τον οποίο η απώλεια της βιοποικιλότητας επηρεάζει την κερδοφορία των επιχειρήσεων και τις μακροπρόθεσμες προοπτικές.

Την περίοδο 2021-2027, οι δαπάνες στήριξης (για την εφαρμογή από τα κράτη μέλη) θα καλυφθούν από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE), το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας («Ορίζων Ευρώπη»), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, συμφωνίες σύμπραξης βιώσιμης αλιείας και περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας, το Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το πρόγραμμα InvestEU, τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης και από εθνική χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη της ΕΕ και ιδιωτική χρηματοδότηση.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Η εφαρμογή της νέας πρότασης κανονισμού συνεπάγεται νέα καθήκοντα και δραστηριότητες για την Επιτροπή. Θα απαιτηθούν ανθρώπινοι πόροι, στήριξη του ΕΟΠ, πόροι για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωτερικούς αναδόχους και μία ή περισσότερες διοικητικές ρυθμίσεις με το JRC.

Στη ΓΔ ENV, θα χρειαστούν πέντε επιπλέον ΙΠΑ (4 AD + 1 AST) για την εφαρμογή του κανονισμού.

Οι εργασίες υλοποίησης που απαριθμούνται στο σημείο 1.5.1 θα αυξήσουν σημαντικά τον φόρτο εργασίας της ΓΔ ENV, για παράδειγμα όσον αφορά:

— την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης και της πρόσθετης υποβολής εκθέσεων από τα κράτη μέλη (περιοδική υποβολή εκθέσεων σχετικά με την παρακολούθηση και την εφαρμογή των μέτρων αποκατάστασης)·

— την ανάπτυξη των διαφόρων πράξεων επιτροπολογίας και των μελλοντικών τους τροποποιήσεων·

— τη διαχείριση της ειδικής νέας επιτροπής που δημιουργείται βάσει της παρούσας νομοθεσίας (τουλάχιστον 2 συνεδριάσεις ετησίως), καθώς και των συνεδριάσεων των ομάδων εμπειρογνομόνων·

— την ανάπτυξη διαφόρων εγγράφων καθοδήγησης και του πληροφοριακού υλικού που είναι απαραίτητο για την υποστήριξη των κρατών μελών στην εφαρμογή του νέου κανονισμού.

Τα πρόσθετα καθήκοντα σχεδιασμού και υποβολής εκθέσεων για τα κράτη μέλη και οι επακόλουθες ροές δεδομένων τους θα απαιτήσουν προετοιμασία, αξιολόγηση και παρακολούθηση από τη ΓΔ ENV. Οι εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στον κανονισμό, καθώς και οι μελλοντικές τροποποιήσεις της πράξης για τον καθορισμό νέων στόχων αποκατάστασης, θα συνεπάγονται επίσης σημαντικό φόρτο εργασίας όσον αφορά την εκπόνηση και τις νομοθετικές διαδικασίες. Για τα μέρη του (τεχνικού) έργου που θα ανατεθούν σε εξωτερικούς αναδόχους ή στον ΕΟΠ/JRC, η ΓΔ ENV θα χρειαστεί πόρους για τον συντονισμό, την καθοδήγηση και την επίβλεψη του συγκεκριμένου έργου.

Το ιδιαίτερο πολιτικό βάρος και το ευρύ πεδίο εφαρμογής του νέου κανονισμού, που άπτεται του τομέα αρμοδιοτήτων πολλών ακόμη υπηρεσιών της Επιτροπής, απαιτεί πολλή προετοιμασία και αναλυτικό έργο για τη διαχείριση περισσότερων αλληλεπιδράσεων —τόσο σε πολιτικό όσο και σε εργασιακό επίπεδο— με άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής, τον ΕΟΠ, με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με ενδιαφερόμενα μέρη και κυβερνητικούς φορείς των κρατών μελών.

Όλα τα παραπάνω καθήκοντα απαιτούν διαρκή υψηλή ικανότητα πολιτικής κρίσης, γνώσεις πολιτικής, δεξιότητες ανάλυσης, ανεξαρτησία και ανθεκτικότητα καθ' όλη τη διάρκεια της μακροπρόθεσμης εφαρμογής της νομοθεσίας, για την οποία απαιτούνται μόνιμοι υπάλληλοι AD και όχι βραχυπρόθεσμοι συμβασιούχοι.

Θα χρησιμοποιηθεί όσο το δυνατόν περισσότερο ο εξωπορισμός, όμως και αυτός απαιτεί επίσης εποπτεία. Επιπλέον, υπάρχουν βασικά καθήκοντα που ενέχουν υψηλό βαθμό πολιτικής ευαισθησίας και πρέπει να εκτελούνται από την Επιτροπή.

JRC:

Προβλέπονται μία ή περισσότερες διοικητικές ρυθμίσεις με το JRC με στόχο τη θέσπιση μεθοδολογίας για την παρακολούθηση, την επιλογή δεικτών και την αξιολόγηση της καλής κατάστασης για τα οικοσυστήματα για τα οποία δεν υπάρχει ακόμη διαθέσιμη, αλλά και μεθοδολογίας για τον καθορισμό νέων στόχων και αντίστοιχων γραμμών βάσης στο βήμα 2. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός για τη δραστηριότητα αυτή είναι 350 000 EUR ετησίως. Η εκτίμηση βασίζεται σε προηγούμενες διοικητικές ρυθμίσεις και/ή συμβάσεις με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών:

Αρκετές εργασίες υλοποίησης θα απαιτήσουν εξωτερική υποστήριξη από συμβούλους, για παράδειγμα:

— η αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης (που θα υποβληθούν από τα κράτη μέλη έως τις αρχές του 2026¹¹⁵).

— η ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για τα κράτη μέλη σχετικά με την αποκατάσταση·

Ο προϋπολογισμός που απαιτείται για τις συμβάσεις αυτές εκτιμάται σε 600 000 EUR ετησίως. Τα πρώτα χρόνια θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών, ενώ τα επόμενα χρόνια στα εθνικά σχέδια αποκατάστασης (2026). Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στον προϋπολογισμό που απαιτείται για ένα συγκρίσιμο έργο σύμφωνα με την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα, δηλαδή την επανεξέταση των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.

Για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) για μία ή περισσότερες εκτιμήσεις επιπτώσεων για τους νέους (βήμα 2) στόχους, ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός για 3 έτη είναι 300 000 EUR ετησίως.

ΕΟΠ:

Ο ΕΟΠ στηρίζει την Επιτροπή στην προπαρασκευαστική φάση (2022-2023, μολονότι πρόσθετοι πόροι θα διατεθούν μόνο από το 2023), καθώς και κατά την εφαρμογή του κανονισμού. Αυτό συνεπάγεται σημαντικό φόρτο εργασίας σε σειρά νέων εργασιών για τον ΕΟΠ (βλ. τις εργασίες που παρατίθενται στο σημείο 1.5.1). Ο εκτιμώμενος αριθμός πρόσθετων ΠΙΑ που απαιτούνται στον ΕΟΠ για τα καθήκοντα αυτά είναι 7 έκτακτοι υπάλληλοι (ΤΑ) + 5 συμβασιούχοι (CA). Από αυτούς, 1 ΤΑ θα είναι σε επίπεδο AST για να εργαστεί σε καθήκοντα βοηθού (διοικητική και οικονομική διαχείριση και υποστήριξη). Επιπλέον, ο ΕΟΠ θα απαιτήσει πρόσθετο προϋπολογισμό, κυρίως για υποδομές πληροφορικής ύψους 1 433 000 EUR έως το 2027, εμπειρογνωμοσύνη στα οικοσυστήματα (150 000 EUR ετησίως έως το 2027) και επιχειρησιακό προϋπολογισμό ύψους 3 406 000 EUR έως το 2027.

Η εκτίμηση βασίζεται στην ικανότητα και την εμπειρογνωσία, καθώς και στην υποδομή πληροφορικής που απαιτείται για την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών. Βλ. αναλυτική αιτιολόγηση παρακάτω.

---

¹¹⁵ Σε συνάρτηση με το πότε θα τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός, κάτι το οποίο με τη σειρά του εξαρτάται από την ημερομηνία έκδοσης.

Στον ΕΟΠ θα χρειαστούν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά προσωπικού:

1. Τομέας	2. Πρόσθετες θέσεις	3. Προϋπολογισμός	4. Καθήκοντα	5. Χρονοδιάγραμμα
<p>Θεματική εμπειρογνώσια που καλύπτει τους «στόχους οικοσυστήματος»:</p> <p>Στόχος αυτών των θέσεων είναι η παροχή εις βάθος θεματικής εμπειρογνώσιας και στους 7 «τύπους οικοσυστημάτων» για τους οποίους το νομοθέτημα για την αποκατάσταση της φύσης προβλέπει στόχους (να σημειωθεί ότι ορισμένοι εμπειρογνώμονες μπορούν να καλύπτουν περισσότερους «τύπους οικοσυστημάτων» και «ορισμένοι τύποι οικοσυστημάτων» να χρειάζονται περισσότερους από έναν εμπειρογνώμονες, π.χ. επικονιαστές). Αυτοί οι εμπειρογνώμονες παρέχουν στη συνέχεια στήριξη στο φάσμα των 11 καθηκόντων που παρατίθενται στον παραπάνω πίνακα.</p>	<p>5 AD6, με οποιονδήποτε συνδυασμό της ακόλουθης εμπειρογνώσιας:</p> <p>— Αποκατάσταση υγροτόπων (συμπεριλαμβανομένης της επανύγρυνσης τυρφώνων, ελών και παράκτιων υγροτόπων)</p> <p>— Αποκατάσταση δασικών οικοσυστημάτων</p> <p>— Γεωργικά οικοσυστήματα και λειμώνες, συμπεριλαμβανομένων χερσότοπων και λοχμών, πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις</p> <p>— Αποκατάσταση γλυκών υδάτων: λίμνες και αλλουβιακοί οικότοποι, συμπεριλαμβανομένων των φραγμών ποταμών</p> <p>— Αποκατάσταση θαλάσσιων οικοσυστημάτων,</p>	<p>Προϋπολογισμός 150 000 EUR ετησίως για υποστήριξη σε εμπειρογνώσια στα οικοσυστήματα που δεν έχουν ισχυρή εκπροσώπηση στις 6 προσλήψεις ή απαιτούν πρόσθετη εργασία, π.χ. τα θαλάσσια καλύπτουν μεγάλο αριθμό οικοσυστημάτων που ομαδοποιούνται σε ένα, ομοίως τα δασικά και τα γεωργικά οικοσυστήματα καλύπτουν το 85 % της χερσαίας έκτασης της ΕΕ.</p>	<p>Βασική τεχνική εμπειρογνώσια που απαιτείται σε σημαντικούς τύπους οικοσυστημάτων ώστε να ηγηθεί των ακόλουθων εργασιών στο πλαίσιο των προβλεπόμενων εργασιών στο δίκαιο περί αποκατάστασης:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επικεφαλής του σχεδιασμού και της εφαρμογής του μορφότυπου για το εθνικό σχέδιο αποκατάστασης όσον αφορά τους τύπους οικοσυστημάτων (εάν μπορούν να διατεθούν πόροι πριν από την εφαρμογή) 2. Υποστήριξη στον καθορισμό στόχων που συνδέονται με τις προς αποκατάσταση περιοχές για τον τύπο οικοσυστήματος 3. Καθοδήγηση σχετικά με τον σχεδιασμό του μορφότυπου αναφοράς 6. Υποστήριξη στην αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης σε βασικό τύπο οικοσυστήματος 7. Επικεφαλής της αξιολόγησης των εκθέσεων προόδου των κρατών μελών 9. Υποστήριξη στη θέσπιση μεθόδου για την παρακολούθηση, τους δείκτες και την αξιολόγηση της καλής κατάστασης για βασικούς τύπους οικοσυστημάτων. 10. Επικεφαλής για τις βασικές απαντήσεις στο γραφείο βοήθειας για τα κράτη μέλη <p>Επιπλέον, οι θέσεις αυτές θα συμβάλουν στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη στην ενίσχυση της ποιότητας των δεδομένων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων των οδηγιών για τη φύση, η οποία επί του παρόντος λείπει • Σύνδεση και συντονισμός με το JRC στις εργασίες ανάπτυξης μεθοδολογιών για τη μέτρηση της προόδου 	<p>Έναρξη από το 2023 και μετά: καθήκοντα 1., 2., 3., 9., 10.</p> <p>2026-2027: καθήκον 6.</p> <p>Έναρξη από το 2030 και μετά: καθήκον 7</p>

	<p>συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων</p> <p>— Αποκατάσταση αστικών οικοσυστημάτων</p> <p>— Επικονιαστές</p> <p>1 FGIV τεχνική υποστήριξη αποκατάστασης</p>		<p>προς την αποκατάσταση</p> <p>Βασική τεχνική εμπειρογνώσια που απαιτείται για την υποστήριξη των ακόλουθων προβλεπόμενων εργασιών στο δίκαιο περί αποκατάστασης:</p> <p>7. Υποστήριξη στην αξιολόγηση των εκθέσεων προόδου των κρατών μελών, ιδιαίτερα για μεγαλύτερα βασικά οικοσυστήματα</p> <p>8. Υποστήριξη στην παρακολούθηση των αστικών στόχων</p> <p>9. Θέσπιση μεθόδου για την παρακολούθηση, τους δείκτες και την αξιολόγηση της καλής κατάστασης</p> <p>10. Υποστήριξη του γραφείου βοήθειας για τα κράτη μέλη, επιπλέον, οι εν λόγω θεματικοί τεχνικοί εμπειρογνώμονες θα παρέχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πρόσθετη υποστήριξη στην τεχνική εμπειρογνώσια που απαιτείται για την παρακολούθηση όλων των τύπων οικοσυστημάτων • διασφάλιση ποιότητας / ποιοτικό έλεγχο των τεχνικών δεδομένων που συλλέγονται 	
	<p>1 AST για παροχή διοικητικής και οικονομικής διαχείρισης και υποστήριξης.</p>			

<p>Εμπειρογνωσία στην ανάλυση δεδομένων (βάσεις δεδομένων, GIS, υποβολή εκθέσεων, ανάλυση κ.λπ.) για την υποστήριξη της υποβολής εκθέσεων κ.λπ.:</p> <p>Στόχος αυτών των θέσεων είναι η παροχή της υποστήριξης στην ανάλυση δεδομένων που απαιτείται με σκοπό την αξιολόγηση της ποιότητας της προόδου όσον αφορά το νομοθέτημα για την αποκατάσταση της φύσης και τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης. Αυτός ο τομέας εργασίας θα καλύπτει την υποβολή εκθέσεων (ανάκτηση/χειρισμός/έλεγχος ποιότητας δεδομένων), την υποστήριξη συστημάτων πληροφοριών (π.χ. απεικονίσεις, πίνακες δεικτών, διαδραστικοί χάρτες), την υποστήριξη στην ανάλυση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου του GIS. Οι υπηρεσίες δεδομένων και πληροφοριών (DIS) του ΕΟΠ είναι επί του παρόντος υπερβολικά επιβαρυνόμενες και η εξασφάλιση πρόσθετων επαρκών πόρων υποστήριξης ΤΠ θα είναι κρίσιμης σημασίας προκειμένου ο ΕΟΠ να αναλάβει τα νέα</p>	<p>1 FG-IV υποστήριξη δεδομένων για υποβολή εκθέσεων, βάσεις δεδομένων και απεικονίσεις, αναλύσεις δεδομένων κ.λπ.</p>	<p>Κόστος εκκίνησης του πλαισίου υποβολής εκθέσεων 600 χιλιάδες για την αξιοποίηση της ανάπτυξης της υφιστάμενης υποδομής πληροφορικής</p> <p>Κόστος συντήρησης ανά έτος 200 χιλιάδες ετησίως</p>	<p>Επικεφαλής καθηκόντων σχετικά με τον σχεδιασμό της δημόσιας κοινής χρήσης δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Περιλαμβάνονται επίσης τα προβλεπόμενα καθήκοντα όπως παραπάνω:</p> <p>4. Υποστήριξη στην ανάκτηση/χειρισμό/έλεγχο ποιότητας δεδομένων. Περιλαμβάνεται υποστήριξη του συστήματος πληροφοριών και κόστος πληροφορικής για διασφάλιση ποιότητας / ποιοτικό έλεγχο</p> <p>5. Δημοσίευση και δημόσια πρόσβαση σε δεδομένα (π.χ. διαδραστικοί χάρτες, πίνακες δεικτών, υποβολή εκθέσεων;) και συντήρηση βάσεων δεδομένων</p> <p>8. Τεχνική υποστήριξη στην παρακολούθηση των αστικών στόχων.</p> <p>10. Σύσταση και διατήρηση του γραφείου βοήθειας για τα κράτη μέλη</p>	<p>Πριν από την εφαρμογή 2022</p> <p>Συντήρηση βάσει του δικαίου περί αποκατάστασης</p>
	<p>2 FG-IV εμπειρογνώμονες στατιστικών του GIS</p>		<p>Τεχνικός εμπειρογνώμονας σχετικός με</p> <ul style="list-style-type: none"> • τη χωρική χαρτογράφηση των τύπων οικοσυστημάτων για την αξιολόγηση της υπό αποκατάσταση περιοχής • Χαρτογράφηση απογραφών ποταμών και χαρτογράφηση δεδομένων παρακολούθησης (στατιστικά στοιχεία και παρεμβολή) 	

αυτά καθήκοντα.				
<p>Συνολικός συντονισμός και διαχείριση του συντονισμού για την υποβολή εκθέσεων, του δικτύου Eionet, του συντονισμού των κρατών μελών</p> <p>Στόχος αυτής της θέσης είναι να ηγείται του γενικού συντονισμού της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων όπου το μεγαλύτερο μέρος της εργασίας γίνεται από τη θέση που αναφέρεται παραπάνω.</p>	1 AD7 διαχείριση και συντονισμός της επανεξέτασης του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης, ανάπτυξη ικανοτήτων στα κράτη μέλη για την ανάπτυξη, επανεξέταση και υλοποίηση του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης	Συνεδριάσεις 20 χιλιάδες ετησίως Επικοινωνίες	Αυτός ο βασικός εμπειρογνώμονας ασκεί καθήκοντα συντονιστή και θα συμβάλλει στον συντονισμό της επανεξέτασης του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης, των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων στα κράτη μέλη και της υλοποίησης του εθνικού σχεδίου αποκατάστασης. Προβλέπεται επίσης ότι το άτομο αυτό θα ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα: 5. Δημοσίευση και πρόσβαση σε δεδομένα (π.χ. διαδραστικοί χάρτες, πίνακες δεικτών, υποβολή εκθέσεων) 6. Υποστήριξη στην αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης 7. Υποστήριξη στην αξιολόγηση των εκθέσεων προόδου των κρατών μελών 10. Συντονισμός του γραφείου βοήθειας για τα κράτη μέλη	Έναρξη υλοποίησης
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1 x AD 7 5 x AD 6 1 x AST 4 x FGIV	Σύμβαση παροχής υπηρεσιών (τεχνογνωσία οικοσυστήματος): 150 000 EUR/έτος Κόστος πληροφορικής: 600 000 εκκίνηση + 200 000 / έτος υλοποίησης		
Πρόσθετη υποστήριξη για επικοινωνιστές — δίκτυο παρακολούθησης επικοινωνιστών	1 FGIV επικοινωνιστές / στατιστικές μέθοδοι		<ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση και συντονισμός με εμπειρογνώμονες του JRC για τους επικοινωνιστές 	
ΣΥΝΟΛΟ	1 x AD 7 5 x AD 6 1 x AST 5 x FGIV			

EL

EL

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/προτοβουλίας

- περιορισμένη διάρκεια
  - με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
  - Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.
- απεριόριστη διάρκεια
  - Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από 1/1/2022 έως 1/1/2024,
  - και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης¹¹⁶

- Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή
  - από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
  - από τους εκτελεστικούς οργανισμούς
- Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη
- Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:
  - σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
  - σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
  - στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
  - στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
  - σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
  - σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
  - σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
  - σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.
  - Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

¹¹⁶ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό, είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Η πρωτοβουλία συνεπάγεται σύναψη δημοσίων συμβάσεων, διοικητικές ρυθμίσεις, αύξηση της συνεισφοράς στον ΕΟΠ και αντίκτυπο στην COM HR. Ισχύουν οι πρότυποι κανόνες για αυτό το είδος δαπανών.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

ά.α. — βλ. ανωτέρω

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

ά.α. — βλ. ανωτέρω

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

ά.α. — βλ. ανωτέρω

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

ά.α. — βλ. ανωτέρω

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ¹¹⁷	χωρών ΕΖΕΣ ¹¹⁸	υποψηφίων για ένταξη χωρών ¹¹⁹	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
3	09 02 01 Φύση και βιοποικιλότητα	ΔΠ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	/ΟΧΙ	ΟΧΙ
3	09 10 02 Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	ΔΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
7	20 01 02 01 – Αποδοχές και επιδόματα	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
7	20 02 01 01 Συμβασιούχοι υπάλληλοι	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία: ά.α

¹¹⁷ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

¹¹⁸ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

¹¹⁹ Υποψήφιας χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	3	Τομέας 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον
---	---	--

ΓΔ: ENV			Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ		
• Επιχειρησιακές πιστώσεις											
09 02 01 Φύση και βιοποικιλότητα	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600		
	Πληρωμές	(2α)	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600		
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)									
	Πληρωμές	(2β)									
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ¹²⁰											
Γραμμή του προϋπολογισμού			(3)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ ENV			Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β +3	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600
			Πληρωμές	=2α+2β +3	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600

¹²⁰ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Το ποσό που αναφέρεται ανωτέρω θα χρειαστεί για την υποστήριξη διαφόρων εκτελεστικών καθηκόντων σε σχέση με τις νομοθετικές διατάξεις τα οποία εκτελεί η ΓΔ ENV και το JRC.

Οι δραστηριότητες που θα ανατεθούν αφορούν σύμβαση γενικής υποστήριξης για την εφαρμογή του νομοθετήματος για την αποκατάσταση της φύσης και συμβάσεις υποστήριξης εκτίμησης επιπτώσεων για τον καθορισμό νέων στόχων αποκατάστασης.

Επιπλέον, σε αυτήν την κατηγορία έχουν συμπεριληφθεί και διοικητικές ρυθμίσεις με το JRC, ιδίως όσον αφορά τη θέσπιση μεθόδου για την παρακολούθηση, τους δείκτες και την αξιολόγηση της καλής κατάστασης για τους στόχους αποκατάστασης για τους οποίους δεν υπάρχει ακόμη, καθώς και όσον αφορά την προετοιμασία και την υποστήριξη στη δημιουργία του συστήματος παρακολούθησης για ορισμένους στόχους.

		Όλες οι δαπάνες εκτός από HR και διοικητικές						[σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)]	
Καθήκοντα	Πόροι	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ	
Γενική υποστήριξη στην εφαρμογή του νομοθετήματος για την αποκατάσταση της φύσης (για την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων αποκατάστασης, για την ανάπτυξη καθοδήγησης προς τα κράτη μέλη...)	Σύμβαση παροχής υπηρεσιών / Εξωτερικοί εμπειρογνώμονες	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600	
Θέσπιση μεθοδολογίας για την παρακολούθηση, τους δείκτες και την αξιολόγηση της καλής κατάστασης Προετοιμασία και υποστήριξη στην παρακολούθηση ορισμένων στόχων αποκατάστασης.	Διοικητική ρύθμιση μεταξύ ENV - JRC	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	2,100	
Εκτίμηση επιπτώσεων νέων στόχων αποκατάστασης	Σύμβαση/-εις υποστήριξης εκτίμησης επιπτώσεων				0,300	0,300	0,300	0,900	
ΣΥΝΟΛΟ:		0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600	

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου			3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον				
ΕΟΠ			2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Τίτλος 1: Δαπάνες προσωπικού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621
	Πληρωμές	(2)	1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621
Τίτλος 2: Υποδομές, διοικητικές δαπάνες	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	0,275	0,281	0,287	0,292	0,298	1,433
	Πληρωμές	(2α)	0,275	0,281	0,287	0,292	0,298	1,433
Τίτλος 3: Επιχειρησιακές δαπάνες	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(3α)	1,004	0,587	0,596	0,605	0,614	3,406
	Πληρωμές	(3β)	1,004	0,587	0,596	0,605	0,614	3,406
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον ΕΟΠ	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1 + 1α + 3α	2,302	2,954	3,011	3,067	3,126	14,460
	Πληρωμές	=2 + 2α + 3β	2,302	2,954	3,011	3,067	3,126	14,460

Σημειώσεις για τις δαπάνες του ΕΟΠ:

Τίτλος 1 Το κόστος ανά ΙΠΑ υπολογίζεται:

- για έκτακτους υπαλλήλους (AD/AST) με μέσο κόστος προσωπικού 157 000 EUR/έτος επί 1,342 (συντελεστής για το κόστος ζωής στην Κοπεγχάγη)·
- για συμβασιούχους υπαλλήλους με μέσο κόστος προσωπικού 85 000 EUR/έτος επί 1,342.
- με ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού 2 % που ισχύει από το 2024.
- το πρώτο έτος (2023), οι δαπάνες προσωπικού υπολογίζονται μόνο για ένα εξάμηνο με βάση την παραδοχή ότι δεν θα προσληφθεί όλο το προσωπικό ήδη από τον Ιανουάριο του 2023.

Τίτλος 2: Αυτός ο τίτλος αφορά υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, ενοικιάσεις και υπηρεσίες, καθώς και ανάγκες πληροφορικής και επικοινωνίας τελικού χρήστη, π.χ. φορητούς υπολογιστές, άδειες λογισμικού, τηλεφωνία, φιλοξενία. Οι δαπάνες αναπροσαρμόζονται με ποσοστό πληθωρισμού 2 % ετησίως.

Οι δαπάνες του **τίτλου 3** περιλαμβάνουν:

- κόστος πληροφορικής που απαιτείται για τη διασφάλιση ποιότητας και τον ποιοτικό έλεγχο των δεδομένων που συλλέγονται από τα κράτη μέλη (600 000 EUR για την αρχική ανάπτυξη και δομή του συστήματος ΤΠ, 200 000 EUR για την ετήσια συντήρηση). Ο ΕΟΠ θα προσπαθήσει να χρησιμοποιήσει εξωτερικούς εμπειρογνώμονες στον τομέα της πληροφορικής (εσωτερικά ή εξωτερικά, ώστε να μπορέσει να επιτευχθεί περαιτέρω αποτελεσματικότητα). Να σημειωθεί ότι οι δαπάνες αυτές είναι πρόσθετες στις δαπάνες πληροφορικής του τίτλου 2 που σχετίζονται με τις υφιστάμενες βάσεις δεδομένων και τα συστήματα πληροφορικής του ΕΟΠ.
- Ετήσια ενημέρωση ειδικού συστήματος πληροφοριών του νομοθετήματος για την αποκατάσταση της φύσης για τη φιλοξενία του και κυρίως για την παρουσίαση δεδομένων και άλλες εφαρμογές επικοινωνίας (200 000 EUR).
- Συμβάσεις υποστήριξης για εμπειρογνώσια οικοσυστήματος (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, μελέτες): 150 000 EUR ετησίως.
- Ανάπτυξη και παραγωγή 9 δεικτών, συν 1 σύνθετου δείκτη (60 σελίδες): 15 000 EUR ετησίως
- Δραστηριότητες επικοινωνίας: δημοσίευση μίας κύριας έκθεσης ανά έτος (ψηφιακής, όχι έντυπης): 15 000 EUR ετησίως
- Συνεδριάσεις του δικτύου Eionet 1 με φυσική παρουσία ετησίως 20 000 EUR

Η απαιτούμενη αύξηση της συνεισφοράς της ΕΕ στον ΕΟΠ θα αντισταθμιστεί με αντίστοιχη μείωση του κονδυλίου του προγράμματος LIFE (γραμμή προϋπολογισμού 09.0201 – *Φύση & Βιοποικιλότητα*).

σε εκατ. EUR

			2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)							
	Πληρωμές	(5)							
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)							
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 3 (ENV + ΕΟΠ)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060

του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	=5+6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060
---------------------------------------	----------	------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)							
	Πληρωμές	(5)							
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)							
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 6 (ENV + ΕΟΠ) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060
	Πληρωμές	=5+6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	----------	-----------------------

Αυτό το τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, πρώτα, στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διωπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

			Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: ENV										
• Ανθρώπινοι πόροι				0,785	0,85	0,785	0,785	0,785		3,925
• Άλλες διοικητικές δαπάνες ¹²¹				0,114	0,114	0,114	0,114	0,114		0,570
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ENV		Πιστώσεις		0,899	0,899	0,899	0,899	0,899		4,495

Το κόστος ανά ΠΙΑ (AD/AST) υπολογίζεται σε 157 000 EUR/έτος. Οι λοιπές διοικητικές δαπάνες αφορούν συνεδριάσεις της επιτροπής και ομάδων εμπειρογνομώνων, αποστολές και άλλες δαπάνες που σχετίζονται με το εν λόγω προσωπικό.

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο υποχρεώσεων πληρωμών) = αναλήψεων Σύνολο		0,899	0,899	0,899	0,899	0,899	0,899		4,495
---	--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--------------

¹²¹ Οι ανάγκες σε διοικητικές πιστώσεις θα καλυφθούν από τις πιστώσεις που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή που έχουν ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και θα συμπληρωθούν, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση της δράσης ΓΔ, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των δημοσιονομικών περιορισμών.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,950	4,151	4,803	5,160	5,216	5,275	25,555
	Πληρωμές	0,950	4,151	4,803	5,160	5,216	5,275	25,555

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																		ΣΥΝΟΛΟ					
	Είδος 122		Μέσο κόστος		Όχι		Κόστος		Όχι		Κόστος		Όχι		Κόστος		Όχι				Κόστος		Συνολι κός αριθ.	Συνολικό κόστος
	↓																							
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ¹²³ ...																								
- Αποτέλεσμα																								
- Αποτέλεσμα																								

¹²² Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

¹²³ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικοί στόχοι ...»

- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		
ΣΥΝΟΛΑ																		

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στους ανθρώπινους πόρους

Στον ΕΟΠ

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Απαιτήσεις προσωπικού στον ΕΟΠ [εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)]

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)		0,632	1,289	1,315	1,342	1,368	5,947
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)		0,105	0,215	0,219	0,224	0,228	0,991
Συμβασιούχοι υπάλληλοι		0,285	0,582	0,593	0,605	0,617	2,683
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες							
ΣΥΝΟΛΟ		1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621

Το κόστος ανά ΠΙΑ υπολογίζεται:

- για έκτακτους υπαλλήλους (AD/AST) με μέσο κόστος προσωπικού 157 000 EUR/έτος επί 1,342 (συντελεστής για το κόστος ζωής στην Κοπεγχάγη)·
- για συμβασιούχους υπαλλήλους με μέσο κόστος προσωπικού 85 000 EUR/έτος επί 1,342.
- το πρώτο έτος (2023), οι δαπάνες προσωπικού υπολογίζονται μόνο για ένα εξάμηνο με βάση την υπόθεση ότι δεν θα προσληφθεί όλο το προσωπικό ήδη από τον Ιανουάριο του 2023.

Απαιτήσεις προσωπικού στον ΕΟΠ (σε ΠΙΑ)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Έκτακτοι υπάλληλοι (1 AD7 + 5 βαθμοί AD6)		6	6	6	6	6	
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμός AST)		1	1	1	1	1	
Συμβασιούχοι υπάλληλοι (3 βαθμού GF-4 και 1 βαθμού GF-3)		5	5	5	5	5	
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες							
ΣΥΝΟΛΟ		12	12	12	12	12	

Στην Επιτροπή

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)									
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0			
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)									
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)									
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)									
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΠΑ) ¹²⁴									
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)									
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)									
XX 01 xx yy zz ¹²⁵	- στην έδρα:								
	- στις αντιπροσωπείες της ΕΕ								
01 01 01 02 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)									
01 01 01 12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)									
ΣΥΝΟΛΟ	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0			

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Για τη ΓΔ ENV, απαιτούνται 4 πρόσθετες θέσεις AD για τη γενική εφαρμογή του κανονισμού και για τη διασφάλιση της συνέχειας ως προς τις διαδικασίες εκπόνησης, σύνταξης και έγκρισης του παράγωγου δικαίου σύμφωνα με τις προθεσμίες που προτείνονται στον κανονισμό. Ο 1 AST απαιτείται επιπλέον για την υποστήριξη της γενικής εφαρμογής της νομοθεσίας.
Εξωτερικό προσωπικό	ά.α.

¹²⁴ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

¹²⁵ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «BA»).

Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Οι πρόσθετες εργασίες που θα πρέπει να αναλάβει η Επιτροπή απαιτούν πρόσθετους αναγκαίους πόρους όσον αφορά το ύψος της συνεισφοράς της Ένωσης και τις θέσεις απασχόλησης του πύνακα προσωπικού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος. Αυτές θα χρηματοδοτηθούν από τη γραμμή του προϋπολογισμού 09.0201 – LIFE Φύση & Βιοποικιλότητα.

Οι δαπάνες που προβλέπονται στη γραμμή του προϋπολογισμού 09 02 01 θα καλυφθούν από το πρόγραμμα LIFE και θα προγραμματιστούν στο πλαίσιο των διαδικασιών του ετήσιου σχεδίου διαχείρισης της ΓΔ ENV. Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους καλύπτονται κατά προτίμηση από πρόσθετα κονδύλια στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής ανθρώπινων πόρων.

- συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

- συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ¹²⁶	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

¹²⁶ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
  - στους ίδιους πόρους
  - στα λοιπά έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ¹²⁷					Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3			
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[...]

¹²⁷ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.